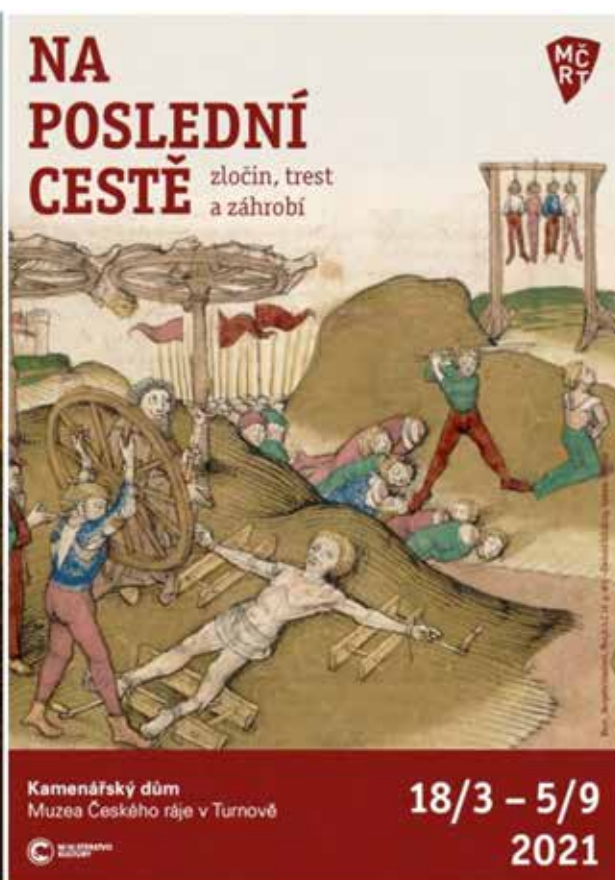
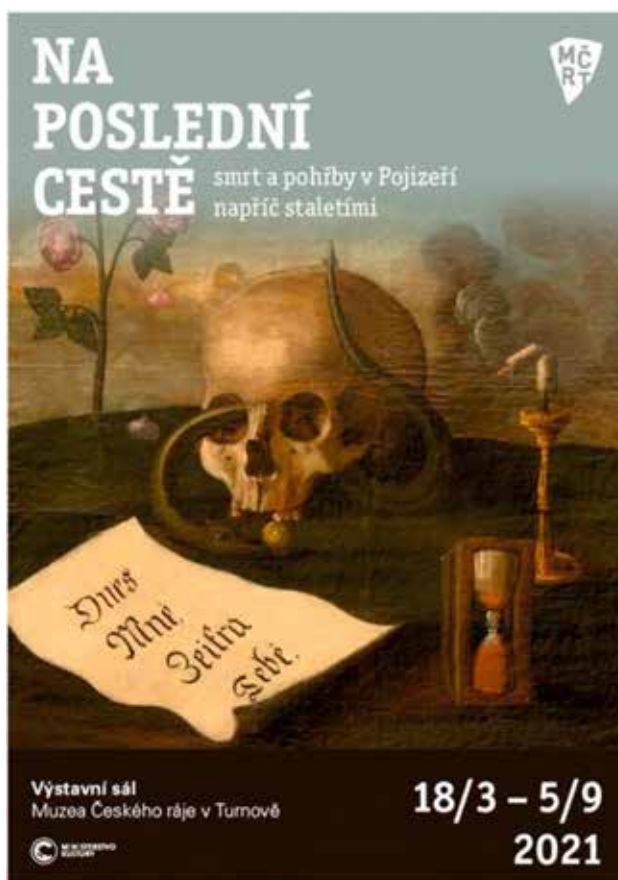

**ZPRÁVA O ČINNOSTI
MUZEA ČESKÉHO RÁJE V TURNOVĚ,
PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE
LIBERECKÉHO KRAJE ZA ROK 2021**

Obsah

A. ÚVODNÍ ČÁST	4
1. Název a sídlo organizace	4
2. Soupis nemovitostí, organizační struktura	4
2.1. Expozice a administrativní budova	5
2.2. Depozitáře muzea	6
3. Organizační struktura Muzea Českého ráje v Turnově v roce 2021	7
4. Počet zaměstnanců	10
B. Specifická odborná část	11
1. Statistické ukazatele za rok 2021	11
1.1. Přírůstky sbírek.....	12
1.2. Evidence sbírek	14
1.3. Digitalizace sbírek.....	15
1.4. Výpůjčky a zápůjčky sbírek	16
1.5. Inventarizace sbírek.....	17
1.6. Konzervování sbírek.....	17
1.7. Restaurování sbírek	17
1.8. Nové akvizice do sbírek Muzea Českého ráje v Turnově	20
1.9. Veřejná odborná knihovna	22
2. Stálé expozice, výstavy a nové projekty	22
2.1. Nové projekty	23
3. Výstavy.....	27
3.1. Realizace výstav v MČR v Turnově.....	27
3.2. Výstavy a expozice v jiných zařízeních	35
3.3. Kulturně vzdělávací akce	36
3.4. Doprovodný program	41
3.4. Přednášky, učební hodiny, komentované prohlídky, exkurze pro veřejnost, popularizace.....	48
4. Vědeckovýzkumná činnost a popularizace	52
4.1. Archeologické oddělení.....	52
4.2. Pověřené pracoviště pro dokumentaci Tradiční lidové kultury Libereckého kraje a oddělení etnologie a uměleckého řemesla.....	59
4.3. Oddělení mineralogie a geologie.....	62
4.4. Oddělení historie umění	63
4.5. Oddělení historických sbírek a knihovny	64
4.6. Vědecké konference, odborné semináře, sympozia, experimenty	64
5. Ediční a publikační činnost muzea.....	65
5.1. Vlastní edice	65

5.2. Publikační činnost pracovníků muzea v roce 2021	66
6. Jiné výkony a aktivity organizace z pohledu investičních a neinvestičních dotací.....	70
6.1. Práce ve výborech a komisích	72
7. Falešný poplach – kapela složená ze samých muzejníků.....	73
D. EKONOMICKÉ UKAZATELE	73
1. Souhrnný přehled	73
2. Provoz pokladny a prodejny muzea	75
3. Finanční hospodaření včetně komentáře dle navrženého obsahu ve směrnici rady.....	75
E. ZÁVĚREČNÁ ČÁST	85
• Příloha 1. Roční výkaz o muzeu pro MK.....	88
• Příloha 2. Tisková zpráva: Cena Jože Plečnika.....	93
• Příloha 3. Fotodokumentace	94

A. ÚVODNÍ ČÁST

1. Název a sídlo organizace

Muzeum Českého ráje Turnov, příspěvková organizace Libereckého kraje

adresa: Skálava ul. 71, 511 01 Turnov

IČO: 00085804

Zřizovatel: Liberecký kraj, U Jezů 642/2 a, 46001 Liberec

ředitel muzea: PhDr. Jan Prostředník, Ph.D. (od 1. 1. 2021)

email: muzeum@muzeum-turnov.cz, telefon: 481322106, 481321148, fax 481325 277

Bankovní spojení: České spořitelna Turnov a.s., číslo účtu: 1260590339/0800

Zaměření:

- Regionální muzeum se specializací na dokumentaci drahých kamenů a historii zlatnictví a šperkařství
- Usnesením Rady Libereckého kraje č. 834/04/RK bylo MČR Turnov pověřeno výkonem funkce odborného regionálního pracoviště pro péči o tradiční lidovou kulturu v Libereckém kraji.
- Muzeum Českého ráje v Turnově je organizací oprávněnou provádět archeologické výzkumy ve smyslu zák. č. 20/1987 Sb. v platném znění.

Právní postavení: příspěvková organizace s právní subjektivitou

2. Soupis nemovitostí, organizační struktura

pozemky				
parcela č.	výměra m ²	druh pozemku, způsob využití	katastrální území	list vlastnictví
532	279	zahrada	Turnov	932
534/2	374	zahrada	Turnov	932
534/3	138	zastavěná plocha a nádvoří	Turnov	932
533	1310	zastavěná plocha a nádvoří	Turnov	932
535	719	zastavěná plocha a nádvoří	Turnov	932
539/1	494	zastavěná plocha a nádvoří	Turnov	932
539/2	332	zastavěná plocha a nádvoří	Turnov	932
536/1	582	zastavěná plocha a nádvoří	Turnov	932
537	332	zastavěná plocha a nádvoří	Turnov	10001
538	214	zahrada	Turnov	10001
1184/7	3	ostatní plocha	Bystrá n. J.	230
2582/139	6	ostatní plocha	Benešov u Seml	808

stavby				
čp. budovy	na parc. č.	způsob využití	katastrální území	list vlastnictví
70	533	občanská vybavenost	Turnov	932
71	535	občanská vybavenost	Turnov	932
72	537	občanská vybavenost	Turnov	10001
bez čp./e	539/1	občanská vybavenost (depozitář)	Turnov	932

stavby				
čp. budovy	na parc. č.	způsob využití	katastrální území	list vlastnictví
občanská vybavenost	539/2	občanská vybavenost expozice Horolezectví	Turnov	932
občanská vybavenost	534/3	občanská vybavenost Kamenářský dům	Turnov	932
bez čp./e	195	jiné stavby (sroubek)	Bukovina u Turnova	241
bez čp.		věšadlový most v Bystré n. J.	Bystrá n. J.	

2.1. Expozice a administrativní budova

- **Dům čp. 71 ve Skálově ulici**

Hlavní budova muzea, kterou muzeum získalo odkazem v roce 1926 od továrníka Boháčka a posléze darovací smlouvou od MěÚ Turnov (historický majetek města) využívá muzeum pro stálé expozice a výstavní sál. Součástí čp. 71 je objekt bývalé galerie, na jehož místě byla realizována stavba nové stálé expozice Horolezectví – Z Českého ráje na vrcholy světa, objekt depozitářů, rekonstruovaný v roce 1992 a rozšířený o přístavbu v roce 2008 a objekt Kamenářského domu, jehož stavba byla dokončena v roce 2010. Přízemí objektu slouží jako přednášková místnost a prostor pro edukativní dílny, v patře objektu byly v roce 2021 realizovány středně dobá i krátkodobé výstavy.

- **Expozice Horolezectví – Z Českého ráje na vrcholy světa**

Nová stálá expozice, kterou investor Liberecký kraj a Muzeum Českého ráje realizovali v rámci projektu: Pro horolezce neexistují hranice, byla zpřístupněna 7. září 2019.

- **Kamenářský dům**

V objektu Kamenářského domu probíhaly během roku 2021 drobné práce spojené s údržbou interiéru. Střešní krytina byla zbavena mechového porostu a penetrována.

- **Dům U bažanta čp. 70 ve Skálově ulici**

Budova je ve správě MČR Turnov od roku 1977. V objektu je umístěno návštěvnické centrum, prodejna, badatelna, kanceláře odborných pracovníků, konzervátorská dílna, úklidová místnost a sociální zařízení pro návštěvníky. V měsíci lednu 2021 byla realizován generální úklid, po kterém byl zbytný, ale upotřebitelný mobiliář přestěhován do nově pronajatých skladovacích prostor v Krátké ul. čp. 1293 v Turnově. V domě čp. 70 byla následně prováděna běžná údržba, do které zahrnujeme i výměnu dožilých spotřebičů. V prosinci 2021 byly neinvazivními technikami očištěny od zbytků olejových barev historické pískovcové schody spojující přízemí s prvním patrem. Jejich povrch byl penetrován a stabilizován.

- **Dům čp. 72 ve Skálově ulici**

Tento objekt MČR v Turnově získalo v roce 2015 na základě usnesení zastupitelstva Libereckého kraje právo hospodaření k nemovité věci - p. p. č. 537 o výměře 332 m², zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je stavba v obci Turnov, č. p. 72, občanská vybavenost,

nacházející se v katastrálním území Turnov, obec Turnov. V únoru roku 2019 převzalo MČR Turnov vyklizený objekt a zahájilo přípravy na plánovanou rekonstrukci objektu. V roce 2020 byla zahájena revitalizace objektu nultou etapou, kterou se stala rekonstrukce střechy včetně položení nové střešní krytiny v souladu s projektem firmy S-Projet Praha s.r.o. Náklady na tyto práce byly hrazeny z dotace z programu Regenerace městské památkové zóny města Turnov a z účelové dotace zřizovatele. Práce zajistila stavební firma SPIDERS spol. s.r.o. V roce 2020 došlo k změně projektanta rekonstrukce domu čp. 72 a veškeré činnosti v souvislosti s projektem rekonstrukce čp. 72 převzala projekční kancelář Profes projekt s.r.o. z Turnova. Tato kancelář projekčně připravila 1. etapu rekonstrukce, která obsahuje stavební úpravy svislých a vodorovných nosných konstrukcí. Jedná se o bourací práce a podchytávky, zvýšení únosnosti stropů, sanaci zdí, odvodnění sklepa a ležatý svod kanalizace. Tato etapa rekonstrukce domu byla realizována v roce 2021 od měsíce dubna do září. V návaznosti na probíhající bourací a stavební práce byla aktualizována projektová dokumentace následných 3 etap s tím, že etapy 2 a 3 byly sloučeny do jednoho technologického celku a při výběrovém řízení budou soutěženy najednou, přestože se jejich realizace protáhne do dvou stavebních sezón.

- **Dlaskův statek, Turnov - Dolánky čp. 12 - národní kulturní památka (rejst. č. ÚSKP 351)**

Je užíván na základě nájemní smlouvy (vrácen v restituci v roce 1993). V areálu a objektu Dlaskova statku je umístěna expozice tradiční lidové kultury a zemědělského nářadí. Součástí areálu je objekt Rakoušův sroubek v Dolánkách, ve správě MČR Turnov. Rakoušův sroubek z roku 1807 byl na své současné místo do areálu Dlaskova statku v Dolánkách přenesen v šedesátých letech 20. století (původně byl součástí Rakoušovy usedlosti na Malém Rohozci). V roce 2020 byla provedena kompletní rekonstrukce mlatu ve stodolu a dále pak probíhala běžná údržba objektů. V závěru roku 2020 byly připraveny sbírkové předměty etnologické sbírky z pomocného depozitáře na transfer do nově pronajatých depozitárních prostor v Krátké ul. čp. 1293 v Turnově. K transferu pak došlo na počátku roku 2021.

2.2. Depozitáře muzea

- **Depozitář v čp. 71 ve Skálově ulici**

Tento depozitář je situován do budovy bývalé městské věznice, budova po rekonstrukci v roce 1992, nová přístavba z roku 2006. Depozitáře jsou z většiny plné, rezervy jsou vytvořeny pouze v depozitáři pro centrální knihovnu. V průběhu roku 2021 docházelo k pravidelným kontrolám stavu depozitářů, vlhkosti a teploty. Čtyřikrát v roce byl proveden větší úklid. V prostoru půdy byla v letních měsících posílena klimatizace, aby se zabránilo možnému poškození sbírkových předmětů.

- **Depozitáře v areálu Dlaskova statku**

V objektu Dlaskova statku a Rakoušova sroubku je uloženo zemědělské a řemeslnické nářadí a zemědělské stroje. Vzhledem k tomu, že podmínky pro uložení těchto sbírkových předmětů jsou dlouhodobě nevyhovující, bylo rozhodnuto o jejich transferu do nově pronajatých depozitárních prostor v Krátké ul. čp. 1293 v Turnově. Příprava sbírkových předmětů proběhla v posledním čtvrtletí roku 2020, převoz se uskutečnil v lednu 2021.

- **Depozitáře Koňský trh**

Budova je v majetku spol. KERI, a.s. a pronajaté prostory v areálu firmy slouží k uložení sbírkového fondu zemědělského nářadí sbírkového fondu etnologie. Depozitář se však nachází v záplavovém území a jeho kapacita pro uložení sbírkových předmětů je již aktuálně vyčerpána. Z tohoto důvodu bylo rozhodnuto o jejich transferu do nově pronajatých depozitárních prostor v Krátké ul. čp. 1293 v Turnově s tím, že dočasně budou v depozitáři na Koňském trhu deponovány pouze velkoformátové sbírkové předměty, které prozatím není možné transportovat a uložit v nově pronajatých prostorech v Krátké ulici 1293. Na jaře 2021 sem byla převezena i mlátička dočasně deponovaná v areálu ZD v Roudném.

- **Depozitář v Krátké ul. čp. 1293**

V lednu 2021 proběhlo stěhování vybraných sbírkových předmětů z depozitárního prostoru na Koňském trhu do pronajaté části objektu v Krátké ul. čp. 1293 v Turnově (pronájem od spol. 3Dtiskárna Knobloch Peter IČ 66643431 od 11. 11. 2020 na dobu neurčitou).

Pronájmem části objektu v Krátké ul. čp. 1293 v Turnově si MČR zajistilo rezervu do doby výstavby nového Centrálního depozitáře KPO v Českém Dubu. Všechny depozitáře MČR Turnov (= ty v majetku Libereckého kraje) jsou totiž v současné době v limitním stavu uložení sbírkových fondů (některé sbírkové předměty nejsou uloženy ve vyhovujících podmínkách). Rezerva, kterou si turnovské muzeum zajistilo pronájmem části objektu v Krátké ul. čp. 1293, napomůže tomu, abychom nemuseli odmítat dary potenciálních sbírkových předmětů (zejm. zemědělské nářadí), protože pro ně nemáme adekvátní uložení. Bez této rezervy by z terénu nenávratně mizely doklady tradiční lidové rukodělné práce, ale i dalších potenciálních exponátů. Do objektu v Krátké ul. čp. 1293 byly převezeny i sbírkové předměty sbírky zemědělského nářadí etnologické sbírky z pomocného depozitáře na Dlaskově statku.

- **Centrální depozitář Jablonec nad Nisou**

Budova ve správě Severočeského muzea v Liberci. Muzeum využívá svěřené prostory pro uložení sbírek mineralogie, archeologie, nábytku a nářadí a náčiní sbírkového fondu etnologie a části Scheybalovy sbírky. V roce 2021 byly přestěhovány do objektu další sbírkové předměty podsbírký archeologie. Kapacita depozitářů pro uložení sbírkových předmětů je vyčerpána.

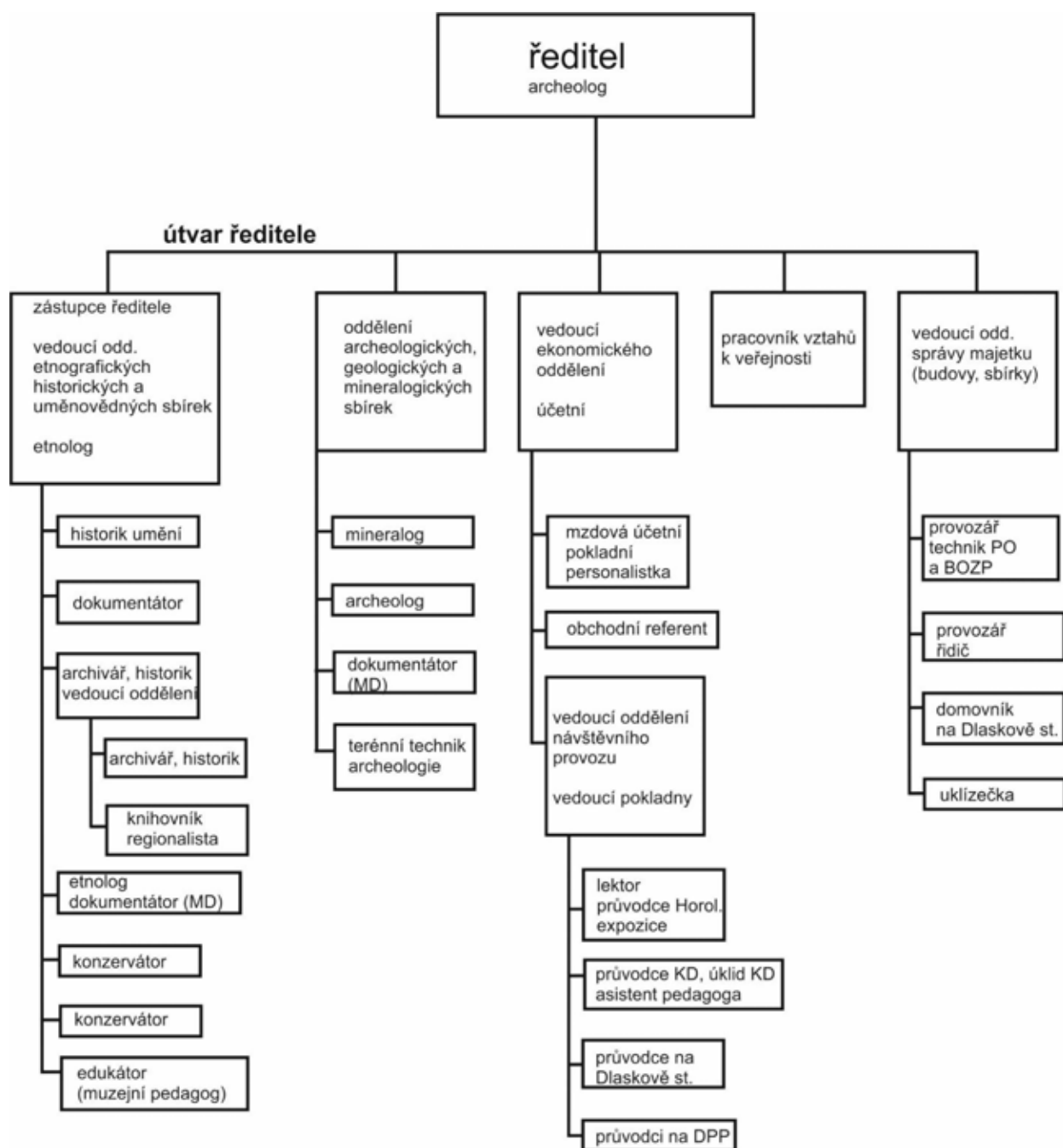
3. Organizační struktura Muzea Českého ráje v Turnově v roce 2021

PhDr. Jan Prostředník, Ph.D., ředitel, vedoucí oddělení archeologických, geologických a mineralogických sbírek, archeolog – kurátor sbírek fondu archeologie, evidence sbírek, garant záchranných archeologických výzkumů pro oblast Turnovska, Semilská, Jilemnicka a části Česko-dubská, grantová výzkumná a publikační činnost, realizace výstav

Útvar ředitele

PhDr. Vladimíra Jakouběová , zástupce ředitele, vedoucí odd. etnografických, historických a uměnovědných sbírek, etnolog, kurátor sbírkového fondu etnografie, uměleckého řemesla, fotoarchivu lid. umění a části Scheybalovy sbírky, evidence sbírek, výzkumná a publikační činnost, realizace výstav, garant činnosti Pověřeného regionálního pracoviště pro Koncepci účinnější podpory a tradiční lidovou kulturu v Libereckém kraji
Alena Zlevorová , vedoucí ekonomického oddělení, samostatná účetní - zpracování účetnictví organizace, tvorba rozpočtu, účetní uzávěrky za hlavní a vedlejší činnosti, daňového přiznání, DPH, inventarizace, zúčtování grantů
Roman Noska , vedoucí oddělení správy budov a majetku – správa budov včetně revize elektro, plyn, hromosvody, EZS a EPS, ad.; správce sbírek – evidence I. stupně, CES, nákup sbírek, darovací smlouvy, výpůjčky, zápůjčky, revize, inventarizace sbírek, kontrola depozitářů, správce IT sítě
Marcela Beranová , pracovník vztahů k veřejnosti – propagace veškerých aktivit muzea, grafická příprava a realizace tiskovin, spolupráce se školami
Oddělení archeologických, geologických a mineralogických sbírek
Mgr. Jan Bubal , mineralog - kurátor sbírek mineralogie, geologie, petrografie a drahých kamenů, evidence sbírek, výzkumná a publikační činnost, mezinárodní projekty, realizace výstav
Mgr. Roman Sirovátka , archeolog, garant záchranných archeologických výzkumů pro oblast Turnovska, Semilská, Jilemnicka a části Českodubská, grantová výzkumná a publikační činnost, realizace výstav
Mgr. Lenka Tuláčková , dokumentátor (na MD)
Petr Hartman , dokumentátor přípravných prací pro stavby (archeologie – VHČ)
Oddělení etnografických, historických a uměnovědných sbírek – vedoucí oddělení PhDr. Vladimíra Jakouběová
PhDr. Miroslav Cogan , historik umění, kurátor sbírkového fondu umění (obrazy, plastika, grafika) a šperk, evidence sbírek, výzkumná a publikační činnost, mezinárodní projekty, realizace výstav
Mgr. Jana Svobodová (uvolněná funkce) - historik umění, kurátor sbírkového fondu umění (obrazy, plastika, grafika) a šperk, evidence sbírek, výzkumná a publikační činnost, mezinárodní projekty, realizace výstav (0,6 Mgr. Lenka Laurynová)
Tomáš Štefánek , konzervátor – základní ošetření sbírkových předmětů – kovy, dřevo, ad., výroba výstavních modelů, realizace výstav
Bc. Lenka Mařanová , konzervátor – základní ošetření sbírkových předmětů – textil, kovy, dřevo, ad., výroba výstavních modelů, realizace výstav (MD)
Mgr. Michaela Havelková , etnolog – dokumentace tradičních jevů tradiční lidové kultury, plnění výzkumných programů etnologie, evidence sbírek etnologie, realizace výstav (MD)
Bc. Matěj Jelínek , dokumentátor/etnolog - dokumentace tradičních jevů tradiční lidové kultury, plnění výzkumných programů etnologie, evidence sbírek etnologie, realizace výstav (za MD)
Pavel Hendrych – pomocné a úklidové práce v konzervátorské dílně (VPP s podporou ÚP)
Mgr. Kateřina Krausová , muzejní pedagog a lektor edukativních programů muzea v Kamenářském domě (ukončila pracovní poměr k 31. 8. 2021)
Mgr. Ellena Kuželová , muzejní pedagog a lektor edukativních programů muzea v Kamenářském domě (od 1. 9. 2021 - ukončila pracovní poměr ve zkušební lhůtě k 30. 11. 2021)

Mgr. David Marek , historik – archivář (vedoucí oddělení historie a knihovny), kurátor sbírkových fondů historie, numismatiky, sfragistiky, archivu, evidence sbírek, výzkumná a publikační činnost, realizace výstav
Mgr. Alžběta Kulíšková , archivář – historik – kurátor sbírkových fondů starých tisků, archivu, části Scheybalovy sbírky, evidence a katalogizace sbírek, realizace výstav, výzkumná a publikační činnost (ukončila pracovní poměr k 31. 3. 2021)
Mgr. Antonín Mojsl , archivář – historik – kurátor sbírkových fondů archivu, části Scheybalovy sbírky, evidence a katalogizace sbírek, realizace výstav, výzkumná a publikační činnost (pracovní poměr od 1. 4. 2021)
PhDr. Jiří Sajbt , knihovník – kurátor sbírek regionální literatury a odborné specializované knihovny se statutem veřejné knihovny, kurátor sbírkových fondů starých tisků, evidence sbírek, badatelská služba
Ekonomické oddělení – vedoucí oddělení Alena Zlevorová
Petra Lazarová , mzdová účetní, personalista, pokladní – mzdová agenda, pokladna, evidence došlé a odeslané pošty, administrativní práce, inventarizace majetku
Ivana Havrdlíková , obchodní referent (VHČ)
Adam Jíra , vedoucí oddělení návštěvnického provozu – doprovod návštěvníků, organizace návštěvnického provozu, zajištění prodeje zboží z hlavní činnosti MČR, organizační zajištění so a ne služeb, prodej suvenýrů
Michaela Novotná , průvodce, asistent muzejního pedagoga, úklid Kamenářského domu (náhrada za MD – Bc. Lenka Mařanová)
Iveta Matoušová , lektor, průvodce horolezecké expozice – lektor edukativních programů, organizace doprovodných programů a průvodce v expozici Horolezectví
Eliška Vělová , průvodce Dláskův statek – doprovod skupin návštěvníků, prodej vstupenek a zboží
Oddělení správy budov a majetku – vedoucí oddělení R. Noska
Pavel Jiránek , technik PO a BOZP – zajištění údržby svěřených budov a majetku MČR, úklidu svěřených budov a jejich okolí, revize elektro, plyn, hromosvody, EZS a EPS, ad., technické zabezpečení akcí a výstav, PO a BOZP
Jan Horenský , provozář, řidič, údržba vozidel, technické zabezpečení výstav a akcí, opravy
Martin Kašpar , domovník Dláskův statek
Blanka Kosová , uklízečka – úklid objektů MČR a Dláskova statku
Jiří Horáček , VPP pomocné a úklidové práce (do 31. 10. 2021)
Vedlejší hospodářská činnost – mzda hrazena z příjmů vedlejší činnosti
Petr Hartman , dokumentátor přípravných prací pro stavby (archeologie)
Ivana Havrdlíková , obchodní referent – vedoucí prodejny – evidence, zásobování,

4. Počet zaměstnanců

V roce 2021 pracovalo v MČR Turnov 25 pracovníků v hlavním pracovním poměru, z toho 2 pracovníci na úseku vedlejší hospodářské činnosti. Během roku 2021 došlo k řadě dalších drobných personálních změn, které byly vyřešeny tak, aby nedošlo k omezení plynulého provozu organizace. K zásadním personálním změnám došlo v Oddělení etnografických, historických a uměnovědných sbírek: k 31. 3. 2021 ukončila pracovní poměr Mgr. Alžběta Kulíšková, kterou od 1. 4. 2021 nahradil Mgr. Antonín Mojsl. Další změny nastaly na pozici muzejního pedagoga, kde Mgr. Kateřina Krausová ukončila pracovní poměr k 31. 8. 2021, na základě výběrového řízení byla přijata Mgr. Ellena Kuželová, které byl pracovní poměr ukončen ve zkušební lhůtě k 30. 11. 2021 (prosinec 2021 byl zajištěn prostřednictvím DPP s externími lektory s tím, že k 1. 1. 2022 bude přijata Mgr. Marie Pešková na pozici muzejního pedagoga).

B. Specifická odborná část

1. Statistické ukazatele za rok 2021

Situace byla značně ovlivněna pandemií COVID-19, a to ještě výrazněji než v roce 2020. Pandemická situace znemožnila standardní fungování naší příspěvkové organizace. Muzeum a Dlaskův statek jsme v roce 2021 návštěvníkům otevřeli až 4. května, samozřejmě za splnění všech aktuálně platných protiepidemických opatření. Paralyza celé společnosti se pochopitelně podepsala i na návštěvnosti. Přestože letní měsíce byly co do počtu návštěvníků rekordní (za prázdniny prošlo branami turnovského muzea téměř 19 tisíc lidí), nemohly nahradit ztrátu za první čtyři měsíce lockdownu a v podstatě i měsíc květen. Návrat návštěvníků byl totiž velmi pozvolný. Pokles počtu návštěvníků bezprostředně souvisí s výběrem vstupného, naštěstí však dobře fungoval prodej našich produktů i komisního zboží prostřednictvím muzejního e-shopu. V měsíci červnu se naštěstí vrátili zejména školní skupiny, které navštívily jak náš celosezónní výstavní projekt, tak také doprovodné programy k němu – animace a tvůrčí dílny. Díky cílené a intenzivní práci s návštěvníkem a rozšířením nabídky interaktivních programů v letních měsících však propad nebyl tak katastrofální.

Tabulka výkonů	2019	2020	2021
Počet návštěvníků celkem	61 624	35 810	35 680
z toho: návštěvníci akcí, výstav a expozic	47 409	26 150	26 128
z toho: návštěvníci Dlaskova statku	14 215	9 660	9 552
z toho: návštěvníci edukačních programů	7 117	5 255	4 621
Badatelé: návštěvy / elektronicky	14/16/162	6/10/20	9/15/85
Výnosy ze vstupného /v tis./	1 736	989	955
Počet výstav /z toho v jiných organizacích /z toho v zahraničí	26/13/0	29/12/0	15/3/0
Počet akcí, přednášek, koment. Prohlídek, on-line prezentací	138	102	130
Počet symposií, konferencí a seminářů	1	1	2
Počet doprovodných programů pro školy a rodiny	132	126	122
Počet získaných sbírkových předmětů	932 / 9379	642/1157	1737/2991
Náklady na nákup sbírkových předmětů	262	398	497
Počet zapůjčených /vypůjčených sbírkových předmětů	965/908	287/732	2084/962
Restaurování / konzervování sbírek (bez IROP)	636/1	736/4	2 449/0
Náklady na restaurování /v tis./	220	735*	2 449*
Počet přírůstků odborné knihovny	371	130	224

Tabulka výkonů	2019	2020	2021
Náklady na nákup knih /v tis./	28	19	23
Počet zpracovaných předmětů ve II. stupni evidence /aktualizace/předmětů	3843/424/ 269/ 9 379	7612/911 /504/ 16 276	6761/402/4395
Počet digitalizovaných sb. předmětů	10 581	23 092	8 853
Počet inventarizovaných sbírek a souborů	0	5/17 313	13 936
Vědeckovýzkumné úkoly mimo archeologii	25	31	26
Počet záchranných archeolog. výzkumů	367	369	315
Počet vyjádření ke stavebním činnostem	289	278	343
Ediční činnost vlastní edice/příspěvky tisk	1/95	4	4
Výnosy celkem HČ/VČ /v tis./	21 441/1 689	24 680/1 546	23 902/1 784
z toho dotace zřizovatele / od- pisy /v tis./	14 143/357	15 809/532	15 360/663
z toho dary: HČ/VČ /v tis./	162/0	0/0	0/0
z toho vlastní výnosy: HČ/VČ /v tis./	2 784/1 685	1 812/1 505	1 777/1 783
z toho jiné zdroje (dotace, granty) /v tis./	3 604	6 125	6 374
z toho ostatní výnosy HČ/VČ /v tis./	391/4	402/41	391/1
Náklady celkem HČ/VČ /v tis./	21 460/1 520	24 719/1 297	23 982/1 589
z toho osobní náklady: HČ/VČ /v tis./	13 221/866	13 813/847	13 455/980
Počet zaměstnanců: HČ+DÚP/ VČ	23+2/2	25,5/2	25,5/2
Průměrný plat	29 495	30 356	30 258
Hospodářský výsledek: HČ/VČ /v tis./	-19/169	-38/248	-80/195

* v tom 2 172 tis. Kč restaurování sbírek v rámci projektu Restaurování historických artefaktů kulturního dědictví Muzea Českého ráje v Turnově, digitalizace a posílení ochrany

1.1. Přírůstky sbírek

**Počet evidenčních čísel přírůstků: 1 737 př. čísel
124 souborů / 2991 předmětů**

Počty zpracovaných přírůstkových čísel za jednotlivá oddělení:

Sbírkový fond archeologie

(PhDr. J. Prostředník, PhD., P. Hartman, Mgr. R. Sirovátka):

- Podsbírka archeologická: **30 př. č. / 124 souborů / 512 předmětů**

Jde o sbírkové předměty získané oprávněným pracovištěm MČR v Turnově v rámci výkonu archeologické památkové péče a vlastními sběry.

Sbírkový fond etnologie, umělecká řemesla, Scheybalova sbírka:

(PhDr. V. Jakoubčová, Mgr. M. Havelková (MD) Bc. Matěj Jelínek)

- Podsbírka etnografická: **615 př. č.**
- Podsbírka uměleckého řemesla: **355 př. č.**

Jde o sbírkové předměty získané sběrem, darem a nákupem – nářadí, náčiní, lidový oděv a nábytek z oboru etnologie, oděv a nábytek z oboru uměleckého řemesla.

Sbírkový fond umění, kamenářské technologie

(PhDr. M. Cogan, Mgr. L. Laurynová)

- Podsbírka výtvarného umění: **18 př. č.**
- Podsbírka kamenářské technologie: **5 př. č.**

Jde o sbírky výtvarných umělců, pocházejících či působících v regionu.

Sbírkový fond mineralogie, geologie, paleontologie a petrologie

(Mgr. J. Bubal)

- Podsbírka mineralogie: **53 př. č.**
- podsbírka paleontologie: 6 př. č.
- podsbírka geologická: 3 př. č.

Příprava přírůstků:

podsbírka	počet
Geologická	50
Mineralogická	1600
Paleontologická	200
Petrologická	50
Broušených kamenů	650
celkem	2550

Jde o nákupy a sběry z místních lokalit.

Sbírkový fond historie a archivu a sbírkové knihovny

(Mgr. D. Marek, Mgr. A. Mojsl, PhDr. J. Sajbt)

- Podsbírka archivní fondy a sbírky:
 - (A-OF-archiv-osobní fondy) **378 př. č.**
 - A-MP . sbírka map a plánů **77 př. č.**
- Podsbírka historie:
 - (H-historie) **18 př. č.**
- Podsbírka knihy:
 - (KRL-knihovna-regionální literatura) **121 př. č.**
 - (KHL-knihovna horolezecké literatury) **58 př. č.**

Knihovna

POČET PŘÍRŮSTKŮ V PŘÍRŮSTKOVÉM SEZNAMU (TJ. BEZ STARÝCH FONDŮ):

- celkem:	402
- koupí:	47
- dary:	133
- výměna:	92
- vlastní:	10
- jiné:	72
- počet odebíraných periodik:	34
- vypůjčeno:	82 publikací

1.2. Evidence sbírek

Ve II. stupni evidence bylo zpracováno celkem: 6 761 inv. č.

402 signatur

Aktualizováno:

4 395 inv. č.

Počty zpracovaných evidenčních čísel za jednotlivá oddělení:

Sbírkový fond archeologie (PhDr. J. Prostředník, PhD., P. Hartman, Mgr. R. Sirovátka):

Evidence II. stupně přírůstků za rok 2021 bude realizována po inventarizaci v roce 2022 (v roce 2021 proběhla příprava na inventarizaci této podsbírky)

Sbírkový fond umění, kamenářské technologie (PhDr. M. Cogan)

Evidence II. stupně celkem:

468 inv. č.

z toho:

12 inv. č. podsbírka Technologie

456 inv. č. podsbírka Umění

3 inv. č. dokumentace lidová plastika

Aktualizace záznamů:

755 inv. č. podsbírka Umění

57 inv. č. podsbírka Technologie

15 inv. č. dokumentace lidová plastika

Sbírkový fond etnologie, uměleckého řemesla, Scheybalova sbírka:

(PhDr. V. Jakoubčová, Bc. M. Jelínek)

Evidence II. stupně celkem:

1 872 inv. č.

z toho:

594 inv. č. podsbírka etnologie

356 inv. č. podsbírka umělecká řemesla

922 inv. č. Scheybalova sbírka

Aktualizace záznamů:

1 603 inv. č. podsbírka etnologie

528 inv. č. podsbírka umělecká řemesla

1 229 inv. č. Scheybalova sbírka

Celkem:

3 360 inv. č.

Evidence 2. stupně sbírkového fondu umění a uměleckého řemesla se zaměřila především na vyhodnocení sbírkových předmětů získaných od dárců v letech 2019 a 2020, akvizice z roku 2020 a 2021 a na evidenci podsbírky svatých obrázků ze Scheybalovy sbírky. Aktualizace záznamů byla provedena v souvislosti s revizí fondu etnografie a uměleckého řemesla a v souvislosti s přípravou výstavy Ze svatého kouta. V souvislosti s inventarizací sbírek byla předán odd. etnologie

zpracovaný sbírkový fond fotoarchivu lidového stavitelství oddělení historických sbírek. Jedná se o 1778 inv. čísel fotografií a skleněných negativů (A-FA, A-NA)

Sbírkový fond mineralogie a geologie (Mgr. J. Bubal)

Evidence II. stupně celkem:	62 inv. č. celkem
	53 inv. č. Podsbírka mineralogie
	6 inv. č. podsbírka paleontologie
	3 inv. č. podsbírka geologická
Aktualizace záznamu:	208 inv. č.

Sbírkový fond historie a archivu, sbírkové knihovny, Scheybalova sbírka

(Mgr. D. Marek, Mgr. A. Mojsl, PhDr. J. Sajbt, Mgr. K. Jakubičková - grant MK ČR, Ing. Jan Macoun – grant MK ČR)

Evidence II. stupně celkem: **2 584 ev. č.**

A-DTP (divadlo Turnov – plakáty)	1 062 – 1 077 ev. č.
A-NČR (archiv-negativy-Český ráj)	1 874 – 2 485 ev. č.
A-NO (archiv-negativy-osobnosti)	2 078 – 2 638 ev. č.
A-NT (archiv-negativy-Turnov)	749 – 1 089 ev. č.
A-NU (archiv-negativy-události)	2 173 – 2 359 ev. č.
A-NA (archiv-negativy-architektura)	726 – 837 ev. č.
A-OF-MH (osobní fond Miloše Halamy)	1 – 378 ev. č.
A-MP (mapy)	175 – 252 ev. č.
A-Fy	1 – 34 ev. č.
H (historie)	500 – 518 ev. č.
HHo (horolezectví)	1 – 246 ev. č.

Odborná knihovna:	224 signatur
KRL (regionální literatura, včetně starých fondů):	121 signatur
KHL (knihovna horolezecké literatury):	57 signatur
Celkem:	402 signatur

Scheybalova sbírka: 2 075 inv. č.

Kateřina Jakubičková a Cyril Jakubička - v rámci grantu ze Scheybalovy sbírky zaevidovali do 2. stupně evidence celkem **2 075 ks** v rozsahu inventárních čísel:

Sbírkový fond – Dokumentace – Výstřižky:

SCH D-V 37/1-117 až SCH D-V 46/1-115 (1 231 inv. č. – 1 231 jednotlivin).

Sbírkový fond – Etnografie – Svaté obrázky:

SCH E 664 až SCH E 671

SCH E 684 až SCH E 776 (618 inv. č. – 632 jednotlivin).

Sbírkový fond – Varia:

SCH S-V 1 až SCH S-V 227 (227 inv. č. – 3 294 jednotlivin).

1.3. Digitalizace sbírek

Celkem bylo digitalizováno: 8 853 předmětů

Digitalizovány byly sbírkové předměty ze sbírky z fondu archivu, historie, etnologie, archeologie, umění a uměleckého řemesla. Největší objem digitalizovaných předmětů byl z oboru historie (grant MK ISO II B – Evidence a dokumentace movitého kulturního dědictví). Mimo sbírkového fondu bylo pracováno s dokumentačním materiálem, který byl získán z terénních výzkumů.

Digitalizace kronik města Turnova

Sbírkový fond archeologie (PhDr. J. Prostředník, PhD., P. Hartman, Mgr. R. Sirovátka):
Digitalizace celkem: **512 sbírkových předmětů**

Sbírkový fond etnologie, umělecká řemesla, Scheybalova sbírka: (PhDr. V. Jakoubčová, Bc. M. Jelínek)
Digitalizace celkem: **1 872 ev. č.**

Sbírkový fond umění, technologie (PhDr. M. Cogan, Mgr. L. Laurynová)
V roce 2020 bylo vytvořeno **3 485** skenů, jejichž úprava pokračovala v roce 2021

Sbírkový fond historie a archivu
(Mgr. D. Marek, Mgr. A. Mojsl, Mgr.; Ing. J. Macoun dotace ISO II B)
digitalizace celkem: **2 880 předmětů, tj. snímků**

Počet digitalizovaných předmětů:	2880
A-DTP (divadlo Turnov – plakáty)	1062–1077
A-NČR (archiv-negativy-Český ráj)	1874 – 2509
A-NO (archiv-negativy-osobnosti)	2078 – 2639
A-NT (archiv-negativy-Turnov)	749 – 1100
A-NU (archiv-negativy-události)	2173 – 2359
A-NA (archiv-negativy-architektura)	1 – 865
A-OF-MH (osobní fond M. Halamy)	1–15; 31–57; 205–367
A-Fy (firmy)	1 – 34
A-MP (mapy)	175 – 178
H (historie)	500 – 518

V rámci dotace Integrovaného systému ochrany movitého kulturního dědictví (ISO) II v části B – Evidence a dokumentace movitého kulturního dědictví bylo v roce 2021 digitalizovány zbývající celky skleněných negativů, které byly rozřazeny do skupin s inventárními čísly A-NT (negativy z města Turnova), A-NČR (negativy z Českého ráje), A-NU (negativy z různých událostí) a A-NO (negativy osobností). Do počítače je nahrána databáze Bach s digitalizovanými negativy, které tak jsou přístupny pro badatele.

V rámci projektu VISK 6 byla v loňském roce digitálně zpřístupněna rukopisná kuchařská kniha z 18. století (**celkem 104 stran**).

1.4. Vypůjčky a zápůjčky sbírek

Počet zapůjčených předmětů jinému zařízení:	2 089 sbírkových předmětů
Počet vypůjčených předmětů od jiného zařízení:	962 sbírkových předmětů

1.5. Inventarizace sbírek

Počet inventarizovaných čísel a souborů: 9 232 inventárních čísel

Podle plánu inventarizace sbírky byla provedena revize podsbírek etnografie a uměleckého řemesla v prostorách depozitářů MČR Turnov a stálých expozic. Inventarizováno bylo:

6 759 inv.č. podsbírka etnografie

2 473 inv.č. podsbírka

V souvislosti s inventarizací bylo provedeno přeuložení některých sbírkových předmětů v depozitáři v hlavní budově čp. 71 a přestěhování depozitáře zemědělského nářadí z depozitáři na Dlaskově statku a na Koňském trhu do depozitáře v Krátké ulici, Turnov 2. V depozitáři Scheybalovy sbírky byl přeložen sbírkový fond podmaleb na skle.

1.6. Konzervování sbírek

Počet konzervovaných předmětů (bez IROP): 531 předmětů
z toho:

sklo	11 předmětů
porcelán	11 předmětů
šperky	69 předmětů
sádra	2 předměty
plast	4 předměty
guma	2 předměty
textil + kůže	5 předmětů
dřevo	216 předmětů
kovy	206 předmětů
papír + dřevo	5 předmětů

V roce 2021 byly realizovány základní konzervátorské zásahy ve fondu archeologie, šperkařství, mineralogie, etnologie, uměleckého řemesla a historie – horolezecká sbírka. V rámci projektu VISK 7 bylo restaurátorsky ošetřeno 43 svazků Hlasů pojizerských a Listů pojizerských.

1.7. Restaurování sbírek

Restaurování historických artefaktů kulturního dědictví Muzea Českého ráje v Turnově, digitalizace a posílení ochrany, projekt CZ.06.3.33/0.0/0.0/17_099/0007487, spolufinancovaný z Integrovaného regionálního operačního programu MUZEA II, výzva č. 76

V rámci projektu se v roce 2021 podařilo realizovat druhé etapy restaurování sbírkových předmětů v souladu s harmonogramem projektu. Jeho hlavním cílem je zachovat, ochránit a přispět k rozvoji potenciálu kulturního dědictví Českého ráje.

K průběhu tohoto projektu CZ.06.3.33/0.0/0.0/17_099/0007487 spolufinancovaného z IROP:

- v roce 2018 schválena žádost
- v roce 2019 zahájeny práce na VZMR – všech 11 VZMR (některé výzvy 2x) proběhlo do září 2019.

- poptávky na vybavení byly všechny realizovány v roce 2019 a část v roce 2020 (rošty, lístkovnice, knižní scanner, vybavení obalovým materiálem)
- Platby za plánované práce všechny uskutečněny v souladu s uzavřenými smlouvami do konce roku 2021 tak, aby byl naplněn plán předfinancování.
- Monitorovací zpráva podána v září 2021
- v rámci kontroly CRR řešeny 2 depeše

Restaurování historických artefaktů kulturního dědictví Muzea Českého ráje v Turnově, digitalizace a posílení ochrany – Bělohávkův betlém, 19. století inv.č. E 1991/1-130

V souladu se smlouvou o dílo pokračovaly 2. etapou práce na restaurování betléma Michala Bělohávka firmou Ateliéry Bárta se sídlem Hořice v Podkrkonoší. Při kontrolním dnu, který proběhl ve II. pololetí roku 2021 bylo zjištěno, že práce probíhají v souladu se Smlouvou o dílo č. 005/2019 a v souladu s restaurátorským záměrem. Dokončení prací proběhne v roce 2022.

Restaurování historických artefaktů kulturního dědictví Muzea Českého ráje v Turnově, digitalizace a posílení ochrany – Soubor tří papírových betlémů: inv.č. E 139 Papírová předloha pro betlém, přelom 18. a 19. století, E 1993/1-50 Papírový betlém, sign. Ignatz Hauk, Čechy, 1847, soubor 50 ks kusů, E 1198/1-57 Papírový pohyblivý betlém, Turnovsko 19. století, soubor 57 kusů

V souladu se smlouvou o dílo č. 006/2019 byly dokončeny práce na restaurování výše uvedených sbírkových předmětů. Práce provedla a předala do MČR restaurátorka Lucie Slivková Waulinová, bytem Na Luzích 33, Praha 6 Vokovice. Po základním očištění a odkyselení papíru podle restaurátorského záměru byly provedeny retuše a zakonzervování maleb. Postup prací byl zadavatelem schválen v průběhu kontrolního dne a následně bylo hotové dílo zadavatelem převzato.

Restaurování historických artefaktů kulturního dědictví Muzea Českého ráje v Turnově, digitalizace a posílení ochrany – Kaširovaný sádrový betlém, 19. století, inv.č. E 3306/1-33

V souladu se smlouvou o dílo č. 011/2019 byly dokončeny práce na restaurování výše uvedených sbírkových předmětů. Práce provedla a předala do MČR restaurátor akad. soch. Petr Roztočil v ateliéru na Malé Skále. Po základním očištění bylo v souladu s restaurátorským záměrem provedeno doplnění chybějících částí jednotlivých figur, barevné retuše a zakonzervování souboru figur betléma. Postup prací byl zadavatelem schválen v průběhu kontrolního dne a následně bylo hotové dílo zadavatelem převzato.

Restaurování historických artefaktů kulturního dědictví Muzea Českého ráje v Turnově, digitalizace a posílení ochrany – „soubor skleněných negativů“.

Zhotovitel

MgA. Lenka Lesenská Dr. E. Beneše 760; 517 21 Týniště nad Orlicí; IČ: 06500773; DIČ: CZ 8761143325

Předmětem restaurování je soubor skleněných negativů, 300 ks.

Při 2. etapě prací došlo očištění celkem 227 ks skleněných negativů (plošné znečištění prachem a mastnotou ze strany podkladového skla; lokální retuše červenou transparentní barvou na podkladovém skle; dále očištění citlivé vrstvy s přilepenými zbytky papíru se stopami po otěru v celé ploše citlivé vrstvy a její poškrábání aj.) Následovala kontrola fixace mechanicky poškozených negativů na nové podkladové borosilikátové sklo.

U mechanicky poškozených negativů s povrchovou úpravou podkladového skla nebo u negativů s počáteční degradací podkladového skla byl zvolen postup tzv. pasivního restaurování. To znamená, že každému takovému negativu byla na míru vyrobená pasparta pro dlouhodobé uložení. Takto pasivně bylo restaurováno 49 skleněných negativů, zkontrolováno.

K dalším zásahům došlo z důvodu sprašování citlivé vrstvy. Zde byla citlivá vrstva fixovaná v místech poškození, tedy lokálně. Tento postup fixace byl zvolen také u negativů s lokální špatnou adhezí citlivé vrstvy k podkladovému sklu způsobenou degradací skla.

U diapozitivů byly uvolněny zbytky oblepů a z citlivé vrstvy byly odstraněny zbytky lepidla, krycí i podkladová skla byla očištěna, u mechanicky poškozených – rozbitých skleněných diapositivů byly tímto způsobem očištěny všechny fragmenty.

Práce byly vyfakturovány v hodnotě 200.000,- Kč.

Restaurování historických artefaktů kulturního dědictví Muzea Českého ráje v Turnově, digitalizace a posílení ochrany – „Opona“.

Zhotovitel

Jiří Látal, ak. mal.; Vodní valy 396, 570 01 Litomyšl; IČ: 48133671; DIČ: CZ 490406262

Opona turnovského divadla (inv. č. H 222)

Během roku 2021 došlo během 2. etapy restaurátorských prací k rozvinutí opony na připravené podklady a k fixáži nástřikem. Po vyschnutí byla opona stočena na navíjecí válec a otočena na pracovní plochu lícovou stranou dolů. Dále došlo k opatření trhlin papírovými mezivložkami s broušenými hranami, přižehlení mezivložek na originální plátno, následně došlo k překrytí plochy novým plátnem, které bylo vypnuto a po okrajích fixováno.

Závěrem 2. etapy restaurátorských prací byly retušovány defekty v barevné vrstvě, provedena rekonstrukce pozadí, retuše oblohy, započaty retuše rámu, zkoušky lakových fixází a úprava, resp. prodloužení navíjecího válce.

Započata byla již také 3. etapa, jejímž cílem je dokončení restaurování a zakonzervování opony, tj. připravit ji k převozu s výhledem na její prezentaci. V současné době se nabízí prostory Oblastní galerie v Liberci (po dobu cca 3–4 let), následně v původně zamýšleném prostoru nové přístavby turnovského divadla.

Práce byly vyfakturovány v hodnotě 360.000,- Kč.

Restaurování historických artefaktů kulturního dědictví Muzea Českého ráje v Turnově, digitalizace a posílení ochrany – „Soubor kramářských tisků“

Zhotovitel

MgA. Magdalena Rafl Bursová akad. mal. a rest.; IČO: 49109031; DIČ: CZ 7453122567; Radimovice 5, Sychrov, 463 44

Předmětem restaurování je soubor kramářských tisků ze Scheybalovy sbírky, cca 13 000 ks.

V 2. etapě prací bylo přikročeno k restaurování části značně poškozených tisků v počtu cca 1400 ks včetně nesvázaných špalíčků. Současně byl proveden restaurátorský průzkum u originálních krabiček J. V. Scheybala, který je vyráběl na míru sebraným kramářským písním. Na základě průzkumu bylo rozhodnuto o zachování pouze hřbetu krabiček s původním popisem. Vyrobeny byly na míru dle rozměrů uložených tisků.

Bylo přistoupeno k odstranění volných prachových depozitů z povrchu tisků. Bylo provedeno spravování trhlin, doplňování defektů a příp. dolévání papírovinou. Vyspravené části byly jemně lisovány v knihařském lisu nebo zatíženy a byly tak připraveny ke kompletaci. V případě ztrát při krajích díla, nebyl předmět doplňován a byl ponechán ve fragmentární podobě s cílem zajistit funkčnost a celistvost předmětu.

Práce byly vyfakturovány v hodnotě 470.000,- Kč.

Restaurování historických artefaktů kulturního dědictví Muzea Českého ráje v Turnově, digitalizace a posílení ochrany – soubor měšťanských portrétů a barokních lunetových obrazů Legenda ze života sv. Františka od J. J. Hertla.

V roce 2021 byla dokončena 2. a zároveň zahájena 3. etapa podle harmonogramu projektu (11 obrazů zcela zrestaurováno a vráceno, 6 předáno a rozpracováno), v rámci 2. etapy proběhly 2 kontrolní dny (21. dubna a 2. července 2021).

1. 8. Nové akvizice do sbírek Muzea Českého ráje v Turnově

V roce 2021 byly nákupem získány zajímavé akvizice do podsbírek mineralogie, umění a etnologie.

Podsbírka mineralogie

Akvizice 2021 zahrnuje cílený nákup dvaceti vybraných drahých kamenů v hodnotě 150 000 Kč, zároveň doplňuje první část kolekce (akvizice 2020), která byla pořízena již o rok dříve za stejnou částku 150 000 Kč. Jedná se o soubor velmi estetických a kvalitních vzorků surových drahých kamenů a vzácných minerálů, které obohacují sbírku o materiál dobývaný na současných nalezištích v Austrálii, v Asii, v Americe a Africe. Mezi vybranými drahokamy se nachází jak nadprůměrné ukázky známých drahých kamenů (zlato, rubín, elbait nebo spinel), tak i kameny vzácné až raritní jako afghanit, benitoit nebo hackmanit. Akvizice z obou let obohacují mineralogickou sbírku turnovského muzea, která je orientovaná na „Drahé kameny z celého světa“, zároveň jsou ozdobou mineralogické expozice, kde jsou vystaveny v tzv. „černé“ klenotnici.

Podsbírka umění

1) Secesní závěs podle návrhu Antonína Karče

Bezmála před dvěma lety se na kurátora sbírky šperku v turnovském muzeu Miroslava Cogana obrátila paní Helenka Frost, žijící v Kalifornii, s prosbou o určení šperku, zlatého závěsu s drahokamy, který kdysi dostala od svého strýce, bohatého pražského kožišníka a po sňatku s americkým tenistou (a později politologem) Johnem W. Frostem odvezla sebou v roce 1964 do Spojených států. Vějířovitě prolamovaný secesní závěs s opály, perlami a syntetickými drahokamy (kolem r. 1900 byly ve šperku atraktivní novinkou) má charakteristické rysy produkce turnovské šperkařské školy a po nahlédnutí do sbírky předlohových návrhů profesora Antonína Karče, byl skutečně návrh závěsu nalezen na listu datovaném 12. 5. 1909. To že závěs byl i zhotoven ve škole stvrzuje punc s písmeny TS, jenž po našem dotazu, majitelka na uzávěru řetízku našla, a nakonec i zlatená viněta C. k. Odborná škola zlatnická v Turnově na polstrování originálního pouzdra, v němž je závěs po celou dobu uchováván. Bylo proto naším eminentním zájmem dostat šperk zpět do Turnova a stejně uvažovala i paní Frost. Akceptovali jsme proto cenu navrženou 2000 dolarů + náklady na poštovné, které v souhrnu nepřekračuje ceny autorských a sběrateli vyhledávaných secesních šperků na našem trhu, například z dílny Marie Křivánkové. Vzhledem k vysokému věku však pro paní Helenku bylo obtížné šperk dobře zabalit a absolvovat poměrně složitou proceduru odeslání závěsu do Turnova. Obrátili jsme se proto s prosbou o pomoc na Julii Turner, americkou šperkařku a galeristku, žijící v Los Angeles, která se v roce 2007 účastnila našeho mezinárodního šperkařského sympozia. Přestože již od té doby uplynulo šestnáct let, Julie okamžitě zareagovala a velmi ochotně pomohla. Navíc vzniklo mezi oběma ženami, přes velký věkový rozdíl, přátelství a v posledním e-mailu se Julie těší, že s paní Helenkou zůstane i nadále ve spojení. Přestože od roku 2010 (a předtím řadou výstav) jsme v nové klenotnici zpřístupnili historickou sbírku šperků a klenotů z turnovské šperkařské školy, ve vlastní muzejní sbírce byly

dosud školní práce zastoupeny jen souborem drobných žákovských rytin v drahokamech a díky koupi Karčovy pozůstalosti (2008) i soupravou hřebenů, které jsou rovněž mezi zmíněnými Karčovými návrhy. Proto je pro nás výtvarně i řemeslně hodnotný a autorsky i časově přesně určený závěs zásadním přírůstkem. To nás vedlo i k myšlence připomenout význam Antonína Karče (1879-1952) nejen pro turnovskou školu, ale i české zlatnictví tím, že v roce 2022, k sedmdesátém výročí jeho úmrtí, rozšíříme instalaci v muzejní klenotnici o další prokázané realizace Karčových návrhů.

Závěs 14K zlato, opály, perly (tzv. kočičí zuby), syntetický rubín, syntetický korund hnědooranžové barvy, punc ryzosti 585/100 a značka turnovské školy TS, váha 7,9 g, v. 6,7 cm. Škola pravidelně uvolňovala některé výrobky do dobročinných aukcí nebo přímo prodávala zájemcům, takto mohl závěs získat strýc paní H. Frost.

2) Kolekce tří obrazů Josefa Němce – Čekání, Scylla a Antická maska

Obraz Čekání od Josefa Němce (1922-2000), olej na sololitu 50 x 74 cm, jenž vznikl v roce 1943, je velmi působivým svědectvím o atmosféře německé okupace. Přesvědčivost obrazu spočívá v sumární kompozici se dvěma postavami v prázdném interiéru, ale také v expresivní barevnosti díla založené na kontrastu intenzivních žlutí, červení a zelené s černou lineární osnovou. Za navozenou tísnivou atmosférou vnímáme osobní zkušenost člověka, který musel nejprve opustit domov v zabraných Sudetech (malíř se narodil ve Velkých Hamrech) nicméně v Semilech, kde Němcova rodina našla útočiště, jej brzy nato zasáhlo vyhlášení protektorátu. Vztah k regionu si pak zachoval i po přesídlení do Prahy. V Rakousích, nedaleko Turnova, měl chalupu s letním ateliérem. Přestože Němec vytvořil tento obraz jako čerstvý absolvent ateliéru monumentální malby na pražské Umprum (prof. F. Kysela), je to dílo obsahově vyzrálé a formálně dobře zvládnuté. Proto byl tento obraz pravidelně vystavován na Němcových samostatných i kolektivních výstavách, jak nakonec svědčí i řada inventárních čísel na rubu obrazu.

Josef Němec s muzeem Českého ráje dlouhodobě spolupracoval jako restaurátor. Restaurování mu nebylo pouhou existenční nutností, jak to často u výtvarných umělců vidáme, ale považoval je za náročnou a obohacující uměleckou činnost, v níž dosáhl značného uznání. MČR v Turově mu proto v 80. letech 20. stol. mohlo svěřit restaurování několika barokních pláten, Němec se v letech 1970-72 podílel i na restaurování dioramatu Pobití Sasíků pod Hrubou Skálou, rovněž v majetku turnovského muzea. Činnost Němce-restaurátora je tak muzejními exponáty zdokumentována, zatímco jeho volná tvorba dosud ne, přestože mu MČR uspořádalo v r. 1987 rozsáhlou výstavu, avšak pro Němcovy nekonformní postoje nebyla tehdy akvizice jeho obrazů schválena. Výstava však prokázala, že Němec je mezi malíři s úzkou vazbou k regionu Pojizeří a Českého ráje (Komárek, Jíra, Klápště, Matouš, Karoušek) výraznou osobností. Z dostupných Němcových prací je obraz Čekání nejstarším a umělecky nejhodnotnějším dílem, které můžeme získat z umělcovy pozůstalosti. Byl stále v majetku rodiny, takže o jeho pravosti není pochyb. Ve sbírkách MČR není jiné výtvarné dílo tak výstižně a působivě ilustrující dobu 2. světové války. Proto je akvizice obrazu Čekání skutečně žádoucím doplněním sbírky regionální malby v MČR v Turnově o toto hodnotné a expozičně velmi dobře využitelné dílo. Současně s touto byla podána také žádost o příspěvek k Akvizičnímu fondu MK ČR na koupi dvou dalších, mladších prací Josefa Němce Scylla (kombinovaná technika na papíru 61 x 41 cm, 1984) a Antická maska (kombinovaná technika na papíru 40 x 50 cm z roku 1995, signovaná vpravo dole s vročením J. Němec 95), abychom zdokumentovali i Němcovu zralou a pozdní tvorbu a také Němcovu trvalou

pozornost klasické antické kultuře. Díky zájmu syna umělce, malíře a známého hudebníka Martina Němce, aby byl Josef Němec v MČR zastoupen, bylo dosaženo i výhodné nákupní ceny za všechna tři díla.

Podsbírka etnologie

Jedinečná kolekce forem na ruční rezervní potisk látek

Unikátní soubor forem na ruční rezervní potisk látek z majetku paní Růtové z Březové (Československo). Část souboru je starší, pochází z konce 19. století, část souboru pochází z první poloviny 20. století. Autorem těchto forem je řezbář z Hodkovic, který se řezáním a opravami původních starších forem živil v období mezi válkami. Po válce v souvislosti s odsunem německého etnika byl z domu, ve kterém současní majitelé soubor našli, vystěhován. Růtovi dům koupili v 50. letech a žijí tam dodnes. Součástí souboru jsou kreslené návrhy motivů a mnoho pracovních nástrojů, se kterými pán formy zhotovoval.

Požadovaná cena ze strany majitelů: 160 tis. Kč byla výrazně nižší než je cena obvyklá na trhu. S ohledem na skutečnost, že MČR Turnov spravuje rozsáhlou sbírku lidového textilu z období 19. století i z oblasti Československa, je daný soubor adekvátním doplněním sbírky.

V září 2021 byla kolekce forem na ruční rezervní potisk látek z majetku paní Růtové z Hodkovic doplněna. Část souboru již MČRT zakoupilo. Majitelka p. Růtová následně MČRT oslovila, že dohledala ještě další polotovary, které jsou nedílnou součástí celého souboru. Jedná se o doplnění mimořádně ucelené a dobře dochované kolekce forem na rezerváží potisk látek místní provenience. Za doplnění kolekce byla nákupní komisí stanovena cena 7.000,-

Mimo předměty získané nákupem byla sbírka etnologie a uměleckého řemesla v roce 2021 obohacena o cca 500 ks předmětů získaných darem od vlastníků z celé oblasti Libereckého kraje. Jedná se zejména o zemědělské nářadí a domácí inventář z vesnického prostředí.

1.9. Veřejná odborná knihovna

Počet knihoven: **1**

Počet knihovních jednotek: **58 223 sv.**

Z toho knihovních jednotek nesbírkové knihovny: **15 528 sv.**

Z toho knihovních jednotek sbírkové knihovny: **42 695 sv.**

Akvizice (nové knihy): **402 sv.**

Počet evidovaných zápůjček: **82 ks**

Zpracováno: **179 svazků**

2. Stálé expozice, výstavy a nové projekty

Počet stálých expozic MČR Turnov k 31. 12. 2021: **10 expozic**

Počet m² vlastní výstavní plochy: **2 103 m²**

MČR Turnov: **1 783 m²**

Dlaskův statek Dolánky: **450 m²**

Pro stálé expozice byly využívány domy čp. 71 a čp. 72 hlavní budova muzea – suterén, přízemí, I. a II. patro budovy, suterén čp. 70 a nová přístavba v atriu muzea a Dlaskův statek.

Názvy instalací:

- **Klenotnice**
- **Mineralogie a drahé kameny světa**
- **Nejstarší dějiny Českého ráje a horního Pojizeří**
- **Drahé kameny a turnovští kamenáři**
- **Národopis středního Pojizeří**
- **Z kulturní historie kraje**
- **Horolezectví – Z Českého ráje na vrcholy světa**
- **Luminiscence – světélkování**
- **Dlaskův statek v Dolánkách – obytný dům a hospodářské budovy**
(Kolovrátek, stav i jehla – stálá expozice o historii a vývoji tradičního lidového oděvu v Pojizeří na Dlaskově statku v Dolánkách)

V expozicích muzea po celý rok probíhaly pouze udržovací práce menšího charakteru. Všechny stávající expozice MČR Turnov by byly bývaly zpřístupněny během celého roku 2021, pokud by nám to hygienicko-epidemická situace v důsledku COVID-19 umožnila....

2.1. Nové projekty**Příprava projektu reinstalace stálých expozic**

V prvním pololetí roku 2021 řešila odborná oddělení MČR v Turnově ideový záměr expozic v hlavní budově čp. 71. Nynější stálé expozice vznikaly postupně od roku 1984. Na jejich nejstarších částech (etnografie, historie, kamenářství) už je patrná zastaralost ve způsobu instalace, použitých materiálech a technologiích (hlavně osvětlení) stejně jako fyzická opotřebenost, protože MČR je díky poloze v Českém ráji a atraktivnímu zaměření na drahé kameny dlouhodobě nejnavštěvovanějším muzeem zřizovaným Libereckým krajem. Později otevřená expozice mineralogie (2000, reinstalace 2019), Klenotnice (2010) a zvláště pak nová expozice Horolezectví – Z Českého ráje na vrcholy světa, tak značně kontrastují se starší částí, kterou by bylo velmi žádoucí modernizovat a současně obsahově aktualizovat. Zvláště archeologické výzkumy posledních dvou desetiletí totiž značně pozměnily náš pohled na vývoj regionu a zjistily mimo jiné fenomén evropského významu: objev těžby metabazitové suroviny na Jablonecku, její zpracování v Pojizeří a export do oblastí střední Evropy v mladší době kamenné. Podobně postoupily naše výzkumy na poli zpracování drahých kamenů a šperkařství, lidové kultury, historie a sbírkové fondy se rozšířily o množství výjimečných exponátů, jiné, dříve kvůli špatnému stavu nevystavované, byly restaurovány. Tendence současného evropského muzejnictví směřují od dřívější zahlcenosti informacemi k utříděnému srozumitelnému objasnění pojmů, jevů a událostí se zdůrazněním jejich kauzality. Zvláštní důraz je kladen na nenásilnou didaktiku formou interaktivního zapojení návštěvníků, zvláště dětí a mládeže do prohlídky. Tak aby si během návštěvy muzea osvojili poutavou, zábavnou formou zajímavé informace a byli motivováni opět přijít. S těmito ambicemi bychom chtěli přebudovat v příštích letech starší části stálých expozic v I. a II. poschodí hlavní budovy Muzea Českého ráje celkové ploše cca 300 m². Přes omezení dané prostorovým uspořádáním historického domu z 19. století s centrálním schodištěm máme připraven záměr moderní expozice, ve které by již nebyly jednotlivé obory prezentovány izolovaně, ale paralelně jako kontinuální kulturně historický proud. Osnovou této koncepce je průběžná časová

linka obrazových koláží ilustrujících proměny krajiny a osídlení širšího regionu. Zaznamenávala by současně to, jak se do něj promítly události národního či evropského významu (např. válečné konflikty) i rozvoj vědy a techniky (např. sklářství, rozvoj železnice). Tuto plošnou koláž doplní atraktivními 3D exponáty (např. archeologický materiál, regionální lidová krajina, renesanční kamna, barokní oltář). Na časovou linku pak budou formou malých monotematických výstavních celků navázány jednotlivé kulturněhistorické fenomény jako již zmíněná těžba a zpracování metabazitu, broušení drahých kamenů a zlatnictví, skelná kompozice, turnovská odborná škola, tradiční granátový šperk, a další, dokumentované 3D sbírkovými předměty. Pro zájemce o hlubší poznání budou v expozicích rozmístěny počítače s příslušnými databázemi, např. o technologii broušení a rytí drahokamů, technologiích granátového šperku, regionální kultuře a osobnostech, spolkovém životě, typologii pojizerské architektury atd.). Muzeum disponuje dostatečně erudovaným týmem odborníků, který je schopen zpracovat fundovaný scénář nových expozic i smysluplně korigovat jejich výtvarné řešení z pohledu funkčnosti mobiliáře, bezpečí exponátů i návštěvníků nebo údržby expozic. Moderní, esteticky působivé prachotěsné vitríny – část z nich bezpečnostních – značně zjednoduší úklid expozic, moderní osvětlení a dílčí stavební úpravy, jmenovitě výměna oken, přinesou výraznou úsporu energií. Součástí úprav by také byla instalace klimatizace, která zvýší ochranu vystavených artefaktů i komfort návštěvníků.

V roce 2021 byla realizována řada přípravných prací tohoto projektu. Společnosti Profes projekt s.r.o. bylo zadáno zaměření celého domu čp. 71, aby tak vznikl relevantní poklad pro stavební přípravu projektu. Také byla fotogrammetricky zaměřena přední i zadní fasáda domu (Geodézie Krkonoše s.r.o.) a provedena diagnostika nosných konstrukcí (Diagnostika stavebních konstrukcí Liberec, s.r.o.). Dále byly připraveny podklady s výběrem exponátů a 2D doprovodného materiálu pro přípravu architektonické studie nových stálých expozic v 2. a 3. NP (grafické studio Bárta & Bárta).

Reinstalace expozice Historie kamenářství – první etapa (Expozice historického granátového šperku)

Muzeum Českého ráje udělalo vstřícný krok ke svým návštěvníkům otevřením obnoveného kabinetu historických granátových šperků, které jsou nyní nainstalovány v nových vitrínách. Ty mají nejen lepší osvětlení a neutrální hladké bílé pozadí, na němž drobné mistrovské práce starých granatníků vyniknou, ale poskytují i větší využitelnou plochu. Můžeme tak návštěvníkům nabídnout i ty nedávno získané šperky a dekorativní předměty, které byly dosud v depozitáři. Jádrem kabinetu je vývojově (chronologicky) uspořádaný šperk od klasicismu na začátku 19. století po šperky ze „zlatého věku“ českého granátu ve 2. polovině 19. století, kdy díky vývoji nýtkové a zrnkové techniky mohlo dojít k ohromnému tvarovému vývoji broží, náhrdelníků, diadémů, náušnic a náramků. Z tohoto bohatství žije klasický granátový šperk dodnes. Ani elegantní secese a art-déco z první poloviny 20. století tu nepřicházejí zkrátka a takto nastíněnou vývojovou linii oživují ukázky využití českých granátů v lidovém šperku, mimořádně zajímavá sportovní vyznamenání zdobená granáty nebo bombastické klenotnické kreace Františka Khylna či autorská replika kříže pro Jana Pavla II. od známého zlatníka Jiřího Urbana. Návštěvníci však nepochybně nepřehlédnou ani ukázky brusičského a zlatnického náčiní, díky němuž mohly vystavené exponáty vzniknout a také dostatek informací, jejichž jazykové mutace v angličtině, němčině a polštině ocení zahraniční turisté.

Projekt „Expozice historického granátového šperku“ byl podpořen MKČR z programu Podpora expozičních a výstavních projektů a z rozpočtu Libereckého kraje.

Příprava: PhDr. M. Cogan, Mgr. L. Laurynová

Celosezónní výstavní projekt „Na poslední cestě...“

Od 18. března do 5. září 2021 byl v Muzeu Českého ráje v Turnově realizován výstavní s názvem „Na poslední cestě“, rozdělený organicky do tří samostatných částí:

chronologická část s podtitulem „Smrt a pohřbívání v Pojizeří napříč staletími“ byla instalována ve výstavním sále muzea; tematicky zaměřené výstavy pak v Kamenářském domě („Zločin, trest a záhrobí“) a v Klenotnici („Klenoty na věčnost“).

Ve výstavním sále se návštěvníci seznámili s podobou pohřebních rituálů v regionu Pojizeří od střední doby kamenné až po 20. století. Byly zde prezentovány poznatky z oborů archeologie, historie, etnologie i folkloristiky. Smrt člověka s sebou ve všech dobách přinášela rozličné mechanismy, díky nimž se kolektiv vyrovnával s odchodem svého příslušníka, a které zesnulému jedinci zajišťovaly přechod ze světa živých do světa mrtvých. Jejich vývoj výstava vylicila názornou, poučnou, nikoli však morbidní cestou. Šlo o vůbec první souborné, a zejména komplexní zpracování tohoto tématu v našem regionu, a to od nejstaršího pravěku až po 20. století. Období novověku reflektuje nejenom na křesťanské, ale i židovské pohřební rituály.

Druhá část výstavy, která je instalována v Kamenářském domě, poskytla možnost nahlédnout do tajuplného světa popravišť, upírů a revenantů či spiritismu. Větší pozornost byla věnována i místům výkonu hrdelního práva v regionu, došlo zejména k jejich lokalizaci a pasportu. Největší pozornost byla věnována turnovské šibenici, jejíž podoba byla mimo jiné představena i formou modelu.

„Klenoty na věčnost“ přinesly zajímavý pohled na luxusní funerální výbavu opět napříč staletími. Návštěvníci měli možnost si prohlédnout technologické repliky hrobové výbavy germánského krále z moravské Blučiny, originál a liturgickou kopii ostatkového románského kříže z Českého Dubu, kopii pohřební koruny Přemysla Otakara II. Posledním představeným exponátem byl prostý, o to však poutavější osobní pektoralní kříž biskupa Františka Petra Krejčího, který byl objeven při exhumaci této osobnosti 30. června roku 2020 a se kterým byl znovu uložen do své hrobky pod centrálním křížem 21. září 2021.

Výstavní projekt provázely četné komentované prohlídky jednotlivých spoluautorů, ale také tematicky zaměřené tvůrčí dílny odstupňované podle věku i zručnosti. Dále pak i animace pro školní skupiny a simulace archeologického výzkumu kostrového hrobu. Výstavní projekt byl doplněn o velmi obsažný katalog, který shrnul poznatky o tomto významném fenoménu lidských dějin.

Výstavní projekt si prohlédlo téměř 18 tisíc návštěvníků a více než 500 dětí prošlo tvůrčími dílnami v Kamenářském domě.

Výběr „Top exponátů“:

- poprvé vystavené nejstarší lidské kosterní pozůstatky z Českého ráje
- liturgická kopie ostatkového procesního kříže z 13. století z Českého Dubu
- rekonstrukce dvojnáhrobníku Ješka z Vartenberka a jeho manželky Elišky z roku 1369
- barokní cyklus obrazů Tance smrti z márnice u kostela sv. Kryštofa v Kryštofově Údolí z poloviny 18. století

- dětský relikvíář z 18. století z Jilemnice
- unikátní výklopná rakev ze hřbitova v Nové Vsi nad Popelkou z konce 18. století
- model historické turnovské šibenice vyrobený podle dobových náčrtů
- unikátní lámací katovské kolo s břitem ze Slavonic
- zdobený katovský meč z 16. století z Jičina
- oprátka vraha Josefa Köglera, kterého 23. března 1897 oběsil pražský kat Leopold Wohlschlager
- oprátka, na které byl v květnu 1947 oběšen gestapák Anton Dworzak
- poprvé vystavené mediální kresby dosud neznámého kreslicího media Roberte Hanaye z počátku 20. století

Exhumace a opětovné uložení tělesných ostatků biskupa Petra Františka Krejčího

Nejvýznamnější církevní osobností, která našla místo svého posledního spočinutí v Turnově na mariánském hřbitově, je světitel biskup pražský a titulární biskup oropský Petr František Krejčí (27. června 1796 v Březině u Mnichova Hradiště – 4. července 1870 v Praze).

V květnu roku 2020 bylo objeveno poškození litinové záklopové desky kryjící vchod do jeho hrobky pod centrálním křížem. 27. 5. byla deska odklopena a po 150 letech jsme měli možnost nahlédnout do valeně zaklenuté hrobky, do které se sestupuje po 11ti schodech. Hrobka je situována v ose sever – jih s nikou na jižní straně, ve které byl umístěn litinový krucifix s dřevěným soustruženým podstavcem. Rakev spočívala na 4 pískovcových blokách vysokých 35 cm a byla umístěna v podélné severojižní ose (hlava k jihu). Na jednom z bloků byl objeven vytesaný nápis „J. Knop mistr stavitel“. Dno rakve bylo rozpadlé a ostatky biskupa P. F. Krejčího byly vyvalené na podlaze. Proto se zástupce města Turnova, NPU, církve a turnovského muzea shodli na urychlené exhumaci a přepohřbení ostatků do nové schrány. K tomu došlo o měsíc později 30. června 2020 a vyzvednutí ostatků ve spolupráci s turnovskými archeology provedli antropologové Národního muzea Petr Velemínský, Vítězslav Kuželka a Jan Cvrček. Kosterní pozůstatky byly převezeny do Národního muzea k dočasnému uložení a zejména pro vypracování antropologického posudku tělesných ostatků biskupa P. F. Krejčího. Železo-zinková rakev prošla složitým procesem konzervace na Střední umělecko-průmyslové škole šperkařské - Vyšší odborné škole v Turnově a byla uložena jako historický majetek města do Muzea Českého ráje.

Ostatky byly uloženy do nové schránky z nerezové oceli (s vygravírovaným znakem biskupa P. F. Krejčího) a při výročí 225 let od jeho narození byly 21. září 2021 uloženy zpět do hrobky. Obřad celebroidal litoměřický biskup Mons. Jan Baxant.

Příprava a realizace za MČR v Turnově: PhDr. J. Prostředník, Ph.D., Petr Hartman, PhDr. Jiří Zoul Sajbt, Mgr. Roman Sirovátka, Mgr. David Marek

V průběhu roku 2021 byly realizovány a dokončeny další projekty: druhou etapou pokračovaly práce na projektu „Restaurování historických artefaktů kulturního dědictví muzea Českého ráje v Turnově, digitalizace a posílení ochrany“ (projekt CZ.06.3.33/0.0/0.0/17_099/0007487, spolufinancovaný z IROP MUZEA II, výzva č. 76). Během roku 2021 byly dále zajištěny projekty podpořené dotacemi MK ČR, a to v oblasti lidové kultury, výstavní činnosti, knihovnictví a restaurování sbírek. Projekty, jejichž výstupy byly cíleny na veřejnost, pak byly realizovány

s podporou grantů z Kulturního fondu města Turnov. Vyjma víceletých projektů byly všechny projekty v průběhu roku 2021 dokončeny a vyúčtovány.

Přehled projektů realizovaných v roce 2021:

Projekt „Pořízení katalogizačního informačního systému Tritius“ - VISK 3, dotace z MKČR 77 000,- Kč

Projekt – „Digitalizace rukopisu kuchařské knihy z 18. století“ – VISK 6, dotace z MKČR 18 000,- Kč

Projekt „Expozice historického granátového šperku“ – Podpora expozičních a výstavních projektů, dotace z MKČR, 296 000,- Kč

Projekt „2x malba z cechovních praporů – Muzeum Českého ráje v Turnově“ – Integrovaný systém ochrany movitého dědictví II/D, dotace MKČR 91 000,- Kč

Projekt „Služby – digitalizace – outsourcing“ – Integrovaný systém ochrany movitého dědictví II/B, dotace MKČR 189 000,- Kč

Projekt Zpracování národopisné sbírky J. V. Scheybala - část XI. - Podpora tradiční lidové kultury - kategorie B, dotace z MKČR 110 000,- Kč

Projekt Dokumentace a prezentace historické a současné produkce podmalby na skle v regionu Pojizeří - Podpora tradiční lidové kultury - kategorie B, dotace z MKČR 97 500,- Kč

Projekt Výstava "Na poslední cestě" - popularizace a prezentace výzkumu zvyklostí spojených se smrtí a tradičních pohřebních rituálů v oblasti Pojizeří - Podpora tradiční lidové kultury - kategorie A, dotace z MKČR 116 000,- Kč

Projekt „Na poslední cestě“ – celosezónní výstavní projekt a katalog k výstavě – dotace Město Turnov – 25 000,- Kč

Projekt „26. mezinárodní šperkařské sympózium současného šperku“ - dotace Město Turnov – 30 000,- Kč (Prostředky převedeny na výstavní projekt „5 ročník regenerace“

Projekt „Edukativní programy a řemeslné dílny pro žáky, studenty a veřejnost“ - dotace Město Turnov – 18 000,- Kč

Projekt „Lezecké čtvrtky a Noc v muzeu“ - dotace Město Turnov – 23 000,- Kč

Projekt „Řemeslné soboty na Dlaskově statku – Jak se šilo na statku II“ – dotace Město Turnov – 23 000,- Kč

3. Výstavy

3.1. Realizace výstav v MČR v Turnově

Počet výstav celkem:

15 výstav

z toho výstavy a expozice v jiných organizacích:

3 výstav a expozic

OBRÁZKY Z POUTI – poutní místa a poutní umění v Pojizeří

Výstava dokumentující historickou proměnu poutí, kterou tento významný kulturní fenomén

v průběhu staletí prodělal – od své zlaté éry v době baroka, kdy byl v nelehkých časech po třicetileté válce a v období silné rekatolizace určující pro charakter poutnictví duchovní rozměr tohoto putování na posvátná místa, často související s prosbou o uzdravení či jinou pomoc k vyšší moci, až po moderní lidové oslavy výročního dne patrona místního kostela, u nichž převládala snaha nabídnout zábavu širokým masám, ať už v podobě pouťových atrakcí, množství prodejních stánků s často kýčovitým zbožím pochybné kvality či venkovských hudebních zábav.

Na výstavě byl v kontrastu k dnešní zesvětštělé podobě těchto církevních slavností představen jejich původní charakter i význam v těžkém každodenním životě prostého věřícího, ukážeme nepřebornou rozmanitost sortimentu poutního zboží ze zlidovělé produkce, které představovalo tradiční památky z poutí pro poutníky i dárky pro jejich rodiny (kramářské tisky, svaté obrázky, medailony, růžence, škapulíře a amulety, podmalby na skle, hračky, perníky a cukrkandl).

Byly připomenuty cesty místních věřících do nejslavnějších poutních center (Stará Boleslav, Warta, Vamberice) – průvodcem nám při tom bude dolánecký rychtář a písmák Josef Dlask se svými zápisky. Představíme nejvýznamnější poutní střediska Pojizeří a širšího regionu severovýchodních Čech (Tábor u Lomnice nad Popelkou, Hejnice, Jablonné v Podještědí...), přičemž ústřední roli sehraje přirozeně Bozkov u Semil a jeho Královna Hor, zázračná soška Panny Marie Bozkovské. Vysvětlíme nejen bozkovské, ale i ostatní legendy vážící se ke slavným poutním místům regionu a seznámíme příchozí s některými zázraky, o které se podle tradice uctívaná zobrazení zasloužila.

Mezi exponáty drobnějšího charakteru (upomínky přinášené z poutí) byly k vidění i působivé procesní korouhve turnovských cechů, nebo nosítka s uctívanou soškou nosívaná v procesích ke kostelu sv. Jakuba v Letařovicích u Českého Dubu. Vystaveny budou také ručně psané a bohatě zdobené zpěvníky bozkovského poutního chrámu nebo velkoformátová reprodukce barokního obrazu z kostela v Hlavici u Českého Dubu, která půvabným způsobem zobrazuje procesí putující z Mnichova Hradiště do zdejšího kostela sv. Linharta, patrona proti dobytčímu moru.

Výstavní sál / 12. 11. 2020 – 7. 3. 2021

Příprava a realizace: PhDr. V. Jakoubčová, PhDr. M. Cogan, Mgr. Lenka Laurynová, Mgr. Michaela Havelková

ČESKÁ DŘEVĚNÁ HRAČKA – RADOST A HRA V PROMĚNÁCH ČASU

Kdo by si jako dítě nehrál s dnes již legendárními dřevěnými hračkami vyráběnými v podniku TOFA v Albrechticích – nábytkem pro panenky, mačkácími figurkami či některou z dlouhé řady společenských her, které zde vyvinuli. Řada dětí měla během uplynulého století dokonce to štěstí, že jim některou z hraček vyrobil někdo z rodiny, ať už tatínek či dědeček... Ačkoli bylo takových hraček v rodině jen několik, byly unikátní a obvykle se staly ceněnou památkou předávanou dětem dalších generací. Exponáty tentokrát nepocházely pouze z muzejních sbírek (Roztoky u Prahy, Semily...), ale především z po generace opatrovaných rodinných kolekcí přímo z regionu. Na naši výzvu reagovala řada návštěvníků, kteří nám nabídli rodinné poklady svého dětství, opředené neotřelými osobními příběhy jednotlivých hraček. Hračky zapůjčené přímo z rodin žijících na Turnovsku a výpůjčky z muzejních kolekcí doplnil průřez historií tovární produkce v Albrechticích, kde se originální dřevěná hračka stala součástí sortimentu zdejší továrny J. Schowanek od 30. let 20. století. Právě ve spolupráci s firmou Detoa jsme připravili také doprovodný program k výstavě, který návštěvníkům nabídl samoobslužné dílny v přízemí Kamenářského domu a hrací

stanoviště s výrobky firmy Detoa

Kamenářský dům / 26. 11. 2020 – 24. 1. 2021

Příprava a realizace: Mgr. Lenka Laurynová, Mgr. Kateřina Krausová

30 LET VÝTVARNÉHO SALONU DĚTÍ A MLÁDEŽE JAWOR – TURNOV

Zakladatelkou Salonu byla tehdejší ředitelka Městského muzea v Jaworu, historička umění, paní Anna Grynszpan, která dodnes salon na polské straně připravuje. V návaznosti na spolupráci s kurátorem Muzea Českého ráje Miroslavem Coganem na projektu Umělci Euroregionu Nisa se rozvinul původně polský Salon v mezinárodní přehlídce výtvarných děl dětí a mládeže. Roku 2008 převzalo od muzea štafetu Středisko volného času Žlutá ponorka Turnov. Salon se od té doby díky Žluté ponorce, potažmo výtvarnici a lektorce Ladě Capoškové, koordinátorce projektu na české straně výrazně posunul. Podařilo se realizovat tři česko-polská setkání účastníků salonu, kteří se během plenérů v Čechách věnovali společné tvorbě i poznávání různých zajímavých technik a také krás našeho ráje. V dnešní době se salonu účastní na 350 výtvarných prací z obou stran hranice ve čtyřech věkových kategoriích. I. kat. Mateřské školy do 6 let, II. kat. ZŠ 7-10 let, III. kat. ZŠ 11-13 let, IV. kat. 14 -18 let. V posledních letech je salon opravdovou přehlídkou nejlepších

a nejzajímavějších prací vždy za uplynulý rok. Díky tomu, že jsme zrušili konkrétní téma, nabízí přehlídka širokou škálu námětů a technik a stává se více inspirativní nejen pro samotné tvůrce, ale především pro jejich pedagogy. Každoroční zájezd do Jawora na vernisáž v loňském roce chyběl, ale o výstavu jsme nepřišli. Za Žlutou ponorku Lada Capoušková, koordinátorka projektu na české straně.

Kamenářský dům / 28. 1. – 7. 3. 2021

Příprava a realizace: Mgr. Kateřina Krausová, PhDr. Miroslav Cogan

NA POSLEDNÍ CESTĚ... SMRT A POHŘBY V POJIZEŘÍ NAPŘÍČ STALETÍMI

Ve výstavním sále se návštěvníci seznámili s podobou pohřebních rituálů v regionu Pojizeří od střední doby kamenné až po 20. století. Byly zde prezentovány poznatky z oboru archeologie, historie, etnologie i folkloristiky. Smrt člověka s sebou ve všech dobách přinášela rozličné mechanismy, díky nimž se kolektiv vyrovnával s odchodem svého příslušníka, a které zesnulému jedinci zajišťovaly přechod ze světa živých do světa mrtvých. Jejich vývoj výstava vylíčila názornou, poučnou, nikoli však morbidní cestou. Šlo o vůbec první souborné, a zejména komplexní zpracování tohoto tématu v našem regionu, a to od nejstaršího pravěku až po 20. století. Období novověku reflektuje nejenom na křesťanské, ale i židovské pohřební rituály.

Top exponáty:

- Poprvé vystavené nejstarší lidské kosterní pozůstatky z Českého ráje
- Liturgická kopie ostatkového procesního kříže z 13. století z Českého Dubu
- Rekonstrukce dvojnáhrobníku Ješka z Vartenberka a jeho manželky Elišky z roku 1369
- Barokní cyklus obrazů Tanec smrti z márnice u kostela sv. Kryštofa v Kryštofově Údolí z poloviny 18. století
- Dětský relikviář z 18. století z Jilemnice
- Unikátní výklopná rakev ze hřbitova v Nové Vsi nad Popelkou z konce 18. století

Výstavní sál / 18. 3. – 5. 9. 2021

NA POSLEDNÍ CESTĚ... ZLOČIN, TREST A ZÁHROBÍ

Druhá tematicky zaměřená část výstavy byla instalována v Kamenářském domě. Návštěvníci zde mohli nahlédnout do tajuplného světa popravišť, revenantů nebo spiritismu. Dozvěděli se mimo jiné, jak to vlastně nebylo s turnovským upírem Štěpánem Hubnerem...

Top exponáty:

- Model historické turnovské šibenice vyrobený podle dobových náčrtů
- Unikátní lámací katovské kolo s břitem ze Slavonic
- Zdobený katovský meč z 16. století z Jičína
- Oprátka vraha Josefa Köglera, kterého 23. března 1897 oběsil pražský kat Leopold Wohlschlager.
- Oprátka, na které byl v květnu 1947 oběšen člen gestapa Anton Dworzak.
- Poprvé vystavené mediální kresby dosud neznámého kreslicího media Roberte Hanaye z počátku 20. století.

Kamenářský dům / 18. 3. – 5. 9. 2021

KLENOTY NA VĚČNOST - Luxusní pohřební výbava průřezem staletí

Ve čtvrtek 10. června jsme zpřístupnili výstavu s názvem Luxusní pohřební výbava průřezem staletí. Byla instalována v Klenotnici turnovského muzea a šlo o třetí výstavu v rámci celosezónního výstavního projektu „Na poslední cestě...“. Návštěvníci mohli obdivovat tři jedinečné exponáty a jeden obsáhlý soubor exponátů: věrnou kopii **pohřební koruny železného a zlatého krále Přemysla Otakara II.**, jejíž originál nechal vyrobit Václav II. svému otci na poslední cestu v roce 1297, kdy konečně našel po dlouhých 19 letech od své smrti místo svého posledního spočinutí. K vidění byl také originál i liturgická kopie procesního ostatkového kříže z Českého Dubu – druhé nejvzácnější pozdně románské památky u nás. Moravské zemské muzeum v Brně nám zapůjčilo unikátní **soubor 51 šperků a vzácných předmětů hrobové výbavy velmože z Blučiny v poloze Cezavy**, který představuje přesnou technologickou repliku nálezů včetně použitých drahých kovů i originálních drahých kamenů. Jde nejspíše o hrob „barbarského“ krále, snad z germánského kmene Herulů, který bývá svou výbavou srovnáván s hrobem krále Childericha z Tournai v Belgii.

Klenotnice / 10. 6. – 11. 7. 2021

Cyklos výstav a doprovodných programů s názvem „Na poslední cestě“ odhalil poutavé skutečnosti spojené s pohřebními rituály napříč staletími. Na své si přišli milovníci pravěku, středověku, baroka i moderních dějin. Důležitou součástí výstavy bylo také líčení tradičních pohřbů na vsi víte, co činilo venkovské pohřby tak významné?

Hovoříme-li o období od 18. století až do 1. poloviny 20. století, pospolitost venkovského prostředí byla dána každodenním sousedským soužitím a omezenou mobilitou. Představovala prostor, kde se na životě jednotlivce podílelo celé společenství. Dělo se tak v rovině všední i sváteční. Jednotlivé životní etapy lidského života – narození, dětství, dospívání, dospělost, stáří a koneckonců i smrt se vyznačovaly pevně normovanými znaky. Přechody mezi nimi, tedy významné zlomové okamžiky v životě jedince, byly bedlivě dozorovány a prožívány celým okolím.

Tyto „přechody“ byly doprovázeny rituály, které měly jedinci usnadnit vstup do nové role. Když umřel příslušník rodiny či soused, podílela se na jeho cestě ze světa živých do pomyslného světa mrtvých celá venkovská komunita. Účast na rituálu tvořila součást soužití vesnického společenství. Všichni vyprovázeli nebožtíka na jeho poslední cestě, která směřovala k posmrtnému životu. Podoba vesnických pohřbů se měnila velmi pomalu. Po generace dodržovaný řád dodával pohřbům smysl a jistotu zajištění posmrtného života.

Nahlédneme-li do života našich předků, je třeba mít neustále na paměti, že smrt byla každodenní součástí život. Tato skutečnost ovlivňovala dobové vnímání celého života i jeho konce. Především ve venkovském prostředí byl přítomný odkaz baroka a jeho důraz na „dobrou“ a „spravedlivou“ smrt. Venkovan poslušný obecně uznávaného společenského řádu hleděl proto před smrtí uspořádat všechny své náboženské i světské záležitosti. Bylo nezbytné se před smrtí usmířit s Bohem, rodinou i celým vesnickým společenstvím. Zejména staří a nemocní se tak na svůj odchod připravovali. V křesťanském prostředí se utvořil stabilní rámec duchovního zaopatření umírajícího – poslední pomazání, požehnání a poslední pořízení. Umírající se hleděl rozloučit s rodinou, přáteli, sousedy, odprosit je za případné křivdy a vypořádat majetkové poměry po jeho smrti tak, aby dědictví bylo rozděleno spravedlivým dílem. Mezi bohatšími venkovskými obyvateli bylo běžné sepsání testamentu čili závěti. Lidé, kteří odešli předčasnou nebo násilnou smrtí a nestihli dostát svým povinnostem, zanechali po sobě dluhy, neodčiněnou křivdu, případně malé děti, byli považováni za duše, které nemohou dojít pokoje. Obecně rozšířená byla proto víra v revenanty, kteří se po smrti vraceli do světa živých.

Doprovodný program k výstavě:

Ochranný amulet a talisman

V rámci nejvýznamnějšího výstavního projektu tohoto roku, který provede své návštěvníky „Na poslední cestě...“ mohli v Kamenářském domě nahlédnout do tajuplného světa popravišť, revenantů či spiritismu. A aby jejich prohlídka proběhla pod ochranou dobrých duchů, mohli si v rámci návštěvy u nás vyrobit talisman s českým granátem a magickou runou či ochranný amulet, ve kterém samozřejmě nechyběl drahý kámen, bylina, peříčko či křížek z přírodnin. Vyráběli si návštěvníci téměř všech věkových kategorií, menší děti ve spolupráci s rodiči, nebo s našimi lektory Kamenářského domu.

Příprava a realizace celého projektu: Mgr. Michaela Havelková, PhDr. Jan Prostředník, PhDr., PhDr. Jiří Zoul Sajbt, Mgr. Roman Sirovátka, RNDr. Vítězslav Kuželka a Mgr. Jan Cvrček – oba Národní muzeum, Mgr. Pavel Jakubec – SOKA Semily

SVĚTELNÉ OBJEKTY DESIGNÉRSKÉHO STUDIA YAKOBIUM

Nedílnou součástí výstupů našeho muzea je prezentování zástupců současné výtvarné scény regionu, proto jsme pro návštěvníky připravili představení designérského studia *Yakobium*, jehož zakládajícím členem je turnovský rodák Jiří Anděl (*1986).

Muzeum Českého ráje v Turnově / 1. 6. – 30. 8. 2021

Příprava a realizace: Mgr. Lenka Laurynová

ANNATOMie krajiny – Anna Polanská a Tomáš Plesl

Výstava skla a krajinomaleb z tvorby dvou výtvarníků spjatých s regionem. Oba působí jako učitelé ve sklářské SUPŠ v Železném Brodě. Anna Polanská patří k železnobrodskému sklářskému prostředí, kde se rozvíjí tavená skleněná plastika, ale vytváří i vázy a další objekty s využitím výrazně barevných sklovin a klasických rafinačních postupů jako broušení a rytí skla. Krajiny Tomáše Plesla nesou pečeť intenzivního osobního prožitku, který nachází výraz v temperamentním malířském přednesu a intenzivní barevnosti.

Výstavní sál / 9. 9. – 31. 10. 2021

Příprava a realizace: PhDr. Miroslav Cogan, Mgr. Lenka Laurynová

HOROLEZECKÁ FOTOGRAFIE KARLA VLČKA

Karel Vlček – horolezec, fotograf, cestovatel a dokumentarista, osobnost českého pískovcového lezení. Narodil se 25. 4. 1945 v Kateřinicích, v současné době žije v Praze. Má přezdívku „Šedý vlk“, „Šedej“. Získal doktorát na Fakultě žurnalistiky UK a následně pracoval jako reportér v ČTK, díky čemuž měl vždy přístup k perfektní fototechnice (Haselblad, Rolleiflex SL66, Nikon F2, Nikon F3, Mamiya 67 a Linhof Bi – systém, Sinar 9×12 cm s objektivy Lomo 35 mm a řadu dalších). Cílem Karla Vlčka nebyla ve skalách reportážní fotografie, snahou byl dynamický snímek. Hrál si s hloubkou prostoru a skoro vše fotil kinofilmem s širokoúhlým objektivem. A to znamenalo, že musel viset do dvou metrů od lezců. Dokumentoval především extrémní lezení 60. – 80. let. Jako první lezec-fotograf se věšel do stěn a přímo komandoval lezce jako Rakoncaj, Mocek nebo Berežný. Právě poslední jmenovaný, Pišta Berežný, byl hlavní hybnou silou organizace výstavy. Její návštěvníci se mohli přesvědčit o manipulativních schopnostech Karla Vlčka, který dokázal odvážné jedince přimět k přeskokům, které na hraně uskutečnitelnosti končily někdy i v nemocnici. Své autorské fotografické výstavy představoval Karel Vlček také na filmových festivalech v Itálii, Francii nebo Rakousku. Publikoval v zahraničních časopisech, například ve francouzském Montagnes, španělském Vertical a britském Mountain. Po sametové revoluci přestal profesionálně fotografovat, místo toho začal každý rok jezdit na dálkové cyklistické výpravy, například z Prahy do Pekingu.

Vernisáž výstavy ve čtvrtek 16. září v 17.00 hod.

Úvodní slovo: Štefan „Pišta“ Berežný

Program vernisáže: Hudební skupina Rozumbrothers a Originální umělecko-sportovní skupina SLACKSHOW – vystoupení na slackline ve výšce s akrobatickými prvky

Kamenářský dům / 16. 9. – 7. 11. 2021

Příprava a realizace: Mgr. David Marek

SVĚT KOSTIČEK®

Výstava pro všechny příznivce pestrobarevných kostiček stavebnice Lego. Malí i velcí návštěvníci si užili expozičně-herní výstavu Svět kostiček® – světový fenomén. Z dánské stavebnice Lego® představil autor výstavy a patriot projektu Svět kostiček® Petr Šimr nejen výběr ze sortimentu komerčních edic továrních setů Lego Technic, ale také unikátní modely z převzaté vlastní tvorby stavitelů z celého světa. Lego Technic přináší možnosti vytvoření složitějších pohyblivých modelů, které byly na výstavě také představeny.

Na své si přišla také děvčata, pro která byla připravena část expozice Lego Friends a lego kamarádky Andrea, Olivie, Stephanie, Mia a Emma se svými domečky, autičky, koníky ad. Výstava nabídne komfortně vybavenou dětskou hernu s kostičkami Lego®. A pokud výstava inspirovala k tvorbě vlastních modelů, na pokladně muzea zakoupit nové stavebnice Lego® za fajn ceny. V průběhu výstavy probíhala soutěž o hodnotné stavebnice Lego®, vyhlášení vítězů proběhne 3. ledna 2022 na facebooku a webových stránkách muzea. Zavítejte s námi do světa her a fantazie. Autorem a patriotem projektu putovní výstavy **Svět kostiček®** je Ing. arch. Petr Šimr, Ph.D. – sběratel, designer, stavitel, vystavovatel, lektor a 4. největší sběratel značky Lego® v České republice. Petr Šimr rád sbíral různé modely už v dětství. Začínal s vláčky, modulárními domy a nákladními auty. Stavebnice Lego pro něho ze začátku byla spíše výjimka kvůli jeho nedostupnosti v dané době. Dlouho ale snil o pořízení si několika Lego® setů, což si během doktorandského studia splnil, když si z vlastních prostředků zakoupil několik prvních vlakových souprav. Od toho momentu se v něm zrodila vášně pro sbírání továrních Lego® setů. Během několika dalších let nasbíral téměř všechny dostupné vlakové sety, přístavy, letiště, plovoucí lodě, témata City®, Western®, Creator®, exkluzivní modulární domy i modely v limitovaných edicích. Nyní se Petr Šimr věnuje realizacím výstav na míru, přednáškové, konzultační a lektorské činnosti a zakázkové tvorbě pro české výrobce stavebnic Cheva® a Seva®. Ze stavebnice Lego® má ve své sbírce má téměř 7 400 exponátů, mezi nimiž jsou nejen tovární sety, ale i jeho vlastní tvorba MOC (My own creatinon) a tvorba jeho přátel. Ve své sbírce má i výjimečné kousky, které nevystavuje. Třeba originální dřevěnou krabičku od firmy Lego® z roku 1957.

Výstavní sál / 4. 11. 2021 – 22. 1. 2022

Příprava a realizace: Marcela Beranová DiS., Tomáš Štefánek

Doprovodná akce k výstavě:

Komentovaná prohlídka výstavy „SVĚT KOSTIČEK®“

Výstavou provedl autor a patriot projektu putovní výstavy Svět kostiček® Ing. Petr Šimr, sběratel, designer, stavitel, vystavovatel a lektor.

Muzeum Českého ráje v Turnově / 11. 12. 2021 od 13:00 a od 14:00

reGenerace5

Na závěr roku 2021 jsme připravili další běh výstavního projektu prezentujícího aktuální tvorbu výtvarníků z oblasti současného šperku *reGenerace*. Již popáté se v rámci jedné výstavy setkaly práce místních šperkařů z Turnovska se šperky autorů z jiné umělecké enklávy, v loňské roce to byla druhá skupina pražských umělců (Belda, Sládek, Opočenský, Šumbera). Současně jsme připomněli Petra Dvořáka, výjimečného talentovaného šperkaře, který nás opustil v květnu 2021. Byl významnou osobností autorského šperku proslulou i za hranicemi ČR, která se pravidelně účastnila nejen turnovských mezinárodních symposií současného šperku, ale také podobných setkání v Erfurtu či španělské Tarragoně. Památku Petra Dvořáka jsme uctili prezentováním jeho děl jak z turnovské muzejní sbírky, tak také např. šperky z vídeňské soukromé kolekce. Výstava se uskutečnila v komorním, avšak o to více noblesním prostoru muzejní Klenotnice, skýtajícím běžně k vidění průřez

historickými šperky turnovské šperkařské školy, které byl Petr Dvořák rovněž absolventem.

Klenotnice / 18. 11. 2021 – 9. 1. 2022

Příprava a realizace: PhDr. Miroslav Cogan, Mgr. Lenka Laurynová

ZE SVATÉHO KOUTA – PODMALBY NA SKLE ZE SBÍREK JANY A JOSEFA VÁCLAVA SCHEYBALOVÝCH

V roce 2010 Muzeum Českého ráje získalo do sbírek rozsáhlou pozůstalost rodiny Scheybalovy. Jednalo se o největší akvizici v dějinách této instituce a jednu z největších akvizic v rámci České republiky za několik posledních let. Převod sbírky do správy turnovského muzea doporučilo Ministerstvo kultury ČR v únoru roku 2010 na základě doporučení NÚLK ve Strážnici, Národní rady pro tradiční lidovou kulturu, Národopisné společnosti ČR, Asociace muzeí a galerií ČR, Etnologického ústavu AVČR, Asociace muzeí a galerií, a dalších významných institucí. V početné sbírce se nacházejí materiály z odborné a sbírkové činnosti etnografa, historika a výtvarníka Josefa Václava Scheybala, jeho manželky etnografky Jany Scheybalové, otce J. V. Scheybala Josefa st., antikváře a sběratele a matky J. V. Scheybala Anny, výtvarnice. J. V. Scheybal se vedle odborné práce věnoval i sběratelství. Za svého života významně rozšířil sbírku, kterou shromáždil jeho otec a děda. Během života tří generací Scheybalů tak byla shromážděna obsáhlá kolekce, jejíž součástí jsou knihy, uměleckohistorické artefakty, svaté obrázky, kramářské tisky, historické fotografie, plakáty, uměleckohistorické předměty, a další jednotlivosti. Scheybalovi rozsáhlou sbírku budovali především s úmyslem a přesvědčením zachránit tyto předměty před zničením a také před vývozem do zahraničí. Velký podíl na vytvoření sbírky má otec J. V. Scheybala, který v období po 2. světové válce ve vesnicích v okolí Turnova sbíral a vykupoval různé předměty, které v té době lidé považovali za “bez-cenné”. Sbíral vlastivědné časopisy a brožury, slovníky, literaturu, výklenkové plastiky, formy na perník ad. Tyto artefakty tvoří kolekci, která podává ucelený pohled na historii tohoto kraje. Její součástí je i soubor podmaleb na skle. Podmalby na skle patřily koncem 18. a v 19. století k zařízení interiéru vesnických chalup. Zdobily také venkovské kostelíky a kapličky. Vyráběly se v oblastech spojených se sklářskou výrobou, kde bylo možné levně sehnat potřebný materiál. Postupně se výroba i obliba podmaleb rozšířila – prodávaly se na jarmarcích, poutích a vánočních trzích. Jednotlivá výrobní střediska byla na našem území rozložena nerovnoměrně. Nejvýznamnější střediska podmalby na skle vznikala v oblastech, kde působily sklářské hutě – Šumava, Chebsko, Jizerské hory, Krkonoše, Slezsko, Orlické hory a Českomoravská vrchovina. Soubor historických originálů ze Scheybalovy sbírky, ve kterém jsou zastoupeny podmalby z různých výrobních středisek v Čechách a na Moravě, není početný. Významně ho doplňují práce Anny Scheybalové, která byla jednou z prvních výtvarnic, které se ve 20. století nadchly pro malování kopií podmaleb na skle z 18. a 19. století. Kopie obrázků na skle tvořila pro Výtvarný ateliér Muzea skla a bižuterie. Její práce se staly inspirací pro celou řadu amatérských výtvarníků, kteří se podmalbou na skle zabývají i dnes.

Kamenářský dům / 18. 11. 2021 – 30. 1. 2022

LUMINISCENCE – CESTA SVĚTLA

Výstava s názvem Luminiscence – cesta světla zaujme návštěvníka jak svým obsahem, tak neobvyklými prostory, ve kterých se nachází. Výstava je nainstalována v historických

sklepeních turnovského muzea, které se nachází pod bývalou budovou zájezdního hostince „U zlatého Bažanta“, dnes administrativní budova Muzea Českého ráje.

Za použití bohatého obrazového materiálu a především názorných předmětů vám budou představeny široké možnosti využití luminiscence ve vědě, lékařství i každodenním životě a postupně zjistíte, že luminiscence je všude kolem nás; nyní zejména díky světelným zdrojům založeným na svítivých diodách (LED). Dozvíte se, anebo přímo uvidíte, že schopnost světlovat mají některé minerály, živočichové, rostliny, ale i syntetické materiály a peníze. Budeme na vás těšit a doufáme, že se na cestě světla do útrob našeho sklepení neztratíte.

Výstava byla připravena ve spolupráci s firmou CRYTUR, spol. s r.o., autory panelů jsou Ivan Pelant a Jan Valenta z MFF UK.

Muzeum Českého ráje v Turnově - sklepení čp. 70

Příprava a realizace: Mgr. J. Bubal

Návštěvnícké centrum

Stálá prezentace Nositelů tradice lidového řemesla a Mistrů rukodělné výroby Návštěvnícké centrum MČRT

Příprava a realizace PhDr. V. Jakoubčová, I. Havrdlíková

Dlaskův statek

KOLOVRÁTEK, STAV I JEHLA – Expozice na Dlaskově statku

Nová expozice „Kolovrátek, stav i jehla“ věnovaná tradiční podomácké výrobě lidového oděvu v Pojizeří. Návštěvníci expozice budou mít jedinečnou příležitost seznámit se s různorodostí a krásou textilií a součástek tradičního lidového oděvu užívaných našimi předky při různých příležitostech v období přibližně od konce 18. do počátku 20. století. Výstava představí jak hotový oděv, tak i všechny pracovní procesy, kterým se věnovali hospodář hospodyně a podomáční výrobci v každém stavení. Od těch nejjednodušších, jako je pěstování a zpracování lnu a konopí, činění kůží, spřádání příze, česání vlny, tkaní plátna, bělení a barvení látek, až po vlastní šití oděvních součástek a jejich zdobení krajkou či výšivkou. Část expozice je věnována také údržbě tkanin a oděvů – praní, mandlování a žehlení.

Dlaskův statek v Dolánkách / 4. 5. – 31. 12. 2021

Příprava a realizace: PhDr. V. Jakoubčová, Mgr. M. Havelková

3.2. Výstavy a expozice v jiných zařízeních

Stálé expozice Kittelova domu

Příprava a realizace: Mgr. J. Bubal, Bc. M. Havelková, PhDr. V. Jakoubčová,
PhDr. J. Prostředník, PhD, PhDr. J. Sajbt,

Poutě a poutní místa v Pojizeří – květen 2021 – březen 2022

Příprava a realizace: PhDr. V. Jakoubčová,

Nedobytný hrad Kumburk

Stálá expozice v Městském muzeu v Nové Pace

Příprava a realizace: PhDr. J. Prostředník, PhD.

Kostel sv. Alžběty, Jilemnice

Příprava a realizace: PhDr. J. Prostředník, PhD.

3.3. Kulturně vzdělávací akce

**Počet kulturně vzdělávacích akcí a programů celkem:
z toho programů pro školy:**

**122 akcí
34 programů**

3.3.1. Akce v muzeu, Kamenářském domě a na Dlaskově statku

6. únor - Masopust na Dlaskově statku – ZRUŠENO

3. duben - Velikonoce na Dlaskově statku – ZRUŠENO

29. – 30. 5. Staročeské řemeslnické trhy 2021 – ZRUŠENO

TURNOVSKÁ MUZEJNÍ NOC 2021

18. 6. 2021 (17.00 – 24.00 hod.)

Muzeum Českého ráje v Turnově

17.00 – 22.00 Animační program s horolezeckou tematikou – vázání uzlů, slackline, hrací průvodce po horolezecké expozici (Lektor: Iveta Matoušová)

17.00 – 22.00 Animační program k výstavě Na poslední cestě... – výroba ochranných amuletů, interaktivní program Šibenice a Strom života

17.00 – 22.00 Noční honba za pokladem – akční program s mineralogickou tematikou (Mgr. Jan Bubal)

Luxusní pohřební výbava průřezem staletí – instalace luxusních exponátů v Klenotnici muzea z cyklu výstav Na poslední cestě...

17.00 Autogramiáda nové publikace „Řezbáři v kameni“ historika umění PhDr. Miroslava Cogana

17.30 Komentovaná prohlídka výstavy Na poslední cestě... ve výstavním sále a Kamenářském domě (PhDr. Jan Prostředník, Mgr. Pavel Jakubec)

18.30 O nemocech a zraněních od pravěku do současnosti diagnostikovaných na kosterních nálezech promluví náš přední antropolog RNDr. Vítězslav Kuželka. Představí unikátní exponáty z antropologické sbírky Národního muzea.

20.00 Mineralogie-geologie – netradiční prohlídka stálé expozice (Mgr. Jan Bubal)

21.00 Komentovaná prohlídka výstavy Na poslední cestě... ve výstavním sále (PhDr. Jiří Zoul Sajbt, Mgr. Roman Sirovátka)

22.00 Komentovaná prohlídka výstavy Na poslední cestě... v Kamenářském domě (PhDr. Jan Prostředník, Mgr. Pavel Jakubec)

22.30 Mineralogie-geologie – netradiční prohlídka stálé expozice (Mgr. Jan Bubal)

Dlaskův statek v Dolánkách

Expozice otevřena do 24.00 hod.

Expozice „Kolovrátek, stav i jehla“ – komentované prohlídky vedené etnografkou PhDr. Vladimírou Jakoubčovou a průvodkyní Eliškou Vélovou

Dům přírody v Dolánkách

Expozice o Českém ráji; putovní výstava „Vlk náš staronový soused“ (společná výstava AOPK ČR, České zemědělské univerzity v Praze a Senckenbergova muzea přírodních věd v Görlitz)

Otevřeno 17.00–24.00 hod.

Hvězdárna Turnov (17.00–24.00 hod.)

19.00 Satelity Starlink – Soumrak pozemní astronomie? (Mgr. Martin Gembec)

Výstavka historické výpočetní techniky; za jasného počasí pozorování Měsíce a Venuše

Kemp Dolánky:

Posezení s hudbou a občerstvením – koncert lokální kapely (od 20.00 hod.)

Muzeum Českého ráje v Turnově / Hvězdárna Turnov / Dlaskův statek v Dolánkách / Dům přírody v Dolánkách / Kemp v Dolánkách / 18. 6. 2021 / VSTUP ZDARMA

Řezbářské sympozium na Dlaskově statku

Tradice, vůně dřeva, fortel, parta lidí, které spojuje nejen láska k řemeslu, ale také přátelství, Dlaskův statek. Takhle stručně by se dalo charakterizovat setkání řezbářů na Dlaskově statku. Jsme velmi rádi, že se i v loňském roce podařilo toto setkání uskutečnit, protože v posledních letech neodmyslitelně patří k letnímu programu na Dlaskově statku. A těší se na něj nejen návštěvníci, kteří se za řezbáři do krásného areálu statku vrací, ale hlavně samotní řezbáři. Jsou mezi nimi „bardi“, kteří spolu s Karlem Hajnem byli u prvního ročníku v roce 1996. Jsou to Stanislav Pokorný, Václav Plechatý, František Petranyi, Martin Patříčný, Zdeněk Vilém nebo Míla Švec. V průběhu let přibyli další účastníci – Jan Viktora, Tomáš Dostál Bosambo, Ivan Šmíd, Miloš Šimek, Iveta Sádecká, Honza Švadlenka, Jaromír Dědek, Marta Novotná a mnozí další. Někteří se účastní pravidelně, jiným to čas nedovolí, tak se přijdou za kamarády alespoň podívat. Někteří se už bohužel na svoji řezbářskou partu dívají z obláčku, ale pořád jsou tam s nimi. Na Karla Hajna i Jardu Kunderátu při večerním posezení u táboráku, při kterém se hodně povídá a taky hodně hraje a zpívá, vždycky někdo vzpomene. Řezbářské sympozium na Dlaskově statku není obyčejné sympozium. Není to jen prezentace jednoho z nejstarších a nejkrásnějších opravdu zemitých uměleckých řemesel, které mistři řezbáři dokonale ovládají.

Je to hlavně přátelské setkání báječných a moudrých lidí, které spojuje láska ke dřevu a životu.
Dlaskův statek v Dolánkách / 9. – 12. 6. 2021

Den s mineralogem 2021

Šestý ročník naučně-zábavného programu určeného (nejen) dětem s názvem „Den s mineralogem“. Pro návštěvníky každého věku byla připravena stanoviště ve venkovním areálu muzea. Mezi aktivity patřilo odlévání a barvení zkamenělin ze sádry, rýžování českých granátů a olivínů pomocí rýžovací pánve, hledání minerálů ze šterkové drti. Děti si zahrály na malé paleontology a objevovaly kostru dinosaura. Velmi oblíbenou atrakcí zůstává dobývání drahých kamenů z odlité žíly pomocí kladívka a majzlíku.

Na stezce vedoucí kolem Kamenářského domu si děti i rodiče vyzkoušeli své znalosti ze světa kamenů. nechyběla „výprodejová burza“ minerálů. Speciální program se konal čtyři prázdninová úterý – dvě probíhalo řezání a leštění achátů, dvě komentované prohlídky zrekonstruované expozice mineralogie. Zájemci si mohli přinést své nálezy, které jim určil geolog Jan Bubal.

Každé úterý v červenci a srpnu

29. 6. / 6. 7. / 13. 7. / 20. 7. / 27. 7. / 3. 8. / 10. 8. / 17. 8. / 24. 8. / 31. 8.

9.00 – 17.00 hod.

Rozšířený program:

6. 7. / 3. 8. (10.00–12.00 a 14.00–16.00 hod.) Řezání a broušení drahých kamenů

13. 7. / 10. 8. (od 10.30 a 14.00 hod.) Komentovaná prohlídka expozice geologie a mineralogie

Muzeum Českého ráje v Turnově – Kamenářský dům, Skálova 71

Prázdninové Lezecké čtvrtky

8. 7. / 15. 7. / 22. 7. / 29. 7. / 5. 8. / 12. 8. / 19. 8. / 26. 8.

Od 8. 7. do 26. 8. 2020 každý prázdninový čtvrtek byl nejen pro děti připraven doprovodný program k expozici Horolezectví – Z Českého ráje na vrcholy světa. Každý si mohl vyzkoušet doprovodné disciplíny horolezců. Prázdninové lezecké čtvrtky přiblížily pohyb a bytí ve skalách, práci s lanem formou uzlování a další pro horolezce doplňkové pohybové aktivity, jako je např. slackline.

8. 7. a 5. 8. Opičí dráha

Různé překážky pro jednotlivce i více kamarádů. Balanční prvky a legrácky, při kterých je třeba zapojit nejen svaly, ale i mozek.

15. 7. a 19. 8. Slackline

Profesionální slacklineři učili technice chůze na popruhu – na slacklině. Účastníci obdrželi cenné rady, jak zvládnout začátky i náročnější slacklinové triky.

22. 7. a 12. 8. Spáry

Odborníci na spárové lezení z ObrWorks seznámili účastníky s touto specifickou technikou. Široké i úzké spárky si vyzkoušeli návštěvníci na vlastní ruce i nohy na trenažeru.

29. 7. a 26. 8. Lanové překážky

Překážky, které prověří mrštnost, ohebnost a balanc.

„Jak se šilo na statku“ – prázdninové řemeslné dílny na Dlaskově statku

10. 7. / 17. 7. / 24. 7. / 31. 7. / 7. 8. / 14. 8. / 21. 8. / 28. 8.

Dlaskův statek v Dolánkách u Turnova

Každou prázdninovou sobotu ožil Dlaskův statek řemeslem a řemeslnými dílnami – „Jak se šilo na statku“, které byly doprovodným programem k výstavě „Kolovrátek, stav i jehla“. Návštěvníci se seznámili s tradičními technikami jako jsou předení na kolovratu, předtkalcovské techniky, tkaní na tkalcovském stavu, plstění, vyšívání či barvení přírodními barvivy. Tyto techniky si také sami vyzkoušeli a zároveň se dozvěděli více o postupu zpracování klasických textilních plodin (len, konopí) i živočišného materiálu (vlna). Se zkušenými lektory z řad řemeslníků se vydali po nitkách do minulosti a objevili její kouzlo i řadu nových dovedností.

10. 7. *Upředeno a vyšito* Historické vyšívání, předení na kolovratu, plstění a další řemeslné techniky

17. 7. *U stavu a kolovratu* Předení na kolovratu a tkaní všeho druhu

24. 7. *Červený šátečku* Techniky barvení textilu přírodními barvivy

31. 7. *Jak na plátno nebo sukno* Předení na kolovratu, tkaní všeho druhu a plstění

7. 8. *Vyšívám, vyšívám nití zlatou* Historické vyšívání

14. 8. *Jak na plátno nebo sukno II.* Předení na kolovratu, tkaní všeho druhu a plstění

21. 8. *Vyšívám, vyšívám nití zlatou II.* Historické vyšívání

28. 8. *Červený šátečku II.* Techniky barvení textilu přírodními barvivy

Dny lidové architektury na Dlaskově statku

Dlaskův statek v Dolánkách u Turnova opět ožil řemeslnou výrobou. Návštěvníci si o tomto víkendu vyzkoušeli techniky předení na kolovratu, mykání vlny, plstění, tkaní nebo si vykovávají hřebík či podkovu. Obdivovat mohli také tesařské řemeslo při opracovávání trámů a nahlédli do expozic „Kolovrátek, stav i jehla“, která představila podomáckou výrobu lidového oděvu v Pojizeří.

Dlaskův statek v Dolánkách / 17. – 18. 7. 2021 / Vstup zdarma

Řemeslný trh Řemeslo má zlaté dno

Komorní řemeslný trh v atriu Muzea Českého ráje v Turnově a části městského parku. Představili se keramici, skláři, brašnáři, kováři, dráteníci, řezbáři, výrobci dřevěných hraček, zastoupeno bylo také tkalcovské řemeslo, výrobci textilního zboží ad. Prezентováni byli především regionální výrobci a produkty, jako ukázka pestrosti tradice a umu našeho regionu. Řemeslný trh doplnily ukázka řemeslné výroby, dílny pro děti i dospělé a také kulturní program malého rozsahu.

Areál Muzea Českého ráje v Turnově a městském parku / 17. 7. 2021 a 14. 8. 2021

Vstup zdarma

Svatováclavské posvícení na Dlaskově statku 25. 9. 2021

V sobotu 25. září 2021 proběhlo na Dlaskově statku v Dolánkách již tradiční pořad připomínající ukončení letní sklizně. Program, který již tradičně uzavírá letní návštěvní sezónu Dlaskova statku v Dolánkách. V loňském roce však nebyl věnován pouze oslavě ukončení zemědělských prací, ale byl doplněn o program, který navázal na novou stálou expozici Kolovrátek, stav i jehla. Návštěvníci Dlaskova statku tak měli možnost nejen nahlédnout do světnice, šatních a ložních komor statku, kde byly instalovány ukázky toho, jak se ve vesnickém prostředí zpracovával, lámal a drhnul len a konopí či jak se zpracovávalo ovčí rouno, jak se předlo na kolovratu, tkalo na karetkách, destičce či stavu. V muzejní dílně pak návštěvníci měli možnost si potisknout látku a ušít z ní ptáčka nebo si upéct posvícenský koláček. Kulturní program byl připraven nejen pro děti, ale také pro příznivce folklórního souboru Hořeňák i vyznavače bluegrassové hudby a folku. Návštěvníci se mohli těšit také na ukázkou „strojení do kroje“ – živou demonstraci oblékání dívek a mužů do slavnostního pojizerského kroje. Nechyběly pochopitelně ani řemeslnický trh a také tradiční posvícenské občerstvení.

Program:

- 10.00 Divadelní soubor Pruhované panenky – Tři neposlušná kůzlátka
- 11.00 Folklórní soubor Hořeňák, Lázně Bělohrad – pásmo písní a tanců
- 12.00 Divadelní soubor Pruhované panenky – Červená Karkulka
- 13.00 Strojění do kroje a představení krojových součástí
- 14.00 Folklórní soubor Hořeňák, Lázně Bělohrad – pásmo písní a tanců

VÁNOČNÍ DÍLNA V KAMENÁŘSKÉM DOMĚ

Výroba vánočních ozdob ze skleněných foukaných perlí

Kamenářský dům / 11. 12. od 9.00 do 16.00 hod. / 50 Kč ozdoba

STROM SPLNĚNÝCH PŘÁNÍ PRO DĚTI Z DĚTSKÝCH DOMOVŮ

Strom splněných přání opět v turnovském muzeu díky obrovskému nasazení a obětavosti iniciátorky akce Vladimíry Parákové a jejích přátel.

Strom byl umístěn v Muzeu Českého ráje v Turnově (ve vstupní hale) ve Skálově ulici.

Štědrí dárci měli možnost udělat radost dětem z dětských domovů z celého libereckého kraje. V Turnově se uskutečnil již 21. ročník této mimořádně důležité akce a připraveny jsou téměř tři stovky přání dětí z dětských domovů.

Termín akce: 28. 11. – 17. 12. 2021

PŘEDNÁŠKY:

Třicetiletá válka a její dopady ve středním Pojizeří

PhDr. Jiří Zoul Sajbt

Připomněli jsme si celou řadu čtyřsetletých výročí, která jsou spojená s událostmi vleklého konfliktu raně novověké Evropy, jež jsme si zvykli nazývat třicetiletou válkou. Přednáška byla zaměřena na sled událostí, které významným způsobem poznamenaly každý kout nejen naší země. Rozebrali jsme si základní události, dobové trendy, a ukázali si také, jak se odrazily v českorajské oblasti.

Kamenářský dům / 20. 10. 2021 od 17:00

Údolka na Podmokelskou věž – projekce divácky oceněného filmu

Po půl století Údolkou na Podmokelskou věž – zdokumentovaný výstup vtipně okomentovaný autorem projektu panem Alešem Polidorem, který lezl tentokrát na druhém konci lana. Film získal na loňském 37. Mezinárodním horolezeckém filmovém festivalu Cenu diváka.

Horolezecká expozice / 21. 10. 2021 od 18:00

BOYS 1970

Libor Dušek – autogramiáda knihy a projekce dokumentu BOYS 1970

16. 12. 2021 od 18.00 hod. / Horolezecká expozice

Etnolog a horolezec Libor Dušek provedl slovem a fotografií událostmi v Peru roku 1970, pohovořil o současném lezení v pohoří Cordillera Blanca a vzniku filmu BOYS 1970, který měli návštěvníci přednášky možnost zhlédnout.

Dokument pojednává o českých horolezcích, které spojovalo přátelství, odvaha i tragédie, ale též myšlenka vítězství. První řádky dokumentu se začaly psát již před padesáti lety v dalekém Peru. Nabízí dialog minulosti a přítomnosti, zachycující nejen zápolení tuzemských horolezců v peruánských velehorách, ale i život pod Andami. Historická linie je vyprávěna prostřednictvím členů tragické expedice: dobových fotografií Viléma Heckela, dopisů horolezce a sochaře Valeriána Karouška a pamětníků-pozůstalých a elitních horolezců 60. let. Současný příběh je zachycen obrazem i slovem obou prvorýstupců, špičkových horolezců Marka Holečka a Radoslava Groha.

(délka filmu: 50 minut; režie, kamera: Tomáš Galásek; scénář, produkce: Libor Dušek)

Poslední květnový den roku 1970 se kvůli zemětřesení v peruánském pohoří Cordillera Blanca odtrhla značná část severní části šestitisícovky Huascarán Norte. Ta v podobě laviny ledu a kamení pohřbila v základním táboře všechny členy české Expedice Peru 1970. Příběh však žije dál. V srpnu 2019 Marek Holeček a Radoslav Groh vytyčili novou linii na sousední 6 360 metrů vysoký Huandoy Norte. Pojmenovali ji BOYS 1970 (1200 m, M6, WI6, ED+) a věnovali ji před půl stoletím zahynulým kolegům a jejich rodinám.

3.4. Doprovodný program**3.4.1. Rozšířený program****Počet návštěvníků: 5 059**

„Turnovská muzejní noc“ (18. 6.): 450

„Dny lidové architektury na Dlaskově statku“ (25.–26. 7.): 300

„Řemeslo má zlaté dno“ (17. 7.): 1 800

„Řemeslo má zlaté dno“ (14. 8.): 1 700

„Loutkáři na Dlaskově statku“ (prázdninové neděle): 809

3.4.2. edukativní programy a dílny

Počet doprovodných programů pro školy a rodiny (Kamenářský dům, Horolezecká expozice Dlaskův statek)	122
Počet návštěvníků (všechny edukační programů a dílen):	4 621

Programy v objektu Kamenářského domu jsou určeny zejména pro žáky a studenty škol, část programů byla určena po veřejnost. Dílny probíhaly v týdnu, vybrané programy o víkendech. Některé programy byly propojeny s probíhajícími výstavami a akcemi na Dlaskově statku v Dolánkách. Některé programy probíhaly ve spolupráci se Spolkem přátel MČR Turnov a za finanční spolupráce Města Turnova a MK ČR (grantové programy). Bohužel epidemicko-hygienická situace v důsledku pandemie COVID-19 neumožnila standardní průběh edukativních programů a tvůrčích dílen, a to se pochopitelně podepsalo na nižší návštěvnosti oproti rokům minulým. Všichni realizátoři projektů a programů se snažili tento deficit v dobách „otevřených“ svým nasazením významně eliminovat.

Příprava a realizace programů: Mgr. Kateřina Krausová, Mgr. Martina Strohalová, Mgr. Ellena Kuželová, Mgr. Marie Pešková, Michaela Novotná a externí lektori.

Kamenářský dům 1. 1. 2021 – 31. 12. 2021

V měsících lednu až červnu nebylo možné s ohledem na plošné uzavření v důsledku protiepidemických opatření v souvislosti se šířením nemoci covid-19 všech kulturních institucí realizovat doprovodné a edukativní programy. Muzeum Českého ráje bylo veřejnosti zpřístupněno 4. května 2021, doprovodné programy však bylo možné veřejnosti nabídnout až od měsíce června.

27. 5. 2021**VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PEDAGOGY Z MAP II.**

Prohlídka stálé expozice s pracovním listem a tematicky navazující rukodělná dílna s výrobou šperku.

Cílová skupina:	dospělí
Celkový počet účastníků:	10

KVĚTEN 2021	10
--------------------	-----------

2. 6. 2021**ANIMAČNÍ PROGRAM „NPC“ — VÝSTAVA + DÍLNA**

Prohlídka sezónní výstavy s pracovním listem a tematicky navazující rukodělná dílna (TALISMAN, AMULET).

Cílová skupina:	GYMNÁZIUM Turnov
Celkový počet účastníků:	60 + 2 pedagogové

8. 6. 2021**DÍLNA Z KAPSY — STEZKA KAMENE + VÝROBA TALISMANU**

Prohlídka stálé expozice s pracovním listem a tematicky navazující rukodělná dílna s výrobou šperku.

Cílová skupina: 1. STUPĚŇ ZŠ
Celkový počet účastníků: 24 dětí + 2 pedagogové

9. 6. 2021

ANIMAČNÍ PROGRAM „NPC“ — VÝSTAVA + DÍLNA

Prohlídka sezónní výstavy s pracovním listem a tematicky navazující rukodělná dílna (TALISMAN, AMULET).

Cílová skupina: 1. STUPĚŇ ZŠ
Celkový počet účastníků: 19 dětí + 2 pedagogové

11. 6. 2021

ANIMAČNÍ PROGRAM „NPC“ — VÝSTAVA + DÍLNA

Prohlídka sezónní výstavy s pracovním listem a tematicky navazující rukodělná dílna (TALISMAN, AMULET).

Cílová skupina: 2. STUPĚŇ ZŠ
Celkový počet účastníků: 21 + 2 pedagogové

18. 6. 2021

MUZEJNÍ NOC — ŘEMESLNÉ DÍLNY V KAMENÁŘSKÉM DOMĚ

Cílová skupina: široká veřejnost
Celkový počet účastníků: 46

22. 6. 2021

DÍLNA Z KAPSY — STEZKA KAMENE + VÝROBA TALISMANU

Prohlídka stálé expozice s pracovním listem a tematicky navazující rukodělná dílna s výrobou šperku (TALISMAN A AMULET).

Cílová skupina: 1. STUPĚŇ ZŠ
Celkový počet účastníků: 24 dětí + 2 pedagogové

23. 6. 2021

ANIMAČNÍ PROGRAM „NPC“ — VÝSTAVA + DÍLNA

Prohlídka sezónní výstavy s pracovním listem a tematicky navazující rukodělná dílna (TALISMAN, AMULET).

Cílová skupina: GYMNÁZIUM Beroun
Celkový počet účastníků: 30 + 1 pedagog

23. 6. 2021**ANIMAČNÍ PROGRAM „NPC“ — VÝSTAVA + DÍLNA**

Prohlídka sezónní výstavy s pracovním listem a tematicky navazující rukodělná dílna (TALISMAN, AMULET)

Cílová skupina: 2. STUPĚŇ ZŠ

Celkový počet účastníků: 23 + 3 pedagog

24. 6. 2021**NÁVŠTĚVA EXPOZIC + ŘEMESLNÁ VÝROBA TALISMANU**

Prohlídka stálých expozic (mineralogie, etnografie, horolezectví, luminiscence) a tematicky navazující rukodělná dílna.

Cílová skupina: 1. STUPĚŇ ZŠ

Celkový počet účastníků: 32 dětí + 3 pedagogové

26. 6. 2021**NÁVŠTĚVA EXPOZIC + ŘEMESLNÁ VÝROBA TALISMANU**

Prohlídka stálých expozic (mineralogie, etnografie, horolezectví, luminiscence) a tematicky navazující rukodělná dílna.

Cílová skupina: 1. STUPĚŇ ZŠ

Celkový počet účastníků: 40 dětí + 3 pedagogové

28. 6. 2021**NÁVŠTĚVA EXPOZIC + ŘEMESLNÁ VÝROBA TALISMANU**

Prohlídka stálých expozic (mineralogie, etnografie, horolezectví, luminiscence) a tematicky navazující rukodělná dílna.

Cílová skupina: 1. STUPĚŇ ZŠ

Celkový počet účastníků: 48 dětí + 3 pedagogové

29. 6. 2021**DEN S MINERALOGEM (organizace: Jan Bubal)**

Edukativní a populárně naučný program pro rodiny s dětmi.

Cílová skupina: dětský návštěvník

Celkový počet účastníků: 10

ČERVEN 2021 **480**

06. 7. 2021**DEN S MINERALOGEM (organizace: Jan Bubal)**

Edukativní a populárně naučný program pro rodiny s dětmi.

Cílová skupina: dětský návštěvník

Celkový počet účastníků: 107

13. 7. 2021**DEN S MINERALOGEM (organizace: Jan Bubal)**

Edukativní a populárně naučný program pro rodiny s dětmi.

Cílová skupina: dětský návštěvník
Celkový počet účastníků: 49

20. 7. 2021**DEN S MINERALOGEM (organizace: Jan Bubal)**

Edukativní a populárně naučný program pro rodiny s dětmi.

Cílová skupina: dětský návštěvník
Celkový počet účastníků: 135

27. 7. 2021**DEN S MINERALOGEM (organizace: Jan Bubal)**

Edukativní a populárně naučný program pro rodiny s dětmi.

Cílová skupina: dětský návštěvník
Celkový počet účastníků: 155

ČERVENEC 2021 446**03. 8. 2021****DEN S MINERALOGEM (organizace: Jan Bubal)**

Edukativní a populárně naučný program pro rodiny s dětmi.

Cílová skupina: dětský návštěvník
Celkový počet účastníků: 176

10. 8. 2021**DEN S MINERALOGEM (organizace: Jan Bubal)**

Edukativní a populárně naučný program pro rodiny s dětmi.

Cílová skupina: dětský návštěvník
Celkový počet účastníků: 159

17. 8. 2021**DEN S MINERALOGEM (organizace: Jan Bubal)**

Edukativní a populárně naučný program pro rodiny s dětmi.

Cílová skupina: dětský návštěvník
Celkový počet účastníků: 177

24. 8. 2021**DEN S MINERALOGEM (organizace: Jan Bubal)**

Edukativní a populárně naučný program pro rodiny s dětmi.

Cílová skupina: dětský návštěvník

Celkový počet účastníků: 168

31. 8. 2021**DEN S MINERALOGEM (organizace: Jan Bubal)**

Edukativní a populárně naučný program pro rodiny s dětmi.

Cílová skupina: dětský návštěvník

Celkový počet účastníků: 57

SRPEN 2021 737**1. 8. – 31. 8. 2021****LETNÍ DÍLNA**

Rukodělná dílna s výrobou talismanu, amuletu.

Cílová skupina: široká veřejnost

Celkový počet účastníků: 946

ČERVENEC A SRPEN 2021 946**22. 9. 2021****DÍLNA Z KAPSY — STEZKA KAMENE + GRANÁTOVÉ SRDCE**

Prohlídka stálé expozice s pracovním listem a tematicky navazující rukodělná dílna s výrobou šperku.

Cílová skupina: 1. STUPEŇ ZŠ

Celkový počet účastníků: 23 dětí

23. 9. 2021**DÍLNA Z KAPSY — STEZKA KAMENE + GRANÁTOVÉ SRDCE**

Prohlídka stálé expozice s pracovním listem a tematicky navazující rukodělná dílna s výrobou šperku.

Cílová skupina: 1. STUPEŇ ZŠ

Celkový počet účastníků: 26 dětí

30. 9. 2021**ŘEMESLNÁ DÍLNA V KAMENÁŘSKÉM DOMĚ**

Skřítkci, kapsička, hledání pokladu.

Cílová skupina: 1. STUPEŇ ZŠ

Celkový počet účastníků: 18 dětí

ANIMAČNÍ PROGRAM „NPC“ + ŘEMESLNÁ DÍLNA

Cílová skupina: široká veřejnost

Celkový počet účastníků: 27 dětí

ZÁŘÍ 2021

94

01. 10. 2021

DÍLNA Z KAPSY — BYLINKOVÁ MÝDLA

Prohlídka stálé expozice a řemeslná dílna.

Cílová skupina: 1. STUPĚŇ ZŠ

Celkový počet účastníků: 19 dětí

30. 10. 2021

ŘEMESLNÁ DÍLNA V KAMENÁŘSKÉM DOMĚ

Skříteci, kapsička, hledání pokladu.

Cílová skupina: 1. STUPĚŇ ZŠ

Celkový počet účastníků: 18 dětí

13. 10. 2021

DÍLNA Z KAPSY — BYLINKOVÁ MÝDLA

Prohlídka stálé expozice a řemeslná dílna.

Cílová skupina: MŠ

Celkový počet účastníků: 9 dětí

15. 10. 2021

NÁVŠTĚVA EXPOZIC + ŘEMESLNÁ VÝROBA TALISMANU

Prohlídka stálých expozic (mineralogie, etnografie, horolezectví, luminiscence) a tematicky navazující rukodělná dílna.

Cílová skupina: 1. STUPĚŇ ZŠ

Celkový počet účastníků: 48 dětí

26. 10. 2021

ŘEMESLNÁ VÝROBA TALISMANU

Cílová skupina: 1. STUPĚŇ ZŠ

Celkový počet účastníků: 24 dětí

26. 10. 2021

NÁVŠTĚVA EXPOZIC + ŘEMESLNÁ VÝROBA TALISMANU

Prohlídka stálých expozic (mineralogie, etnografie, horolezectví, luminiscence) a tematicky navazující rukodělná dílna. Horolezecká expozice s programem.

Cílová skupina: 1. STUPĚŇ ZŠ
Celkový počet účastníků: 17 dětí

ŘEMESLNÁ DÍLNA – VÝROBA TALISMANU

Cílová skupina: široká veřejnost
Celkový počet účastníků: 6 dětí

ŘÍJEN 2021 **141**

ŘEMESLNÁ DÍLNA – VÝROBA TALISMANU

Cílová skupina: 1. STUPĚŇ ZŠ
Celkový počet účastníků: 31 dětí

29. a 30. 11. 2021

VÁNOČNÍ DÍLNA – PODMALBA NA SKLE

Tematická výtvarná dílna s výukou podmalby na skle.

Cílová skupina: 1. STUPĚŇ ZŠ
Celkový počet účastníků: 59 dětí

LISTOPAD 2021 **85**

1. – 21. 12. 2021

VÁNOČNÍ DÍLNA – PODMALBA NA SKLE

Tematická výtvarná dílna s výukou podmalby na skle.

Cílová skupina: 1. STUPĚŇ ZŠ
Celkový počet účastníků: 478 dětí

11. 12. 2021

OZDOBY RAUTIS

Vánoční dílna s výrobou montovaných ozdob.

Cílová skupina: široká veřejnost
Celkový počet účastníků: 20 dospělých i dětí

PROSINEC 2021 **498**

3.4. Přednášky, učební hodiny, komentované prohlídky, exkurze pro veřejnost,

popularizace

Mgr. J. Bubal

- 8. 4. 2021 Vzdělávání v geologii – Geointerpretace pro žáky a učitele (v rámci závěrečné konference „Krajina vzájemné spolupráce“, projekt GECON – česko-saská geologická kooperační síť, Geopark Ralsko)
- 25. 7. 2021 Zajímavé geologické lokality Českého ráje (Den geoparku; Středisko ekologické výchovy Český ráj – Kemp Sedmihorky)
- **25 komentovaných prohlídek:** 18 komentovaných prohlídek expozice; 1 speciální komentovaná prohlídka pro zrakově postižené; 6 komentovaných prohlídek expozice Luminiscence

PhDr. M. Cogan

- 23. 9. komentovaná prohlídka klenotnice pro Verein „Freunde von Porzellan, Glas und angewandter Kunst“ z Rakouska (v rámci projektu Křišťálové údolí)

PhDr. V. Jakoubčová

- Tradiční lidová strava v městském a vesnickém prostředí - ČR SEVER
- Vánoce ve městě na přelomu 19. a 20. století - ČR SEVER prosinec
- Lidové obyčeje na Dlaskově statku - ČR SEVER prosinec
- Perličky z Poniklé – ČR 2
- Popularizace výstupů práce pověřeného pracoviště v tisku, sdělovacích prostředcích (TV, ČR ad.), spolupráce s ČTK a regionálními médii
- Komentované prohlídky – Turnovská muzejní noc (Dlaskův statek)
- Dny lidové architektury

Mgr. D. Marek

- popularizační přednášky pro veřejnost (MUDr. Antonín Šlechta a Sedmihorky) komentované prohlídky v horolezecké expozici

PhDr. J. Prostředník, Ph.D.

- 25 komentovaných prohlídek v rámci výstavního projektu „Na poslední cestě“
- Popularizace muzejních projektů v médiích (ČR – 1 seriál, 7 samostatných relací včetně přímých vstupů, 2x natáčení ČT (Toulavá kamera), rozhovory pro tištěná média

PhDr. J. Zoul Sajbt

- 10 komentovaných prohlídek v rámci výstavního projektu „Na poslední cestě“
- Bitva u Brůdku (1040) v konfliktech Břetislava I., Městská knihovna Antonína Marka, 16. 9.
- Bitva na Bílé hoře a její dopady na Pojizeří, Muzeum Českého ráje, 20. 10.
- Dominikánský klášter v Turnově a pohřební ritus, Mariánský hřbitov (pro PMMT), 4. 11.

- Rozhádaná země 1179 – 1186, Městská knihovna Antonína Marka, 11. 11.

Exkurze a programy pro veřejnost

Příprava a realizace: Mgr. J. Bubal (geologie), PhDr. J. Prostředník, Ph.D. (archeologie)

29. 5. 2021 Co přinesla Jizera (Exkurze pro veřejnost v rámci Týdne geoparků a Den Země)

31. 5. 2021 Není žula jako žula (Exkurze v rámci projektu „První GEO škola v globálním Geoparku UNESCO“)

9. 6. 2021 Využívání jeskyní v od pravěku do novověku (Interpretační seminář geoprůvodců – Středisko ekologické výchovy Sedmihorky)

23. 6. 2021 Riegrova stezka + lom Doubravice (exkurze pro 7. třídy základní školy)

23. 6. 2021 Archeologie Hruboskalska (exkurze pro Gymnázium Beroun)

24. 6. 2021 Archeologie Klokočských skal (exkurze pro Gymnázium Beroun)

14. 9. 2021 Návštěva přírodních zajímavostí Jizerky v Jizerských horách (Exkurze TUL pro prezenční studium přírodovědných oborů)

15. 9. 2021 Návštěva vybraných lokalit na Semilsku a v Českém ráji (Exkurze TUL pro prezenční studium přírodovědných oborů)

16. 9. 2021 Návštěva přírodních zajímavostí ve Středočeském kraji (Exkurze TUL pro prezenční studium přírodovědných oborů)

18. 9. 2021 Návštěva přírodních zajímavostí Jizerky v Jizerských horách (Exkurze TUL pro dálkové studium přírodovědných oborů)

10. 11. 2021 Exkurze do firmy Český granát, Turnov pro skupinu zrakově postižených z Liberce

12. 6. 2021 Den dětí ve spolupráci se Žlutou ponorkou (akční program pro děti)

18. 6. 2021 Muzejní noc (komentované prohlídky geologické expozice + hra „bojovka“ s geologickou tematikou)

červenec–srpen: Zábavně-naučný program pro děti a dospělé Den s mineralogem (5 dní v červenci, 5 dní v srpnu)

25. 7. 2021 Den geoparku (naučně-zábavný den pro rodiny s dětmi, v areálu kempu Sedmihorky. Seznámení s územím Geoparku Český ráj netradiční hrou formou)

3.5. Návštěvnost expozic, výstav, kulturně vzdělávacích a společenských akcí, badatelna

Počet návštěvníků celkem:	35 680 osob
z toho: návštěvníci stálých expozic a výstav:	26 128 osob
návštěvníci Dlaskova statku:	9 552 osob

návštěvníci edukativních programů:
návštěvníci doprovodných programů:

5 059 osob
4 621 osob

Na návštěvnosti se v roce 2021 pochopitelně podepsala pandemie Covid-19. Přestože jsme měli kontinuálně objekty muzea uzavřené až do 4. května a nekonaly se tak návštěvnicky nejsilnější akce (Masopust, Velikonoce, Staročeské řemeslnické trhy), návštěvnost byla srovnatelná s rokem 2020. Do turnovského muzea a na Dlaskův statek zavítalo v roce 2021 35 680 návštěvníků (v roce 2020 to bylo 35 810). Velmi silné byly prázdninové měsíce červenec a srpen s rekordním počtem 19 tisíc návštěvníků. Vedle již zavedených programů pro děti Den s mineralogem a Lezecké čtvrtky jsme nabídli návštěvníkům i malý řemeslný jarmark na podporu tradičních řemesel v atriu Muzea Českého ráje s názvem ŘEMESLO MÁ ZLATÉ DNO, který se uskutečnil ve dvou sobotních termínech v červenci a srpnu. Podzimní a zimní návštěvní sezóna již byla standardní, resp. mírně nadstandardní.

Badatelna

počet badatelů v badatelně:
telefonicky či emailem bylo vyřešeno:
počet vypůjčených knih:

18 / počet návštěv 23
170 dotazů
82

Stejně jako ve všech ostatních aktivitách i poskytovaných službách byla v loňském roce situace ve vyřizování badatelských dotazů a přípravy studijního materiálu negativně ovlivněna situace hygienicko-epidemickou situací v důsledku pandemie COVID-19. Přesto se všichni odborní pracovníci snažili vyřizovat badatelské dotazy a studijní materiál zpřístupnit prostřednictvím on-line přístupů.

Řadě badatelů jsme se snažili vyhovět přednostně emailem či telefonem. Počet badatelů v badatelně 18, počet návštěv 18. Telefonicky či emailem bylo vyřešeno cca 170 dotazů. Počet dotazů bez návštěvy badatelny stále roste a jde tak o výrazně větší množství obslužených badatelů než v badatelně.

Studovaná témata: nejstudovanějšími tématy v badatelně i dálkově jsou dlouhodobě a nepřekonatelně témata regionální historie, místopisu, regionálních osobností a událostí. Z dalších částí sbírek byl zaznamenáván zájem badatelů o sbírku kramářských tisků, stálíci zůstávají různé celky ze Scheybalovy sbírky, sbírka fotografií. Archeologické oddělení řeší badatelské dotazy a badatelské návštěvy v souvislosti s přípravou materiálu pro bakalářské práce a určení náhodných nálezů. Badatelské dotazy ohledně určení minerálů řeší i mineralog.

6. 1. Jaroslav Egert, žádost o konzultaci a nalezení erbů osmi šlechticů.

25. 1. PaDr. Ladislav Miček, dotaz na relevantnost bitvy u Turnově 1468, literaturu a prameny.

8. 2. Redakce Castellologica Bohemica, žádost o posudek na článek Z. Fišery o tvrzi v Činově u Jenišovic.

16. 2. Mgr. Filip Krásný, Muzeum Mladá Boleslav, žádost o konzultaci a spolupráci ve věci nálezů depotu u Hrdlořez.

18. 3. Karol Bílek, Památník národního písemnictví, dotaz na možný výskyt a prosba o dohledání osady Dražov/Družcov východně od Sobotky ve středověkých prame-
nech.

23. 3. Pavel Ševčík, nakladatelství VEDUTA, žádost o vyhledání publikace PREDIGER, Wilhelm. Entwicklungsgänge der Glasindustrie im Isergebirge. Gablonz a. N., 1932 (SCH RL 508) a oskenování 15 stran.
19. 4. Muzeum Vysoké nad Jizerou, žádost o poradu a vypracování vzorového návrhu na rozdělení městské knihovny.
9. 6. Konzultace a žádost o pomoc při dohledávání materiálů k bakalářské práci na téma Symbolika divokého prasete ve středověku.
28. 6. Městská knihovna Velké Opatovice, žádost o nalezení článku v časopisu ČČH a jeho oskenování.
- 16., 18. 8. Mgr. Martina Pelantová, dotaz na lokalizaci šibenic a katovské lavičky v Hodkovicích, případné prameny a literaturu k nim.
30. 8. Karol Bílek, Památník národního písemnictví, dotaz na nové poznatky ohledně stáří hradu Kost a celkové zasazení do historických souvislostí.
31. 8. Mgr. Jan Juřena, SOKA Mladá Boleslav, dotaz na první písemnou zmínku o vsi Březina a zhodnocení rozdílných názorů na lokalizaci daru paní Bolemily (1225).
18. 10. Hrad Valdštejn – konzultace, žádost o prameny a literaturu k Markvarticovi Havlovi (II.), sv. Zdislavě a Přibyslavovi z Křižanova.
- Dále byly řešeny dotazy na muzejní sbírku faleristiky, na turnovskou mlynářskou rodinu Riegrů a Votrubačů či na poštmistra Josefa Hoffmana.

4. Vědeckovýzkumná činnost a popularizace

4.1. Archeologické oddělení

Personální obsazení: PhDr. Jan Prostředník, Ph.D. (vedoucí oddělení)

Petr Hartman (terénní technik)

Mgr. Roman Sirovátka (administrativa, práce se sbírkou, terén)

Celkový počet výzkumů:

315 záchranných a předstihových archeologických výzkumů

343 vyjádření k stavebním a jiným činnostem

Dlouhodobé projekty vyplývající z výkonu archeologické památkové péče

- MČR v Turnově je od roku 1996 spoluřešitelem projektu „Státní archeologický seznam ČR“, vedeným NPÚ v Praze.
- v souladu s Dohodou o provádění archeologických výzkumů, uzavřenou mezi AV ČR a MČR zadávalo v průběhu roku 2021 data do on-line databáze Archeologická mapa České republiky. Archeologické oddělení MČR v Turnově splnilo své povinnosti za rok 2021 k datu 30. 12. 2021

Realizované výzkumné úkoly - dokončené

- zajištěno **315** záchranných a předstihových archeologických výzkumů v souvislosti s výkonem archeologické památkové péče v okrese Semily a přilehlém území
- vypracováno **343** vyjádření k stavebním a jiným činnostem, při kterých by mohlo dojít k narušení historických terénů
- v rámci výkonu archeologické památkové péče bylo v roce 2021 registrováno 20 lokalit, na kterých došlo k narušení historických terénů
- vypracováno 5 komplexních nálezových zpráv ze ZAV a 7 Hlášení o nálezů za rok 2021, ve stádiu přípravy je 6 nálezových zpráv, z toho 2 ze ZAV většího rozsahu
- realizace výstavního projektu roce 2021 „Na poslední cestě...“, Smrt a pohřby v Pojizeří napříč staletími; „Na poslední cestě...“, Zločin, trest a záhrobní ve spolupráci s Mgr. Michaelou Havelkovou, PhDr. Jiří Zoul Sajbtem, Mgr. Romanem Sirovátkou, RNDr. Vítězslavem Kuželkou a Mgr. Janem Cvrčkem – oba Národní muzeum, Mgr. Pavlem Jakubcem – SOKA Semily
- realizace projektu „Archeologie výkonu hrdelního práva v Pojizeří“ – terénní prospekce a rešerše informací o popravištích v širší oblasti Pojizeří, medializace prostřednictvím seriálu vysílaném v Českém rozhlasu

Přehled ZAV s pozitivním zjištěním historických terénů

1) BZÍ U ŽELEZNÉHO BRODU; parc. č. 3, 907, 4; S-JTSK: S-JTSK: 677799,07/987513,53; „Kostel Nejsvětější Trojice na stpč. 2. Dešťová kanalizace - drenáže, vsakování“; projekt **C-202105910**; 07–08/2021. Při archeologických dohledech provedených podél zdiva kostela byly fotograficky dokumentovány jeho základy. V průběhu výkopu na severní straně kostelní věže jsme evidovali recentní kumulaci kostí (kostnice) a stavební sut'. Tyto kosti byly zpětně pietně uloženy do trasy výkopu. Dále na severní straně kostela, tj. v ploše starého již zrušeného hřbitova, byl prováděn liniový výkop o délce cca 15 m. V jeho průběhu byly nacházeny ojedinělé roztroušené fragmenty lidských kostí. Výkop byl zakončen vsakovací jámou o rozměrech cca 3 x 3 x 3 m. Z archeologického hlediska byla právě tato část nejzajímavější, evidovali jsme zde tři hrobové jámy, z nichž každá obsahovala fragmenty skeletů a zbytky dřevěných rakví (převážně jejich otisky). Tato situace byla uložena v hloubce 1,2 – 1,25 m, tedy ve velice tenkém horizontu. Ve vyšší úrovni tvořené hnědo-šedivo-žlutou jílovitopísčitou hlínou s kameny nebyly hrobové jámy vůbec rozpoznatelné. V nejméně jednom z hrobů leželo více jedinců (2-3). Mimo hrobové jámy jsme registrovali dislokované části skeletů dalších jedinců. Lidské ostatky byly z důvodu jejich špatného dochování zpětně pietně uloženy do výkopu a nebyla na nich provedena antropologická analýza. Na základě charakteru hrobovů, skeletů v nich uložených a umístění je můžeme datovat do 18. – poč. 19. století.

2) HORKA U STARÉ PAKY; parc. č. 321/4, 374/6, 1448/18, 1448/21, 3051/12, 3051/7, 3051/1, 3051/8, 3051/10, 1450/1, st. 307, 3050/4, 3050/2, st. 294/3, 1471/1, 1452/3, 1452/4; S-JTSK: S-JTSK: 1) 655107,82/1004817,83; 2) 655145,33/1005052,81 (linie); „IV-12-4018796 - SM,Horka u Staré Paky,p.č.1452/3,4-kNN“; projekt **C-202000973**; 03/2021. U č. p. 17 kumulace pískovců a keramiky, sběr a fotodokumentace – zasypaná recentní jáma? Ve zbylé trase výkopů nedošlo k narušení archeologicky zajímavých situací.

3) KTOVÁ, HNANICE POD TROSKAMI; parc. č. k. ú. Ktová: 620, 620/14, 621/4, 602/4, 602/13, 613/2, 614/1, 616/2, 619, 621/1, 586, 591/19, 590, 591/20, 591/21, 591/24, 600/1, 601, 602/10, 602/11, 602/15; k. ú. Hnanice pod Troskami: 331/2, 329/2, 321/4, 337/1, 330, 331/3, 337/4; S-JTSK: S-JTSK: 1) 678828,72/1001389,94; 2) 678477,68/1001920,28; 3) 678439,61/1002274,95; 4) 678274,09/1002566,34; „Nový vodovodní řad Lestkov, lokalita u Rybníka“; projekt **C-201808783**; 09/2020–04/2021. V průběhu archeologického sledování stavby bylo registrováno celkem 6 archeologických nemovitých objektů, které se nacházely mezi zázemím stavby a železniční tratí. Šlo o objekty s nepravidelnou půdorysnou dispozicí. Objekty nebylo možné datovat, jelikož neobsahovaly běžný datovací materiál – movité archeologické nálezy (tj. keramiku). Z tohoto důvodu byly odebrány vzorky výplně na proplavení. Zcela překvapivý byl geologicky zajímavý nález žíly alterovaného porfyrického limburgitu, která proráží vrstvy křídových sedimentů. Tento nález významně obohacuje dosavadní poznání geologického vývoje Českého ráje.

4) LESTKOV POD KOZÁKOVEM; parc. č. 587/6, 571/2, 1141/9, 603/2, 593/22; S-JTSK: S-JTSK: 1) 655107,82/1004817,83; 2) 655145,33/1005052,81 (linie); „Nový vodovodní řad Lestkov, lokalita u Rybníka“; projekt **C-202005159**; 04/2021. Při výkopových pracích nedošlo k narušení archeologicky zajímavých situací. Na několika místech kromě podloží a recentních uloženin také vrstva šedého až černého jílu, která vznikla přirozeně za působení spodní vody.

5) LIBŠTÁT, KOŠŤÁLOV; k. ú. Košťálov: 187/3, 188/4, 189, 190/2, 190/3, 2010/2; k. ú. Libštát: st. p. 79/1, parc. č. 132, 133, 134/1, 134/5, 136/1, 136/2, 137/1, 140, 184/2, 184/4, 188/2, 198/1, 198/2, 199, 201/1, 201/3, 202, 204/1, 204/3, 261/1, 261/3, 262/4, 266, 267/2, 274/5, 310/1, 310/2, 310/3, 324/1, 325/1, 325/2, 327/1, 451, 1782/4, 1783/2, 1783/5, 1785/3, 1785/4, 1785/8, 2127, 2129, 2132, 2133, 2142, 2143/1, 2150/1, 2150/2, 2152/2, 2251/3, 2253/3, 2297, 2327/3, 2328/1, 2328/2, 2328/3, 2329, 2331/2, p. p. k. 261, 2329, 325/2, 2251/2, 262/4, 265/1, 2251/2, 2133, 2129, 184/3, 184/4, 131/10, 132, 2154, 2157, 2327/3, 2340/1, 1783/5, 2301/2, p. p. k. 2301/2, 451, 525/1, 525/2, 527/1, 527/3, 538/14, 2239/1, 2251/2, p. p. k. 533/1, 525/1, 527/1, 2239/1, 277/4, 310/2, 2134, 2135, 2143/1, 2143/2, 2143/3, 2144, 2327/3, 283/3, 2135, 195/4, 195/6, 197/1, 197/3, 197/4, 197/9, 198/2, 1875/1, 2127, 2327/3, 197/5, 197/6, 197/9, 187/3, 2126/1, 2126/4, 2126/6, 2238/1, 2340/1, p. p. k. 2238/1, 2340/1, 2126/4, 2190, 2340/1, 164, 165, 166, 170/1, 170/2, 170/3, 2126/4, 2211/1, 2126/1, 2217, 2220/4, 2238/1, p. p. k. 2238/1, 2297, 1791/1, 1801/41, 2297, 2297, 2299/1; S-JTSK: 1) 666167,25/999178,69; 2) 665850,19/999550,79; 3) 666041,36/999715,09; 4) 665854,49/999816,06; 5) 665784,56/999960,60; 6) 665856,06/999916,29; 7) 665820,58/1000020,13; 8) 666045,98/1000126,05; 9) 665884,51/1000201,23; 10) 665682,34/1000274,56; 11) 665800,71/1000361,28; 12) 665666,85/999934,84; 13) 665516,77/1000046,00; 14) 665350,15/1000159,21; 15) 665218,31/1000338,01; 16) 665548,07/1000274,47; 17) 665409,33/1000429,52; 18) 665335,13/1000579,52; 19) 665622,29/1000578,37; „Košťálov a Libštát – kanalizace a ČOV, 3. etapa“; projekt **C-201903774**; 10/2019 – 03/2021. Probíhající výkopové práce byly průběžně sledovány a fotograficky dokumentovány. Výkopy většinou vedly již v narušených historických terénech. Ve výkopu u č. p. 56 a 218 jsme registrovali historickou úroveň komunikace v podobě štětu. Obdobná situace se opakovala na několika dalších místech intravilánu. V blízkosti rohu č. p. 5

směrem do křižovatky a historickému mostu se nacházel zaoblený podélně uložený nárožní žulový kámen, pravděpodobně okraj historické úrovně komunikace. Ve všech výkopech červený jíla a níže také skalní podloží, ve většině byly zachyceny novodobé vkopy a navážky. Dále nedošlo k narušení archeologicky zajímavých situací.

6) LOMNICE NAD POPELKOU; parc. č. 62; S-JTSK: 668944,66/1002886,11; „Dílčí rekonstrukce chodníku na lomnickém hřbitově na ppč. 62“; projekt **C-202102846**; 04/2021. Při výkopových pracích pro komunikaci na hřbitově byly v hloubce cca 0,2 až 0,3 m registrovány obrysy nejméně třech zaniklých hrobů, dále nedošlo k narušení archeologicky zajímavých situací.

7) LOMNICE NAD POPELKOU; parc. č. 1226, 1549/4, 1555/2, 1555/3, 1575, 1581/2, 1697/9, 1707/11, 2236/1, 2236/3, 2236/4, 2236/5, 2236/6, 2294, 2237/1, 2311, 2326/1, 2340/1, 2340/10, 2340/11, 2340/12, 2340/13, 2340/16, 2340/2, 2340/26, 2340/3, 2340/32, 2340/4, 2340/8, 2340/9, 2342/1, 2344/4, 2361/1, 2394/3, 2402/1, 2408/1, 2408/3, 2408/4, 91/2, st. 2407; S-JTSK: 1) 669022,97/1003099,82; 2) 668296,93/1003588,62; „Lomnice nad Popelkou – obnova vodovodu a kanalizace na průtahu městem od Školního náměstí po ČOV“; projekt **C-202012539**; 03–08/2021. Ve většině výkopů byly během průběžných archeologických dohledů fotograficky dokumentovány recentní starší úrovně komunikací v podobě štětu, navážky a vkopy pro kanalizaci a IS, podloží na celém území tvoří červený jíla. Pozitivní archeologické situace byly zjištěny na třech místech: u východního nároží č. p. 168, destrukce zdiva z pískovce a čediče; přípojka k č. p. 163, destrukce opukové zdi se stopy požáru; před č. p. 172, uloženina s nálezy keramiky a uhlíků. Archivní katastrální mapy svědčí, že v této části města docházelo k rozsáhlým změnám v zástavbě, zejména nové vytyčení uliční čáry.

8) MODŘÍŠICE; parc. č. 5, 79, st. 16 10/2, 10/1, 1007/7, 1087; S-JTSK: 1) 686581,48/995792,43; 2) 686452,76/995881,65 (linie); „Rekonstrukce vodovodu Modřišice - řad A7“; projekt **C-202110807**; 09–10/2021. Ve stěnách výkopu se nacházela tmavě hnědá jílovitopísčítá hlína. Na několika místech byly fotograficky dokumentovány recentní vkopy a relikty staršího recentního vodovodu. V narušeném terénu starého vodovodu se nahodile vyskytovaly pískovcové bloky a černý sediment vzniklý činností vody. Dne 22/09 byl na zahradě u č. p. 14 zásypu získán vzorek keramiky (18. – 19. stol. Ve zbytku výkopů nedošlo k narušení archeologicky zajímavých situací.

9) OHRAZENICE U TURNOVA; parc. č. 905/1; S-JTSK: 1) 685313,39/993611,84; 2) 685367,00/992854,38 (linie); „Ohrazenice - dostavba tlakového pásma a oprava vodovodů včetně obnovy komunikací - I. etapa“; projekt **C-202101688**; 05–07/2021. Při výkopových pracích před č. p. 178 došlo k odhalení 40 cm mocné novověké vrstvy šedohnědého jílu s nálezy fragmentů keramických nádob a kachlů. Archeologicky pozitivní zjištění přinesl také výkop před č. p. 241, kde se pod vrstvou recentního štětu nacházela stratigrafie skládající se z hnědé jílovitopísčíté hlíny o mocnosti 70 cm a šedé vrstvy jílovitopísčíté hlíny o tloušťce 10 cm. Z vrstev byly odebrány vzorky na proplavení a bližší určení. Dále nedošlo k narušení archeologicky zajímavých situací.

10) OLEŠNICE U TURNOVA; parc. č. st. 3; S-JTSK: 670025,82/990178,95; „Novostavba RD“; projekt **C-202110849**; 09/2021. Během terénního dohledu výkopových prací byly fotograficky dokumentovány stavbou narušené reliktory historických terénů. Stavební aktivity tvořila planýrka dotčené parcely a vyhloubení zářezu pro dosažení konstantní nivelity. Sledován byl negativ nedávno zbořeného domu č. p. 8, který tvořila vyrovnávka ze stavební suti podél přístupové komunikace vedoucí k č. p. 26 a dále reliktory zděných základů tvořených pískovcovými štuky. Podle porovnání dostupných mapových podkladů s terénní situací šlo o východní třetinu někdejší budovy (19,2 x 6,5 m), která byla podsklepena. Podle mapy stabilního katastru z let 1842-1871 šlo o část přistavěnou v pol. 19. století ke staršímu zřejmě roubenému domu. Ta byla během první pol. 20. stol. zbořena a znovu vystavěna z cihel. Před konečnou demolicí byla nemovitost zděná celá.

11) PŘEPEŘE U TURNOVA; S-JTSK: 1) 687378,90/988690,12; 2) 688564,73/988801,26; 3) 686410,07/990455,94; 4) 686338,06/990532,95; 5) 686543,66/991020,57; 6) 686390,45/990971,07; 7) 686628,98/994067,95; 8) 686515,71/994190,72; 9) 686594,22/994296,98; 10) 686151,70/994038,55 (linie); „IE-12-4005765 LB-TR Turnov-TR Jeřmanice- I. Část/3“; 1.+2 etapa – tj. celek; projekt: **C-202110099**; 06–10/2021. Archeologicky pozitivní zjištění přinesly výkopy prováděné na území obce Přepeře (S-JTSK: 686668,88/994115,64). Dokumentovány byly reliktory dvou zahluobených objektů z období zemědělského pravěku (zřejmě horizont lužických popelnicových polí). Z jam byly odebrány vzorky na získání biomateriálu a provedení environmentálních analýz pro jejich bližší určení. V dalších částech stavby nedošlo k narušení archeologicky zajímavých situací

12) PŘÍŠOVICE; parc. 194/4, 194/5; S-JTSK: 1) 689877,61/994952,08; 2) 689841,58/994433,13 (plocha); „Výstavba restaurací rychlého občerstvení, parkovacích stání a souvisejících inženýrských sítí“; projekt **C-201904366**; 02–05/2021. Při zahájení ZAV bylo sjednáno provedení plošné skryvky a následně provedení sondáže. Při ZAV byla zjištěna a dokumentována v celé skryté ploše antropogenní uloženina. Jednalo se o vrstvu s mocností v rozmezí 0,3 až 0,4 m tvořenou ulehlou tmavou tmavě černošedou jílovitopísčitou hlínou. Uloženina je velmi pravděpodobně výsledkem tzv. postdepozičních procesů, konkrétně eroze a následné akumulace na zkoumaném místě (tj. důsledek eroze) a jedná se o splach z výše situované polohy severně od zkoumané plochy. V rámci sondáží provedených pod plánovanými objekty KFC a BK, v kterých bylo dosaženo hloubky 0,9 až 1,2 m, byly ze zmíněné uloženiny odebrány vzorky na proplavení na plavíci lince a provedení nezbytných environmentálních analýz pro bližší určení. Stratigrafie byla kresebně a následně digitálně zdokumentována. Během povrchového sběru uskutečněného na ornici a skryté ploše jsme našli fragmenty novověké keramiky, dále také fragment zařaditelný rámcově do období kultury lužických popelnicových polí. Této kultuře náleží početné sídlištní a pohřební archeologické nemovité památky v Příšovicích, Svijanech i v Turnově. Během povrchového sběru byl získán také upravený úštěp silicitu, který zřejmě sloužil jako nástroj. Uloženina samotná však bohužel movité archeologické nálezy neposkytla, nelze vyloučit, že budou registrovány během proplavování odebraných vzorků. Na základě zjištěných dat předpokládáme, že na sledované lokalitě a v jejím blízkém okolí docházelo k sídelním aktivitám od mladší doby kamenné po raný středověk.

13) ROPRACHTICE; parc. č. 452, 453/1, 453/2, st. 211; S-JTSK: 664620,96/990323,98; „Rekreační dům Opálených v Roprachticích“; projekt **C-202103691**; 04/2021. Ve výkopu pro příjezdovou komunikaci byl proveden povrchový sběr s nálezem novověké až recentní keramiky, dále nedošlo k narušení archeologicky zajímavých situací.

14) ROVENSKO POD TROSKAMI; parc. č. 2301/1, 676/16, 642/2, 640/1, 643; S-JTSK: 1) 676730,52/1001675,40; 2) 676684,38/1001717,34 (linie); „Rovensko p. Tr. - BZ Havlíčkova, Zahradní“; projekt **C-202001699**; 02-03/2021. V šachtě č. 2 byla dokumentována a ověřována pozitivní archeologická situace, která se nacházela v severovýchodní stěně jámy. Jednalo se o tmavou šedočernou jílovitou vrstvu o mocnosti 10-20 cm, kterou doprovázel ještě o 20 cm hlubší nemovitý objekt. Zjištěnou situaci se nám z důvodu chybějících tradičních movitých nálezů nepodařilo datovat, na základě charakteru uložení však předpokládáme pravěké stáří. Dále nedošlo k narušení archeologicky zajímavých situací.

15) TURNOV; parc. č. 541, 542; S-JTSK: 683483,95/994580,11 (střed); „Turnov, Skálova ul. (pp. 541, 542) – bytový dům“; projekt **C-202105865**; 03–06/2021. V průběhu stavby byly položeny 4 sondy protínající historické terény, které jsou součástí zbořeného domu č. p. 73. Na základě terénních zjištění, písemných pramenů a získaných artefaktů se nám podařilo doložit 3 chronologické horizonty:

- 1) antropogenní aktivity v raném novověku 16. – 17. století (NO1)
- 2) antropogenní aktivity v pokročilém novověku a industriální době (NO2, REC)
- 3) antropogenní aktivity v 20. stol. (subrecent)

Nejstarší antropogenní aktivity reprezentují vrstvy 6 a 7. Tyto vrstvy se liší od všech ostatních a lze na ně nahlížet jako na výplň objektu zahloubeného do podloží (SJ 8). Pokud šlo o objekt, mohlo jít o jímku vzhledem k šedavě probarvenému podloží pod výplní. Vlastní SJ 6 a 7 mají charakter požárového horizontu (hnědočervené probarvení SJ 7 s fragmenty mazanice a cihel). Ze SJ 7 byl získán vzorkováním soubor tří fragmentů keramiky datovatelné na rozmezí VS2 a NO1 (Obr. 31, soubor 1). Souvrství nám dokládá, že před výstavbou pozdějšího domu, ke které došlo snad někdy v 18. stol., zde byla odlišná situace. Vrstvy 6 a 7 nepřímě dokládají, že původní zástavba mohla zaniknout požárem. Další antropogenní aktivity spadají do pokročilého novověku a potažmo industriální doby. Radíme sem veškeré konstrukce a vrstvy související s domem č. p. 73, který zde stál od 18. stol. do 70. let 20. stol. (NO2-REC). Poslední antropogenní aktivity souvisejí s demolicí domu a následnou planýrkou terénu provedených v rozmezí let 1966 – 1979 (subrecent). Z tohoto období pochází největší množství vrstev a zásypů, bohužel pro poznání budovy a případné starší zástavby nemají přínos. Dům č. p. 73 existoval na zkoumaném prostoru bezmála 250 let, nepočítáme-li jeho předpokládaného předchůdce. Stál v samé blízkosti Svěrácké brány na původním závěru Klášterní ulice. Uskutečněný výzkum nám dovolil prozkoumat jeho téměř zapomenutou podobu, nahlédnout do vnitřního členění interiéru a poznat hospodářskou část za domem v podobě jímky. Díky výzkumu víme, že na místě domu docházelo ke sklářské výrobní činnosti. Dokládají to početné a zajímavé nálezy sklářské keramiky ve výplni Obj. 1 a 2. Trochu záhadou zůstává interpretace Obj. 3, který se o dvou předchozích liší jak rozměry, charakterem tak i výplní a souborem nálezů.

16) TURNOV; parc. č. 3875/1, 2814/1, 2814/2, 2815/1, 2815/2, 2817/2; S-JTSK: 1) 682721,28/993687,66; 2) 682587,39/993614,31 (linie); „Prodloužení stoky a přípojky pro č. p. 389 a č. p. 904“; projekt **C-202108137**; 09/2021. Ve výkopu vedoucím přes silnici byly sledovány starší úrovně komunikace v podobě pískovcového štětu, dále recentní navážky a vkopy. Dále nedošlo k narušení archeologicky zajímavých situací.

17) VYSOKÉ NAD JIZEROU; parc. č. 2202, 9/3; S-JTSK: 665611,33/986433,96; „IV-12-4020945 SM, Vysoké n. J. Stará Ves, p.č.93 - kNN“; projekt **C-202106151**; 11/2021. Při výkopových pracích byly zjištěny recentní základy neurčitého nemovitěho objektu z cihel a betonu, zřejmě industriálního kolektoru patřících k továrně – dnes čp. 272 (nikoliv obytného domu) a kamenná opěrná zídka, dále nedošlo k narušení archeologicky zajímavých situací.

18) VYSOKÉ NAD JIZEROU, SKLENAŘICE; parc. č. k. ú. Vysoké nad Jizerou: 681, 672/1, 2254/1, 680/1, 679/3, 676/1, 676/2, 669/1, 665, 660, 656/1, 655, 654, 2262, 652, 2275, 1141/1, 649/2, 1141/5, 2254/2, 1141/2, 1141/6; k. ú. Sklenařice: st. 223, st. 225, st. 303, st. 370, st. 369, 720/1, 720/2, 2517/1, 716, 717/1, 717/2, 718/1, 753/1, 679, 678/1, 2502/4, 2502/9, 2485/3, 677/2, 2603, 2511/2, 610/9, 610/10, 228, 610/14, 2502/3, 610/17, 2502/1, 524/1, 522/1, 520/2, 520/1, 2503/2, 2504, 472, 471/1, 469, 471/2, 476/2, 477/2, 476/1, 477/1, 481, 482, 466/1, 2502/2, 467, 463, 460, 459/2, 459/4, 459/1, 458; S-JTSK: 1) 676730,52/1001675,40; 2) 676684,38/1001717,34 (linie); „Silnice II/290 Sklenařice – Vysoké nad Jizerou“; č. OLP/1767/2020; projekt: **C-201901804**; 09/2020–05/2021. Registrovány starší úrovně stávajících komunikací v podobě štětu. Při výkopových pracích nedošlo k narušení archeologicky zajímavých situací.

Dlouhodobé výzkumné úkoly - rozpracované

- plošná archeologická památková péče (výzkumy formou dohledu, předstihové a záchranné výzkumy na sledovaném území)
- spolupráce s antropology RNDr. Petrem Velemínským, Ph.D, RNDr. Vítězslavem Kuželkou a Mgr. Janem Cvrčkem (NM Praha), paleobotanikem RNDr. J. Novákem Ph.D. (LAPE při JČU v Českých Budějovicích) na přípravě biomateriálu z exkavací historických terénů k environmentálním analýzám
- spolupráce na záchranných pracích na hradě Kumburku a Bradlec se Sdružením po záchranu hradu Kumburku, o. s
- spolupráce na výstavním projektu roce 2021 „Náměstím, kterým šly dějiny“
- projekt „Pojizeří v 3D – zaniklé domy/panská sídla/drobné památky“ – 3D modelace zaniklých nemovitých objektů
- terénní prospekce na archeologických lokalitách: Hruboskalsko, Rotštejn, Chlum-Kozlov, opevněné lokality v podhůří Krkonoš
- spolupráce s laboratoří pro radiokarbonové datování Univerzity v Poznani
- „Reidentifikace skalních lokalit v oblasti Českého ráje“ – spolupráce na terénním výzkumu a prospekci projektu, který provádí Univerzita v Hradci Králové a ZČU v Plzni (PhDr. et Mgr. Petr Šída, Ph.D.)

- Spolupráce s Českou geologickou službou – metalurgie železinců (RNDr. Vladislav Rapprich)

Konzultace bakalářských a diplomových prací, badatelé, učební hodiny, popularizace

Učební hodiny, přednášky:

- výuka managementu archeologického výzkumu a muzeologie na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze
- 2 učební hodiny (I. a II. stupeň ZŠ – Liberecký kraj)
- 6 badatelských návštěv (J. Špinka, J. Pekař, T. Krámský, H. Fuchsová)
- 9. 6. 2021 Využívání jeskyní v od pravěku do novověku (Interpretační seminář geo-průvodců – Středisko ekologické výchovy Sedmihorky)
- 23. 6. 2021 Archeologie Hruboskalska (exkurze pro Gymnázium Beroun)
- 24. 6. 2021 Archeologie Klokočských skal (exkurze pro Gymnázium Beroun)
- Příprava materiálu a konzultace pro bakalářskou práci na katedře archeologie UHK Hradec Králové: Matěj Dufek
- Přednáška „Příběh domu čp.73 ve Skálově ulici“
- Přednáška „Archeologické výzkumy Muzea Českého ráje 2018 – 2021“ pro SŠ
- 25 komentovaných prohlídek k výstavnímu projektu „Na poslední cestě...“

Celkový počet úkolů (mimo archeologii):

31 úkolů

4.2. Pověřené pracoviště pro dokumentaci Tradiční lidové kultury Libereckého kraje a oddělení etnologie a uměleckého řemesla

Personální obsazení: PhDr. Vladimíra Jakoubčová, Bc. Matěj Jelínek, spolupráce Mgr. Michaela Havelková (MD)

Realizované projekty - dokončené

Zajištění prací spojených s plněním vládního nařízení Koncepce účinnější podpory o tradiční lidovou kulturu. V souvislosti s požadavky MKČR doplnilo pověřené regionální pracoviště MČR Turnov stávající dokumentaci o medailony jednotlivých řemeslníků již zapsaných.

Pracoviště dále zajistilo:

a/ návrh na Krajský seznam „Mistr rukodělné výroby Libereckého kraje“ těchto řemeslníků:
Pavína Jůnová, podmalba na skle (Jelínek)

b/ návrh na Krajský seznam nemateriálního kulturního dědictví
Turnovské kamenářství (Laurynová)

c/ návrh na Národní seznam Nositel tradice lidového řemesla

Jiřina Štrunclová – výroba skla u sklářského kahanu - zpracování nové nominace (Jakoubčová)

Pavel Šrytr – lidová výšivka (Havelková)

Připomínkové řízení k nominaci Českého skla na národní seznam nemateriálního kulturního dědictví (Jakoubčová)

Projekty a institucionální výzkumy

Projekt Lidová podmalba na skle v oblasti Pojizeří

Realizace tohoto projektu si kladla za cíl zdokumentovat tradici i současný stav produkce podmalby na skle v oblasti Pojizeří, zejména v horské části Jizerských hor. Výroba podmaleb na skle v oblasti Pojizeří se začala rozvíjet na konci 18. stol., kdy krize v sklářském oboru donutila řemeslníky hledat nové způsoby obživy. Postupem času vzniklo několik dílen, které se specializovaly na malování obrázků pro venkovské odběratele. V průběhu 19. stol. se poptávka po obrázcích natolik zvýšila, že rozšiřující se produkce kolem poloviny století nabývala namnoze sériového charakteru. Nejstarší dílny v regionu působily v horských osadách Jizerských hor. V průběhu 1. poloviny 20. století řada dílen zanikla a produkci se věnovali pouze jednotlivci. Tak tomu bylo i v druhé polovině 20. století, kdy byla některými jedinci v regionu tato výroba obnovena. Velkou zásluhu na tom měla Anna Scheybalová, matka J. V. Scheybala, která úzce spolupracovala v 70. letech 20. století s Ateliérem skla v Muzeu skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou, ve kterém se vyráběly kopie podmaleb na skle dle historických předloh. Na činnost této dílny pak navázali další jedinci v regionu, kteří si tuto tradiční technologii osvojili a podmalby vyrábějí dodnes. Projekt navázal základní identifikaci lidového výtvarného umění, která proběhla v roce 2010. Předmětem projektu byla dokumentace historické a současné produkce podmaleb na skle v oblasti Jizerských hor a Pojizeří. Výstupem projektu byla výstava Ze svatého kouta, která byla prezentací jak historických podmaleb na skle ze sbírky J. V. Scheybala, tak i současných tvůrců, kteří navazují na tradici této výroby v regionu, konkrétně Jany Sojkové a Pavlíný Jůnové z Horního Maxova (Jizerské hory), doprovodné programy (dílny podmalby na skle). Součástí projektu bylo také zpracování výzkumné zprávy a Katalog podmaleb na skle ze Scheybalovy sbírky vydaný na DVD.

Veškeré náklady spojené s projektem byly hrazeny z grantu MKČR

Řešitel V. Jakoubčová, spolupráce M. Jelínek, A. Mojsl (rešerše)

Projekt Na poslední cestě – popularizace a prezentace výzkumu zvyklostí spojených se smrtí a tradičních pohřebních rituálů v oblasti Pojizeří

Spolupráce na mezioborovém projektu výstavy s názvem „Na poslední cestě“ věnované smrti a pohřebním rituálům v regionu Pojizeří. Obsah výstavy vycházel z výzkumu etnoložky turnovského muzea Mgr. Michaely Havelkové, která se tématu smrti a pohřbívání v tradičním lidovém prostředí regionu věnuje od roku 2015, a která v roce 2020 obhájila na toto téma i diplomovou práci. Výsledky etnologického výzkumu byly v rámci výstavy významně rozšířeny o poznatky z oborů historie a archeologie. Výstava proto poskytne komplexní náhled na

dané téma od doby kamenné až do počátku 20. století a zasadí fenomény typické pro tradiční lidovou kulturu do širšího historického rámce. Výstava v sobě zahrnuje dvě části realizované ve dvou výstavních prostorech. První část byla instalována ve velkém výstavním sále MČR a byla věnovaná vývoji pohřebních zvyklostí v regionu Pojizeří napříč staletími. Druhá část prezentovala regionální šibenice a stínadla a spolu s nimi fenomén revenantství a jeho odraz v regionální folklorní tradici (lidová slovesnost). Její součástí byla rovněž kapitola věnovaná spiritismu, který byl v podhorských oblastech regionu praktikován především v prvních desetiletích 20. století.

Řešitel M. Havelková

Projekt Sbírka J. V. Scheybala

Cílem projektu, nazvaného Zpracování národopisné sbírky J. V. Scheybala – část XI. bylo pokračování ve zpracování pozůstalosti Josefa Václava Scheybala, kterou muzeum získalo v roce 2010. V rámci projektu bylo pokračováno ve zpracovávání a soupisu souboru výstřižků z novin a časopisů tříděných autorem tematicky i abecedně. Výstřižky jsou excerповány z novin z doby od 2. poloviny 19. století do roku 2001, kdy Scheybal zemřel. Z tohoto celku bylo zpracováno a zaevidováno:

V soupisu souboru výstřižků z novin a časopisů zpracováno a zaevidováno 10 souborů, tj. 1231 karet (1231 jednotlivin). Dále zpracovávána, zaevidována a digitalizována část rozsáhlé sbírky poutních obrázků – Svaté obrázky (101 souborů, tj. 618 karet) a započaty práce na evidenci netříděných sbírkových složek. V rámci této části sbírky J. V. Scheybala bylo zpracováno 13 souborů, tj. 226 karet (3 294 jednotlivin).

Řešitel. K. Jakubičková

Konzultace bakalářských a diplomových prací, badatelé, učební hodiny, popularizace

Konzultace bakalářských a diplomových prací, badatelé, učební hodiny, popularizace

Konzultace seminárních prací – lidová kultura v Pojizeří (1. ročník muzeologická studia TUL Liberec)

Badatelé

Lidový oděv v Pojizeří

Uzlíčkové čepce Turnovska

Popularizace

Tradiční lidová strava v městském a vesnickém prostředí - ČR SEVER

Vánoce ve městě na přelomu 19. a 20. století - ČR SEVER prosinec

Lidové obyčeje na Dlaskově statku - ČR SEVER prosinec

Perličky z Poniklé – ČR 2

Popularizace výstupů práce pověřeného pracoviště v tisku, sdělovacích prostředích (TV, ČR, ad.), spolupráce s ČTK a regionálními médii.

Řemeslo má zlaté dno – přehlídka regionálních řemeslníků - víkendová akce v červenci a srpnu

4.3. Oddělení mineralogie a geologie

Personální obsazení: Mgr. Jan Bubal

(kurátor podsbírky geologie, mineralogie, paleontologie, petrologie a broušených kamenů)

Dlouhodobé projekty

- dokumentace a mineralogický výzkum v činných lomech, oblast Českého ráje a Podkrkonoší: Proseč, Bezděčín, Doubravice, Studenec, Košťálov, Kozákov
- výzkum výskytů a původů drahých kamenů v Podkrkonoší
- geochemický výzkum safírů z Jizerské louky, Českého středohoří a Podkrkonoší a následná srovnávací studie se safíry z celého světa pro určení původu českých safírů (ve spolupráci s Masarykovou Univerzitou v Brně)
- výzkum křemenných forem a minerálů Podkrkonoší, Pojizeří a Krkonoš tradičně využívaných pro umělecké a šperkařské účely a sběratelství (oficiální zahájení v roce 2020 – ukončení 2025) – výsledek: každoroční etapové zprávy, dílčí publikace, popularizační knižní publikace (ve spolupráci několika institucí)
- výzkum ložisek a důlních děl Podkrkonoší, Pojizeří a Krkonoš (oficiální zahájení v roce 2020 – ukončení 2025) – výsledek: každoroční etapové zprávy, dílčí publikace, popularizační knižní publikace (ve spolupráci několika institucí)
- výzkum podkrkonošských achátů, určení jejich chemického a minerálního složení, které by mělo vést k odhalení jejich geneze

Realizované výzkumné úkoly - dokončené

- příprava sbírkových předmětů pro chronologickou a systematickou evidenci v souladu se z. č. 122/2000 Sb. v platném znění (fáze I)
- výzkum a zpracování neidentifikovaných minerálů z lokalit navštívených během roku 2020

Výzkumné úkoly - rozpracované

- výzkum a zpracování neidentifikovaných minerálů z lokalit navštívených během roku 2021, a staršího dokumentačního materiálu

Konzultace bakalářských a diplomových prací, badatelé, učební hodiny, popularizace

- Badatelé, určování a konzultace pro veřejnost (širšího rozsahu): 15
- spolupráce se Střední umělecko-průmyslovou školou a Vyšší odbornou školou, Turnov – mineralogické a geologické přednášky k maturitním tématům, konzultace seminárních prací
- konzultace bakalářských a diplomových prací studentů z různých vysokých škol
- Chlupáč, J. (2021): Morfometrie mikroforem zvětrávání a odnosu a jejich potenciální puklinová predispozice. Univerzita Hradec Králové, Přírodovědecká fakulta, 59 str.

Výukový program

- 10. 6. 2021 Vzdělávací centrum Turnov, o.p.s, projekt vzdělávání (2 hodiny)

- 21. 6. 2021 SUPŠ A VOŠ Turnov (4 výukové hodiny + workshop Identifikace drahých kamenů)
- 14.-16. 9, 18. 9. 2021 Terénní cvičení pro TUL Liberec, přírodovědné obory (3 dny)
- 25. 10. 2021 2. ZŠ Turnov, (1 hodina, úvod do geologie)

4.4. Oddělení historie umění

Personální obsazení: PhDr. Miroslav Cogan, Mgr. Lenka Laurynová

Dlouhodobé projekty probíhající

- Projekt IROP – „Restaurování historických artefaktů kulturního dědictví Muzea Českého ráje v Turnově, digitalizace a posílení ochrany – soubor olejomalb: 12 lunet ze života sv. Františka a 5 měšťanských portrétů“ - dokončena 2. a zahájena 3. etapa podle harmonogramu projektu (11 obrazů zcela zrestaurováno a vráceno, 6 předáno a rozpracováno), v rámci 2. etapy proběhly 2 kontrolní dny (21. dubna a 2. července 2021).
- Příprava podkladů pro studii nových stálých expozic (spolupráce s ostatními odděleními)
- fotodokumentace vybraných exponátů pro potřeby jiných oddělení nebo subjektů
- k publikačnímu využití

Realizované výzkumné úkoly - dokončené

- Realizace panelové expozice *Baroko v Pojizeří* v předšálí stálé expozice národopisu a historie
- Reinstalace Kabinetu granátového šperku
- 26. mezinárodní symposium šperku 2021 z důvodu pandemie COVID-19 opět nerealizováno a nahrazeno V. cyklem výstavy *ReGenerace* – šlo o další běh výstavního projektu prezentujícího aktuální tvorbu výtvarníků z oblasti současného šperku. Již popáté se v rámci jedné výstavy setkaly práce místních šperkařů z Turnovska se šperky autorů z jiné umělecké enklávy, tentokrát druhé skupiny pražských umělců (Belda, Sládek, Opočenský, Šumbera). Současně měla výstava připomenout Petra Dvořáka, výjimečného talentovaného šperkaře, který nás opustil v květnu 2021. Byl významnou osobností autorského šperku proslulou i za hranicemi České republiky, která se pravidelně účastnila nejen turnovských mezinárodních symposií současného šperku, ale také podobných setkání v Erfurtu či španělské Tarragoně. Jeho památku jsme uctili prezentováním jeho děl jak z turnovské muzejní sbírky, tak např. šperky z vídeňské soukromé kolekce. Výstava se uskutečnila v komorním, avšak o to více noblesním prostoru muzejní Klenotnice, skýtajícím běžně k vidění průřez historickými šperky turnovské šperkařské školy, které byl Petr Dvořák rovněž absolventem. (*ReGenerace* 5 18. 11. 2021 – 9. 1. 2022 – Klenotnice Muzea Českého ráje v Turnově)

Konzultace bakalářských a diplomových prací, badatelé, učební hodiny, popularizace

Nejviditelnější a veřejnosti nejprístupnější propagací činnosti uměleckohistorického oddělení byly výstavy, doplněné zpravidla komentovanými prohlídkami, katalogy a příležitostnými tisky a medializací, především v ČTK a Českém rozhlase.

4.5. Oddělení historických sbírek a knihovny

Personální obsazení:

Mgr. David Marek, PhDr. Jiří Sajbt, Mgr. Antonín Mojsl

Dlouhodobé projekty probíhající

- Projekt IROP – „Restaurování historických artefaktů kulturního dědictví Muzea Českého ráje v Turnově, digitalizace a posílení ochrany – „Opona“.
- Projekt IROP „Restaurování historických artefaktů kulturního dědictví Muzea Českého ráje v Turnově, digitalizace a posílení ochrany – „soubor skleněných negativů“.
- Projekt IROP „Restaurování historických artefaktů kulturního dědictví Muzea Českého ráje v Turnově, digitalizace a posílení ochrany – „kramářské tisky“.

Realizované výzkumné úkoly - dokončené

- Studium archivních materiálů primárně v SOkA Semily v souvislosti se 750. výročí první zmínky o Turnově (výstup články, kniha – kolektiv autorů).
- dokončení zpracování sbírky skleněných negativů – spolupráce s Mgr. Mojslem a Ing. Macounem (zpracováno cca 90% - nezpracována zůstala pouze část informačně nejchudší a badatelsky nezajímavá) v celkovém počtu 2 700 ks.
- dokončena reorganizace depozitáře D2 – historie 3D předměty; 95% předmětů v novém obalovém materiálu.

Konzultace bakalářských a diplomových prací, badatelé, učební hodiny, popularizace

- akce spojené s přípravami oslav 750. výročí první písemné zmínky o Turnově
- příprava několika kapitol do monografie o Turnovu pro nakladatelství LN
- příprava výstav se společným tématem oslav první písemné zmínky (1272)
- popularizační přednášky pro veřejnost (MUDr. Antonín Šlechta a Sedmihorky)
- komentované prohlídky v horolezecké expozici
- dokončení několikaletého projektu na podporu nadaných dětí (Vzdělávací centrum Turnov)
- příprava výstavy Horolezecká fotografie (Karel Vlček)

4.6. Vědecké konference, odborné semináře, sympozia, experimenty

Sympozia konference a semináře celkem:

7 akce

26. ročník Mezinárodního šperkařského symposia

2021 z důvodu pandemie COVID-19 opět nerealizováno a nahrazeno V. cyklem výstavy Re-Generace

Účast na sympoziích, konferencích a experimentech

Mgr. J. Bubal

2020-21 Projekt „První GEO škola v globálním Geoparku UNESCO“ Dotační fond životního prostředí a zemědělství Libereckého kraje

25.-26. 3. 2021 workshop „Geopark jako učebnice – terénní programy“ (v rámci projektu GECON – česko-saská geologická kooperační síť, Technická Univerzita Liberec)

8. 4. 2021 konference „Krajina vzájemné spolupráce“ (závěrečná konference projektu GECON – česko-saská geologická kooperační síť, Geopark Ralsko)

14-15. 6. 2021 Seminář v Globálním Geoparku UNESCO Muskauer – Faltenbogen. Přeshraniční projekt.

Spolupráce na videospotu o Globálním geoparku UNESCO Český ráj pro mezinárodní soutěž v rámci konference v Koreji

24.-28. 10. 2021 Revalidace značky UNESCO – obhajoba značky UNESCO pro jediný Globální geopark UNESCO Český ráj v ČR

PhDr. Jan Prostředník, Ph.D.

Mgr. Roman Sirovátka

Kolokvium „**Archeologické výzkumy v Čechách 2020**“, Národní muzeum Praha (*vzhledem k situaci kolem covidu – 19 bylo kolokvium v dubnu 2021 zrušeno a v náhradním termínu se konalo 2. a 3. 11. 2021*)

Blok 3 – Středověk a novověk:

Prostředník, J. – Cvrček, J. – Kuželka, V. 2021: Exhumace tělesných ostatků biskupa Petra Františka Krejčího v Turnově na hřbitově u kostela Narození Panny Marie.

5. Ediční a publikační činnost muzea

5.1. Vlastní edice

Čtvrtletník muzea, č. 1 - 4/2021. Vydalo MČR, Turnov 2021. Odpovědná redaktorka Marcela Beranová, DiS., náklad 1 číslo /1500 kusů. ISSN: 1801-4054

Prostředník, J. – Zoul Sajbt, J. (eds.) 2021: Na poslední cestě... Smrt a pohřbívání v Pojizeří napříč staletími. Turnov. ISBN 978-80-87416-32-7

Anotace: Jde o vůbec první souborné zpracování tohoto nadmíru nosného a zajímavého fenoménu v naší oblasti, na jehož řešení a prezentaci se podíleli odborníci z celé řady humanitních i přírodovědných oborů. Veřejnost tak byla seznámena s nahlížením na „poslední věci člověka“

v jednotlivých etapách lidských dějin, a to citlivou formou bez jakýchkoliv náznaků senzace či morbidity. Výzkumy, jejichž výsledky byly představeny na výstavě „Na poslední cestě“ nastínily, jak se v tradičním pojizerském venkovském prostředí v pohřebních rituálech prolínaly pověřené praktiky s křesťanským ritem a jak tyto zvyklosti navazovaly na starší středověké pohřební způsoby. Kvůli biologické podstatě smrti však kořeny pohřebních rituálů sahají až k samým počátkům lidské civilizace. Smrt člověka s sebou ve všech dobách přinášela rozličné mechanismy, díky nimž se kolektiv vyrovnával s odchodem svého příslušníka, a které zesnulému jedinci zajišťovaly přechod ze světa živých do světa mrtvých. A tyto mechanismy zásadně formovaly duchovní a materiální kulturu i kosmologii dané společnosti. Proto si Muzeum Českého ráje vytyčilo úkol tyto jevy představit jak na výstavě, tak i v obsažném katalogu a seznámit tak širokou veřejnost s tématem smrti a pohřbívání, ačkoli se na první pohled může zdát, že se jedná o téma ponuré.

5.2. Publikační činnost pracovníků muzea v roce 2021

- Beranová, M. *Rozhovor s PhDr. Janem Prostředníkem, Ph.D., ředitelem Muzea Českého ráje*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 1, s. 3.
- Beranová, M. *Rozhovor s PhDr. Vladimírou Jakouběovou*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 1, s. 2.
- Beranová, M. *Virtuální prohlídka výstav*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 1, s. 1.
- Bubal, J. *Dopravní stavba odkryla sopečnou čedičovou žílu*. In: Turnovsko, duben 2021, s. 28 – 29.
- Bubal, J. (Mencl ed.). *Manuál pro terénní lektory EWO v Globálním geoparku UNESCO Český ráj*. Turnov 2021.
- Bubal, J. *Nové drahé kameny v expozici mineralogie*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 3, s. 1.
- Bubal, J. *Putování za minerály*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 1, s. 7.
- Bubal, J. *Unikátní odrůda křemene v Muzeu Českého ráje*. In: Turistické noviny Turnovska 2021, s. 15.
- Cogan, M. *Brána do světa sbírek*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 1, s. 5.
- Cogan M. *Kresba sochy sv. Jana Nepomuckého z Petrašovic*. In: Z Českého ráje a Podkrkonoší 34, 2021, s.121 – 122.
- Cogan, M. *Mezinárodní šperkařské sympozium 2021*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 2, s. 6.
- Cogan, M. *Řezbáři v kameni*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 1, s. 5.
- Cogan M. *Řezbáři v kameni*. In: Věstník Asociace muzeí a galerií 21, 2021, č. 6, s. 26.

- Cogan, M. *Současný evropský šperk*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 2, s. 4.
- Havelková, M. *Na poslední cestě... Cyklus výstav a doprovodných programů*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 1, s. 1, 4.
- Havelková, M. *Pohřební zvyky v lidovém prostředí Pojizeří*. In: Na poslední cestě. Smrt a pohřbívání v Pojizeří napříč staletími. Turnov, 2021, s. 71 – 99.
- Jakouběová, V. *Cestou na Seznam – perlařina jako kulturní dědictví*. In: Místní kultura 2021, č. 3.
- Jakouběová, V. *Handmade Production of Christmas Tree Decorations from Blown Glass Beads Inscribed on the UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity*. In: Journal of Ethnology, 2021, č. 5, s. 58 – 59.
- Jakouběová, V. *Jaký byl rok 2020*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 1, s. 6.
- Jakouběová, V. *Katalog podmaleb na skle ze Scheybalovy sbírky Muzea Českého ráje v Turnově*. Turnov, 2021.
- Jakouběová, V. *Perličky v UNESCO*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 1, s. 6.
- Jakouběová, V. *Recepty mistra cukráře*. In: Věčko, Zima/2021, s. 62 – 63.
- Jakouběová, V. (Mojsl, A.). *Restaurování části významných sbírek – betlémy a betlémové figury*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 4, s. 5.
- Jakouběová, V. *Řezbáři na Dlaskově statku*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 2, s. 7.
- Jakouběová, V. *Už mou milou do kostela vedou – Lidová svatba v Pojizeří*. Turnov, 2021.
- Jakouběová, V. *Velikonoce – svátky jara, svátky naděje*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 2, s. 1.
- Jakouběová, V. *Za paličkoványými krajkami na Dlaskův statek*. In: Turnovsko, Červenec-Srpen/2021, s. 28 – 29.
- Jakouběová, V. *Ze svatého kouta*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 4, s. 2.
- Krausová, K. (Strouhalová, M.). *Jarní pozdrav z Kamenářského domu – návod na výrobu ptáčka*. Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 2, s. 4.
- Laurynová, L. *ANATOMie krajiny – Anna Polanská a Tomáš Plesl*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 4, s. 6, 7.
- Laurynová, L. *COGAN, Miroslav: Současný evropský šperk 1984-2018. Mezinárodní šperkařská sympozia v Turnově (recenze)*. In: Z Českého ráje a Podkrkonoší 34, 2021, s. 289 – 291.
- Laurynová, L. *reGenerace*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 4, s. 2.
- Marek, D. *Škola v Radostíně u Sychrova*. In: Turnovsko, Leden, Únor, Březen, Duben/2021, s. 24 – 25. (4 díly)

- Marek, D. *Divadelní opona zachycuje Turnov v závěru 19. století*. In: Turnovsko, Listopad-Prosinec/2021, s. 22 – 23.
- Marek, D. *Expozice horolezectví – Z Českého ráje na vrcholy světa*. In: Turnovsko, Květen/2021, s. 22 – 23.
- Marek, D. *Fotograf Karel Vlček*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 3, s. 3.
- Marek, D. *Kino na Trávnících*. In: Turnovsko, Květen/2021, s. 18 – 19.
- Marek, D. *Od plovárny na Jizeře po Maškovu zahradu*. In: Turnovsko, Červenec-Srpen/2021, s. 18 – 21.
- Marek, D. *Okolí bývalé Svěrácké brány*. In: Turnovsko, Červen/2021, s. 18 – 19.
- Marek, D. *Restaurování historické opony turnovského divadla*. Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 2, s. 5.
- Marek, D. *Stalo se před sto lety (červenec–září 1921)*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 3, s. 7.
- Marek, D. *Stalo se před sto lety (duben–červen 1921)*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 2, s. 7.
- Marek, D. *Stalo se před sto lety (leden–březen 1921)*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 1, s. 7.
- Marek, D. *Stalo se před sto lety (říjen–prosinec 1921)*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 4, s. 7.
- Marek, D. *Škola v Holenicích (část I.)*. In: Turnovsko, Říjen/2021, s. 32 – 33.
- Marek, D. *Škola v Holenicích (část II.)*. In: Turnovsko, Listopad-Prosinec/2021, s. 24 – 25.
- Marek, D. *Škola v Troskovicích*. In: Turnovsko, Květen/2021, s. 24 – 25.
- Marek, D. *Škola v Troskovicích (část II.)*. In: Turnovsko, Červen/2021, s. 24 – 25.
- Marek, D. *Škola v Troskovicích (část III.)*. In: Turnovsko, Červenec-Srpen/2021, s. 24 – 25.
- Marek, D. *Škola v Troskovicích (část IV.)*. In: Turnovsko, Září/2021, s. 22 – 23.
- Matoušová, I. *Karel Vlček, horolezecký fotograf*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 4, s. 1.
- Mojsl, A. *Oceňování darů v muzeu*. In: Věstník Asociace muzeí a galerií 21, 2021, č. 2, s. 7 – 8.
- Mojsl, A. (Jakoubčová, V.). *Restaurování části významných sbírek – betlémy a betlémové figure*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 4, s. 5.
- Mojsl, A. *Restaurování části významných sbírek muzea Českého ráje*. In: Turnovsko, Září/2021, s. 12 – 13.
- Mojsl, A. *Z dějin tur(nov)istiky – Letní byty = Airbnb Rakouska-Uherska*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 4, s. 3.

- Mojsl, A. *Z dějin tur(nov)istiky – Meteorologický sloup na náměstí*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 3, s. 3.
- Mojsl, A. *Z dějin tur(nov)istiky – Turistická poptávka*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 2, s. 3.
- Prostředník, J. (Sirovátka, R.). *Výstava Na poslední cestě... pohledem archeologa. Díl druhý – Spalování mrtvol*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 3, s. 2.
- Prostředník, J. *Exhumace ostatků biskupa Petra F. Krejčího*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 3, s. 6.
- Prostředník, J. (Cvrček, J. – Kuželka, V.). *Exhumace tělesných ostatků biskupa Petra Františka Krejčího v Turnově na hřbitově u kostela Narození Panny Marie*. In: Archeologické výzkumy v Čechách. Sborník referátů z informačního kolokvia. Zprávy České archeologické společnosti. Supplément 119. Praha, 2021, s. 38.
- Prostředník, J. *Geopark Český ráj ve světle archeologických nálezů*. In: Manuál pro terénní lektory EVVO v Globálním geoparku UNESCO Český ráj. Ed. Mencl. V. Turnov, 2021, s. 61 – 65.
- Prostředník, J. *Kde stála v Turnově šibenice?* In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 2, s. 2.
- Prostředník, J. *Moc nám chybí návštěvníci a jejich zpětná vazba*. In: Turnovsko, Únor/2021, s. 26 – 28.
- Prostředník, J. *Muzeum Českého ráje v Turnově v roce 2020*. In: Ročenka Z Českého ráje a Podkrkonoší 34, Semily – Jičín, 2021, s. 262 – 269.
- Prostředník, J. *Oceňování archeologických darů*. In: Věstník Asociace muzeí a galerií 21, 2021, č. 2, s. 8 – 9.
- Prostředník, J. *Povidla versus syrečky*. In: Věstník Asociace muzeí a galerií 21, 2021, č. 3, s. 13.
- Prostředník, J. (Sirovátka, R.). *Smrt v dobách nejstarších*. In: Na poslední cestě. Smrt a pohřbívání v Pojizeří napříč staletími. Turnov, 2021, s. 8 – 25.
- Prostředník, J. *Šibenice a stínadla*. In: Na poslední cestě. Smrt a pohřbívání v Pojizeří napříč staletími. Turnov, 2021, s. 126 – 153.
- Prostředník, J. *Turnovští kati*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 2, s. 6.
- Prostředník, J. *Uložení ostatků biskupa Petra Františka Krejčího*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 4, s. 4.
- Prostředník, J. *Vampíři, revenanti, „nemrtví“, mory, vlkodlaci a archeologie strachu*. In: Na poslední cestě. Smrt a pohřbívání v Pojizeří napříč staletími. Turnov, 2021, s. 154 – 161.
- Prostředník, J. (Benč, B.). *Vítězslav Kuželka oslavil sedmdesátiny*. In: Věstník Asociace muzeí a galerií 21, 2021, č. 3, s. 20 – 21.

- Prostředník, J. *Výstava Na poslední cestě ... pohledem archeologa. Díl první – Kostrové hroby z pravěku*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 2, s. 1 – 2.
- Sirovátka, R. (Prostředník, J.). *Výstava Na poslední cestě ... pohledem archeologa. Díl druhý – Spalování mrtvol*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 3, s. 2.
- Sirovátka, R. (Prostředník, J.). *Smrt v dobách nejstarších*. In: Na poslední cestě. Smrt a pohřbívání v Pojizeří napříč staletími. Turnov, 2021, s. 8 – 25.
- Strouhalová, M. (Krausová, K.). *Jarní pozdrav z Kamenářského domu – návod na výrobu ptáčka*. Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 2, s. 4.
- Zoul Sajbt, J. *Dva mincovní depoty z doby třicetileté války*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 4, s. 6.
- Prostředník, J. *Počátky zděné architektury na území Geoparku Český ráj*. In: Manuál pro terénní lektory EVVO v Globálním geoparku UNESCO Český ráj. Ed. V. Mencl. Turnov, 2021, s. 29 – 32.
- Zoul Sajbt, J. *Kudy se jezdilo dříve II – Z Turnova do Semil*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 2, s. 3.
- Zoul Sajbt, J. *Kult předků a návraty duší*. In: Na poslední cestě. Smrt a pohřbívání v Pojizeří napříč staletími. Turnov, 2021, s. 162 – 164.
- Zoul Sajbt, Jiří. *Nejnovější výzkumy starých cest na Turnovsku a ve středním Pojizeří. Perspektivy a komplikace*. In: Studia historica Brunensia 68, 2021, s. 213 – 223.
- Zoul Sajbt, Jiří. *Páni z Železnice. Několik poznámek k dějinám významného rodu Jičína a Podkrkonoší*. In: Z Českého ráje a Podkrkonoší 34, 2021, s. 11 – 30.
- Zoul Sajbt, Jiří. *„Popravčí“ meč z Českého Dubu*. In: Z Českého ráje a Podkrkonoší 34, 2021, s. 223 – 224.
- Zoul Sajbt, J. *Smrt a pohřbívání ve středověké společnosti*. In: Na poslední cestě. Smrt a pohřbívání v Pojizeří napříč staletími. Turnov, 2021, s. 25 – 70.
- Zoul Sajbt, J. *Smrt v historii*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 1, s. 4.
- Zoul Sajbt, Jiří. *Turnovsko po staroměstských exekucích*. In: Muzejní čtvrtletník XVIII, 2021, č. 3, s. 5.

6. Jiné výkony a aktivity organizace z pohledu investičních a neinvestičních dotací

Název projektu	Termín realizace	Dotační titul	Celkové náklady	Požadavek na dotaci	Přiznaná dotace	Podíl žadatele	Stav plnění
Restaurování kulturního	2018 2022	IROP	6 870 000,-	6 183 000,-	6 183 000,-	687 000,-	průběžné plnění

Název projektu	Termín realizace	Dotační titul	Celkové náklady	Požadavek na dotaci	Přiznaná dotace	Podíl žadatele	Stav plnění
dědictví							
Výstavní projekt Na poslední cestě	2021	Podpora TLK, MK ČR	277 934,86	116 000,00	116 000,00	161 934,86	splněno
Dokumentace a prezentace, Podmalby na skle	2021	Podpora TLK, MK ČR	232 135,98	97 500,00	97 500,00	134 635,98	splněno
J.V. Scheybal evidence sbírky, část XI.	2021	podpora TLK MKČR	215 363,00	110 000,00	110 000,00	105 363,00	splněno
Expozice historického granátového šperku	2021	MK ČR, SOM	622 621,83	296 000,00	296 000,00	326 621,80	splněno
Služby outsourcing – digitalizace negativů	2021	MK ČR, SOOKS	292 589,00	189 000,00	189 000,00	103 589,00	splněno
Restaurování cechovních pohárů	2021	MK ČR, SOOKS	130 000,00	91 000,00	91 000,00	39 000,00	splněno
Digitalizace rukopisu kuchařské knihy	2021	MK ČR, OULK	26 137,00	18 000,00	18 000,00	8 137,00	splněno
Restaurování 43 svazků Listů pojizerských	2021	MK ČR, OULK	147 000,00	102 000,00	102 000,00	45 000,00	splněno
Program udržitelnosti pro muzea II	2021	MK ČR, SOM	751 418,00	751 418,00	751 418,00	0,00	splněno
Reinstalace klenotnice českých granátů	2021	Liberecký kraj	575 093,03	250 000,00	250 000,00	325 093,03	splněno
Spolufinancování projektu EU Restaurování	2021	Liberecký kraj	218 594,22	219 584,22	219 584,22	219 584,22	splněno
Mzdové náklady archeolog MČR	2021	Liberecký kraj	551 259,70	500 000,00	500 000,00	51 259,70	splněno
Spolufinancování grantů	2021	Liberecký kraj	594 222,47	311 000,00	311 000,00	283 222,47	splněno
Na poslední cestě, katalog a výstavní projekt	2021	Město Turnov	264 570,86	19 000,00	19 000,00	245 570,86	splněno
Prázdninové řemeslné soboty	2021	Město Turnov	49 492,05	23 000,00	23 000,00	26 492,05	splněno
Edukativní dílny pro žáky, studenty a veřejnost	2021	Město Turnov	111 462,50	18 000,00	18 000,00	93 462,50	splněno
Lezecké čtvrtky a noc v muzeu	2021	Město Turnov	69 420,15	23 000,00	23 000,00	46 420,15	splněno
5. ročník reGenerace	2021	Město Turnov	67 702,60	30 000,00	30 000,00	37 702,60	splněno
Veřejně prospěšné práce	2021	ÚP ČR	454 856,00	240 000,00	240 000,00	214 856,00	splněno

Investiční dotace

Název projektu	Termín realizace	Dotační titul	Celkové náklady	Požadavek na dotaci	Přiznaná dotace	Podíl žadatele	Stav plnění
Spolufinancování projektu EU Restaurování	2018 2022	Liberecký kraj	182 907,56	17 735,78	17 735,78	165 171,78	průběžné plnění
Akvizice	2021	Liberecký kraj	420 000,00	355 000,00	355 000,00	65 000,00	splněno
Akvizice	2021	MK ČR, SOM	65 000,00	45 000,00	45 000,00	20 000,00	splněno
Akvizice	2021	MK ČR, SOM	45 000,00	31 000,00	31 000,00	14 000,00	splněno
KIS Tritius	2021	MK ČR, OULK	110 026,75	77 000,00	77 000,00	33 026,75	splněno

6.1. Práce ve výborech a komisích**Mgr. Jan Bubal**

člen správní a vědecké rady UNESCO Geoparku Český ráj
 Mineralogický klub v Jablonci nad Nisou
 Mineralogický klub Kozákov 82 (Tatobity)
 člen komise cestovního ruchu MěÚ Turnov
 člen Spolku přátel Muzea Českého ráje v Turnově
 člen SGA - The Society for Geology Applied to Mineral Deposits (Student Chapter Prague)

PhDr. Miroslav Cogan

člen redakční rady sborníku Z Českého ráje a Podkrkonoší
 člen Poradních sborů pro sbírkotvornou činnost v Severočeském muzeu v Liberci
 a Muzeu KRNAP ve Vrchlabí
 člen školské rady SUPŠ a VOŠ v Turnově

Bc. M. Havelková

členka redakční rady vlastivědného sborníku od Ještěda k Troskám.

PhDr. V. Jakoubčová

Členka Národní rady pro tradiční lidovou kulturu – poradní orgán ministra MKČR
 Členka grantové komise MKČR
 členka vědecké rady Geoparku Český ráj
 jednatelka Spolku přátel MČR Turnov, z.s.
 členka kulturní komise MěÚ Turnov
 členka redakční rady sborníku Z Českého ráje a Podkrkonoší
 členka dozorčí rady KC Turnov
 členka hlavního výboru Pekařovy společnosti Českého ráje, z.s.
 členka hodnotící komise Mistr rukodělné výroby MVČ v Hradci Králové

Mgr. David Marek

člen výbor Ještědské pobočky České archivní společnosti, pokladník
 člen komise pro městskou památkovou zónu města Turnova
 člen letopisecká komise města Turnova
 jednatel Pekařovy společnosti z.s.

PhDr. Jan Prostředník, PhD.

člen hodnotící komise SOČ v oboru historie a archeologie v rámci celostátní přehlídky
člen výkonného výboru České archeologické společnosti - sdružení archeologů Čech, Moravy a Slezska

člen vědecké rady Městského muzea v Nové Pace

člen vědecké rady a správní rady Geoparku UNESCO Český ráj

člen dozorcí Archeologického ústavu AVČ v.v.i.

člen redakční rady ročenky Z Českého ráje a Podkrkonoší

člen redakční rady sborníku Krkonoše a Podkrkonoší

PhDr. Jiří Zoul Sajbt

tajemník redakční rady Z Českého ráje a Podkrkonoší

porotce celostátního kola Středoškolské odborné činnosti

7. Falešný poplach – kapela složená ze samých muzejníků

FALEŠNÝ POPLACH, kapelu Muzea Českého ráje v Turnově, v loňském roce postihl jako většinu kulturních organizací covid. Pravidelné zkoušky probíhaly, ale možnosti vystupování byly značně omezené. Dále fungování kapely ovlivnila mateřská dovolená naší zpěvačky, která ale jako statečná matka dvojčat brzy po porodu nastoupila opět k pravidelným zkouškám. Hudební sestava je ve stále stejném složení – M. Cogan - kytara a zpěv, T. Štefánek – kytara, P. Hartman – bicí, M. Havelková – zpěv, A. Jíra – baskytara. Manažerkou zůstává K. Jakubičková.

Stabilní uskupení kapely Falešný poplach hraje nejen na oslavách v muzeu, tentokrát na oslavě narozenin V. Jakoubčové 7.6.2021 a vánočním večírkou 16.12.2021, ale hraje příležitostně na různých akcích. V roce 2021 to byl koncert na KUSVÍKu (kulturně společenském setkání horelců) společně s kapelou Šnycl Paradajs 25.6.2021, na návsi v Mašově 31.7.2021, na posvícení na Trávníčku 9.10.2021, v kavárně KUS na Střelnici spolu s kapelou Šnycl Paradajs 30.10.2021. Soustředění se v roce 2021 neuskutečnilo. Repertoár jsme opět rozšířili o několik nových písní.

Je skvělé a unikátní, že kolegové, kteří se vidí v práci celý den se ještě rádi sejdou po ní, aby dělali společně muziku. Nadšení všech členů je opravdu značné, což potvrzuje, jak nelitují finančních investic do lepších nástrojů a zařízení a investic času na úkor svého pohodlí. P. Hartman postavil v prosinci roku 2020 ve stodole svého rodinného domu zkušebnu pro zkoušky kapely, čímž částečně odpadlo neustálé převážení a stavění nástrojů a aparatury. Šťastná sestava dobrých a nadaných lidí ve Falešném poplachu i díky podpoře vedení muzea snad vydrží hodně dlouho.

www.bandzone.cz/_108271

www.facebook.com/falesnypoplach/

D. EKONOMICKÉ UKAZATELE

1. Souhrnný přehled

- údaje v tabulce v Kč

Provozní příspěvek od zřizovatele celkem:	15 360 000,00
Z toho: na provoz	14 696 532,00
na odpisy	663 468,00
Účelové neinvestiční příspěvky od zřizovatele celkem:	1 280 584,22
Z toho: Reinstalace klenotnice českých granátů a navazující	250 000,00
Spolufinancování projektů EU Restaurování	219 584,22
Mzdové náklady archeolog MČR	500 000,00
Spolufinancování grantů	311 000,00
Celkem neinvestiční příspěvek od zřizovatele:	16 640 584,22
Účelové investiční příspěvky od zřizovatele celkem:	372 735,78
Z toho: Spolufinancování projektu EU Restaurování	17 735,78
Nákup sbírek	355 000,00
Celkem příspěvky od zřizovatele:	17 013 320,00
Účelové neinvestiční prostředky od Ministerstva kultury ČR:	1 770 918,00
Z toho: Výstavní projekt Na poslední cestě	116 000,00
Dokumentace a prezentace – Podmalby na skle	97 500,00
Zpracování sbírky J.V. Scheybala – část XI.	110 000,00
Expozice historického granátového šperku	296 000,00
Služby outsourcing – digitalizace negativů	189 000,00
Restaurování cechovních praporů	91 000,00
VISK 6 – Digitalizace rukopisu kuchařské knihy	18 000,00
VISK 7 – restaurování 43 svazků Listů pojizerských	102 000,00
Program udržitelnosti pro muzea II	751 418,00
Účelové neinvestiční příspěvky od ostatních poskytovatelů:	3 322 669,32
Z toho: Na poslední cestě – katalog a výstava, MěÚ	19 000,00
Edukativní dílny pro žáky, studenty a veřejnost, MěÚ	18 000,00
Řemesl. soboty na Dlaskově statku – Jak se šilo na statku	23 000,00
Lezecké čtvrtky a noc v muzeu	23 000,00
5. ročník re Generace	30 000,00
Veřejně prospěšné práce, Úřad práce	240 000,00
Restaurování historických artefaktů	1 976 257,00
Transfery na odpisy majetku z dotací EU a MMR	993 412,32
Účelové investiční příspěvky od jiných poskytovatelů:	153 000,00
Z toho: Akvizice, obraz, MK ČR	45 000,00
Akvizice, obrazy, MK ČR	31 000,00
VISK 3 – Katalogizační informační systém Tritius, MK ČR	77 000,00
Celkem příspěvky od ostatních poskytovatelů:	5 246 587,32
Celkem neinvestiční příspěvky za rok 2021:	21 734 171,54
Celkem investiční příspěvky za rok 2021:	525 735,78
Vlastní příjmy za rok 2021	1 777 356,28
Z toho: Vstupné	954 955,00
Archeologické výzkumy	724 265,30
Poplatek za svatby, stánky a ostatní	25 125,98

Provozní příspěvek od zřizovatele celkem:	15 360 000,00
Prodané publikace	73 010,00
Ostatní příjmy za rok 2021	390 528,68
Z toho: Pojistné plnění	9 905,00
Přefakturace energií	37 577,46
Ostatní výnosy	342 756,39
Úroky z účtů	289,83
Celkem vlastní a ostatní příjmy za rok 2021	3 336 809,73

Komentář k výsledku hospodaření

Příspěvek zřizovatele na činnost organizace byl schválen v roce 2021 ve výši 15 360 000,00 Kč při celkových nákladech organizace 25 571 569,46 Kč (z toho 23 982 315,43 Kč z hlavní činnosti organizace a 1 589 254,03 Kč z doplňkové činnosti). Hospodářský výsledek byl za hlavní činnost ztráta 80 258,93 Kč a zisk za doplňkovou činnost 194 512,10 Kč. Výrazným přínosem pro dosažení tohoto výsledku hospodaření byly poskytnuté mimořádné účelové příspěvky zřizovatelem během roku 2021 v celkové výši 1 280 584,22 Kč, (a dále zřizovatel poskytl 2 135 817,90 Kč na předfinancování projektu Restaurování historických artefaktů, které mu budou v průběhu roku 2022 vráceny zpět). Z grantů od ostatních poskytovatelů MKČR a MěÚ Turnov získala organizace prostředky v celkové výši 1 883 918,00 Kč, dotace Úřadu práce na 1,3 zaměstnance ve výši 240 000,00 Kč, vlastní příjmy ve výši 1 777 356,28 Kč, získané zejména ze vstupného a archeologických výzkumů a ostatní příjmy ve výši 390 528,68 Kč. Dále organizace zahrnula do svých příjmů předpoklad dotace EU na projekt Restaurování historických artefaktů ve výši 1 976 257,00 Kč a transferové podíly z projektů ve výši 993 412,32 Kč. Bez těchto prostředků by organizace nebyla schopna zajistit plynulý chod organizace. Celkové hospodaření muzea tak zůstalo v roce 2021 v kladných číslech, a to i díky příjmům z doplňkové činnosti, které dorovnaly ztrátu z hlavní činnosti.

2. Provoz pokladny a prodejny muzea

Provoz prodejny a pokladny byl zajištěn od 2. ledna do 30. prosince 2021 denně mimo pondělí. V období od 2. 1. 2021 do 2. 5. 2021 bylo muzeum pro návštěvníky uzavřeno v souvislosti s vládními nařízeními z důvodu pandemie onemocnění Covid 19. K jeho otevření pro veřejnost tak došlo až dne 3. 5. 2021. V období do 30. 9. 2021 byla provozní doba prodloužena do 17 hodin. Příjmy pokladny muzea za vstupné činily celkem 954 955,00 Kč a projevílo se tak nařízené uzavření muzea za 4 měsíce. Za publikace vydané muzeem utržila organizace 73 010 Kč, to je 2,6x více než v roce 2020. Příjmy za doplňkovou činnost z prodeje zboží byly v prodejně drahých kamenů a regionálních produktů, suvenýrů a publikací ve výši 935 610,41 Kč a jsou oproti roku 2020 vyšší o 231 537,61 Kč. Navýšení tržeb je způsobeno obměnou a rozšiřováním sortimentu nabízeného zboží a dobrou návštěvností muzea.

3. Finanční hospodaření včetně komentáře dle navrženého obsahu ve směrnici rady

Analýza tvorby výnosů; zhodnocení vývoje ve srovnání s předchozím rokem

- údaje v tabulce v tisících Kč

		2020	2021	Rozpočet 2021 po RZ	% plnění UR
60	Tržby za vlastní výkony a zboží	1 812	1 777	2 060	86
	601 tržby za vlastní výrobky	28	73	60	122
	602 tržby z prodeje služeb	1 784	1 704	2 000	85
	603 výnosy z pronájmu				
	604 tržby za prodané zboží				
64	Ostatní výnosy a finanční výnosy	402	391	714,4	55
	641 smluvní pokuty a úroky z prodlení				
	642 ostatní pokuty a penále				
	621 aktivace				
	646 výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku				
	648 zúčtování fondů			653,4	
	649 jiné ostatní výnosy	332	391	60	651
	662 úroky	2	0	1	
	663 kurzové zisky	68		0	
69	Příspěvky a dotace na provoz	22 466	21 734	21 699,8	100
	672 příspěvek na odpisy	532	663	663,4	100
	672 příspěvek na provoz a účelové dotace	21 934	21 071	21 036,4	100
	Celkem tržby a výnosy	24 680	23 902	24 474	98

Komentář k výnosům: Vlastní příjmy v organizaci tvoří výnosy z prodeje z poskytnutých služeb (vstupné do expozic, na výstavy a doprovodné akce, z archeologických výzkumů) a z prodeje vlastních vydaných publikací. Dále organizace získala od zřizovatele provozní příspěvek na základě uzavřené smlouvy o poskytnutí vyrovnávací platby za poskytování služeb v obecném hospodářském zájmu a další účelové dotace od různých poskytovatelů (Ministerstvo kultury ČR, Liberecký kraj, Úřad práce ČR, Město Turnov, EU a MMR).

Výnosy z prodeje služeb byly srovnatelné s rokem 2020, když v obou rocích bylo po část roku muzeum uzavřeno z důvodu vládních nařízení v souvislosti s pandemií onemocnění Covid 19.

Rozbor čerpání rozhodujících položek nákladů se zaměřením na příčiny, které způsobily nežádoucí vývoj oproti předpokládaným parametrům

- údaje v tabulce v tisících Kč

účet	Ukazatel	Rozpočet po RZ 2021	Skutečnost k 31. 12. 2021	%
	NÁKLADY CELKEM - účtová třída 5	24 474,2	23 982	98
	Náklady z činnosti			
501	spotřeba materiálu	1 369	1 268	93
502	spotřeba energie (teplo, voda, plyn, el. en.)	993	1 015	102
503	spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek			
504	prodané zboží			
506	aktivace dlouhodobého majetku			
507	aktivace oběžného majetku			
508	změna stavu vlastní výroby			
511	opravy a udržování	1 053,4	1 108	105
512	cestovné	50	31	62

	účet	Ukazatel	Rozpočet po RZ 2021	Skutečnost k 31. 12. 2021	%
	513	náklady na reprezentaci	5	5	100
	516	aktivace vnitro organizačních služeb			
	518	ostatní služby	4 889,5	4 724	97
	521	mzdové náklady	10 140	9 921	98
	524	zákonné sociální pojištění (zdravotní, sociální)	3 338	3 109	93
	525	jiné sociální pojištění	26	28	108
	527	zákonné sociální náklady	420	398	95
	528	jiné sociální náklady			
	531	daň silniční			
	532	daň z nemovitostí			
	538	jiné daně a poplatky	5	5	100
	541	smluvní pokuty a úroky z prodlení			
	542	jiné pokuty a penále			
	543	dary			
	544	prodaný materiál			
	547	manka a škody			
	548	tvorba fondů			
	551	odpisy dlouhodobého majetku	1 635,3	1 635	100
	552	prodaný dlouhodobý nehmotný majetek			
	553	prodaný dlouhodobý hmotný majetek			
	554	prodané pozemky			
	555	tvorba a zúčtování rezerv			
	556	tvorba a zúčtování opravných položek		7	
	557	náklady z vyřazených pohledávek			
	558	náklady z drobného dlouhodobého majetku	500	480	96
	549	ostatní náklady z činnosti	50	149	298
	Finanční náklady				
	561	prodané cenné papíry a podíly			
	562	úroky			
	563	kurzové ztráty		99	
	564	náklady z přecenění reálnou hodnotou			
	569	ostatní finanční náklady			
	Náklady na transfery				
	571	náklady vybraných ústředních vládních in- stitucí na transfery			
	572	náklady vybraných místních vládních insti- tucí z transferů			
59	Daň z příjmů				
	591	daň z příjmů			
	595	dodatečné odvody daně z příjmů			

Komentář k nákladům: Provozní příspěvek zřizovatele byl použit na povinné výdaje (pojištění, odpisy, energie, mzdy včetně povinných odvodů, ostraha, atd.). Dále byly výdaje hrazeny z účelových dotací a vlastních příjmů. Mzdové náklady nebyly vyčerpány do výše limitu z důvodu nemoci a OČR. Související odvody na sociální a zdravotní pojištění nebyly vyčerpány do výše rozpočtu z důvodu uzavřených dohod o provedení práce, ze kterých se tyto odvody neplatí. V některých plánovaných nákladových položkách v rozpočtu došlo k překročení a v některých došlo naopak k úspoře.

Plnění soustavy ukazatelů k rozpočtu organizace

Závazné ukazatele		Schválené 2021 (Kč)	Skutečnost k 31. 12. 2021 (Kč)	%
1	neinvestiční příspěvek na odpisy dlouh. maj. kraje	663 468,00	663 468,00	100
2	neinvestiční příspěvek na provoz organizace	14 696 532,00	14 696 532,00	100
3	účelové neinvestiční dotace z rozpočtu kraje, spolufinancování restaurování	219 584,22	219 584,22	100
	účelové neinvestiční dotace z rozpočtu kraje, re- instalace klenotnice a historie kamenářství	250 000,00	250 000,00	100
	účelové neinvestiční dotace z rozpočtu kraje, mzdové náklady archeolog	500 000,00	500 000,00	100
	účelové neinvestiční dotace z rozpočtu kraje, spolufinancování grantů	311 000,00	311 000,00	100
4	investiční dotace z rozpočtu kraje, zabezpečení de- pozitáře	17 735,78	17 735,78	100
5	investiční dotace z rozpočtu kraje, akvizice	355 000,00	355 000,00	100
6	limit prostředků na platy / podíl mimotarifních slo- žek platu	10 140 000,00	9 920 584,00	98
7	použití prostředků rezervního fondu	0,00	0,00	0
8	použití prostředků investičního fondu na opravy a údržbu nemovitého majetku kraje	653 400,00	0,00	0
9	použití prostředků fondu odměn	0,00	0,00	0
10	limit výdajů na pohoštění	5 000,00	4 594,00	92
11	počet zaměstnanců organizace	25	25	100
12	výsledek hospodaření organizace	0,00	-80 258,93	
Dílčí ukazatele		schválené 2021 (Kč)	skutečnost k 31. 12. 2021 (Kč)	%
1	vlastní tržby a výnosy	2 060 000,00	1 777 356,28	86
2	neinvestiční dotace od ostatních subjektů - MK ČR	1 770 918,00	1 770 918,00	100
3	investiční dotace od ostatních subjektů – MK ČR	153 000,00	153 000,00	100
4	neinvestiční dotace od ostatních subjektů - MěÚ	113 000,00	113 000,00	100
5	neinvestiční dotace od ostatních subjektů - ÚP	240 000,00	240 000,00	100
6	neinvestiční dotace od ostatních subjektů – EU a MMR a transferové podíly k odpisům	2 935 359,00	2 969 669,32	101
Odvody do rozpočtu kraje		schválené 2021(Kč)	skutečnost k 31. 12. 2021 (Kč)	%
1	Odvod z investičního fondu organizace - odpisy	242 420,00	242 420,00	100

Komentář k závazným ukazatelům: Závazné ukazatele (odpisy majetku, neinvestiční pří-
spěvek na odpisy dlouhodobého majetku kraje i na provoz organizace, použití prostředků
rezervního fondu a počet zaměstnanců) za rok 2021 byly dodrženy a žádný nebyl přečerpan.

**Zhodnocení čerpání účelových příspěvků a dotací z veřejných rozpočtů a jejich vypořá-
dání**

- údaje v tabulce v Kč

Ukazatel	ÚZ */	Poskytnuto k 31. 12. 2021	Vráceno do 31. 12. 2021 na účet poskytovatele
			Částka
A	b	1	3
1/ Neinvestiční příspěvky od zřizovatele celkem		16 640 584,22	
v tom: příspěvek na provoz		14 696 532,00	
příspěvek na odpisy		663 468,00	242 420,00
ostatní účelové příspěvky celkem		1 280 584,22	
v tom: Reinstalace klenotnice českých granátů a navazující ..		250 000,00	
Spolufinancování projektu EU Restaurování		219 584,22	
Mzdové náklady archeolog MČR		500 000,00	
Spolufinancování grantů		311 000,00	
2/ Příspěvky na investice od zřizovatele celkem		372 735,78	
V tom: Spolufinancování projektu EU Restaurování		17 735,78	
Nákup sbírkových předmětů		355 000,00	
A./ celkem 1/+2/		17 013 320,00	
3/ Příspěvky /dotace od jiných poskytovatelů-ost.neinv. celkem**)		5 093 587,32	
- dle jednotlivých poskytovatelů: MK ČR		1 770 918,00	
Město Turnov		113 000,00	
Úřad práce		240 000,00	
Dotace EU a MMR		1 976 257,00	
Transfery na odpisy		993 412,32	
- dle jednotlivých titulů: Výstavní projekt Na poslední cestě		116 000,00	
Dokument. a prez. – Podmalby na skle		97 500,00	
Zpracování. sbírky J. V. Scheybala, část XI.		110 000,00	
Expozice historického granátového šperku		296 000,00	
Služby outsourcing – digitalizace negativů.		189 000,00	
Restaurování cechovních praporů		91 000,00	
VISK 6 – Digitalizace rukopisu kuchařské knihy		18 000,00	
VISK 7 – Restaurování 43 svazů Listů pojizerských a Hlasů pojizerských		102 000,00	
Program udržitelnosti pro muzea II.		751 418,00	
Na poslední cestě – katalog a výstava		19 000,00	
Prázdninové řemeslné soboty – Jak se šilo na statku II.		23 000,00	
Edukativní dílny pro žáky, studenty, ..		18 000,00	
Lezecké čtvrtky a noc v muzeu		23 000,00	
5. ročník reGenerace		30 000,00	

Ukazatel	ÚZ */	Poskytnuto k 31. 12. 2021	Vráceno do 31. 12. 2021 na účet poskytovatele
			Částka
Úřad práce - VPP		240 000,00	
Restaurování historických artefaktů		1 976 257,00	
Transfery na odp. maj. z dot. EU, MR		993 412,32	
4/ Příspěvky /dotace od jiných poskytovatelů-ost.inv.. celkem**)		153 000,00	
- dle jednotlivých poskytovatelů: MK ČR		153 000,00	
- dle jednotlivých titulů: Akvizice, obraz		45 000,00	
Akvizice, obrazy		31 000,00	
Katalogizační informační systém Tritius		77 000,00	
B./ celkem 3/+4/		5 246 587,32	
5/ Dotace ISPROFIN investiční celkem			
- dle jednotlivých titulů			
6/ Dotace ISPROFIN neinvestiční celkem			
- dle jednotlivých titulů			
C/ celkem 5/+6/			
D/ CELKEM A/+B/+C/		22 259 907,32	242 420,00

Příspěvek na činnost a odpisy i všechny účelové dotace byly v plné výši použity. Požadovaná vyúčtování dotací byla odeslána ve stanovených termínech. Nařízený odvod z odpisů ve výši 242 420,00 Kč byl odeslán na účet zřizovatele ve 2 splátkách ve dnech 25. 6. 2021 a 1. 12. 2021.

Vyhodnocení doplňkové činnosti a ostatních mimorozpočtových zdrojů

tabulka výnosů za rok 2021- v tis. Kč

		2020	2021
60	Tržby za vlastní výkony a zboží	1 505	1 783
601	tržby za vlastní výroby	0	0
602	tržby z prodeje služeb	632	677
603	Výnosy z pronájmu	169	170
604	tržby za prodané zboží	704	936
64	Ostatní výnosy	41	1
641	smluvní pokuty a úroky z prodlení		
642	jiné pokuty a penále		
643	výnosy z odepsaných pohledávek		
648	zúčtování fondů		
649	jiné ostatní výnosy	41	1
66	Finanční výnosy		
662	úroky		

	663	kursové zisky		
		Celkem tržby a výnosy	1 546	1 784

Komentář k výnosům: Výnosy doplňkové činnosti jsou vyšší oproti předchozímu roku, i když bylo muzeum první čtyři měsíce v roce uzavřeno.

tabulka nákladů za rok 2021- v tis. Kč

účet	Ukazatel	Skutečnost k 31. 12. 2021
NÁKLADY CELKEM - účtová třída 5		1 589
50	Spotřebované nákupy	571
501	spotřeba materiálu	4
502	spotřeba energie (teplo, voda, plyn, el.energie)	12
503	spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	
504	prodané zboží	555
51	Služby	23
511	opravy a udržování	
512	cestovné	
513	náklady na reprezentaci	
518	ostatní služby	23
52	Osobní náklady	981
521	mzdové náklady	732
524	zákonné sociální pojištění (zdravotní,sociální)	233
525	ostatní sociální pojištění	
527	zákonné sociální náklady vč.přídělu do FKSP	16
528	ostatní sociální náklady	
53	Daně a poplatky	
531	daň silniční	
532	daň z nemovitostí	
538	jiné daně a poplatky	
54	Ostatní náklady	
541	smluvní pokuty a úroky z prodlení	
542	jiné pokuty a penále	
543	dary	
544	prodaný materiál	
547	manka a škody	
548	tvorba fondů	
549	ostatní náklady z činnosti	
55	Odpisy, rezervy a opravné položky	14
551	odpisy dlouhodobého majetku	
558	náklady z drobného dlouhodobého majetku	14
556	tvorba a zúčtování opravných položek	
59	Daň z příjmů	
591	daň z příjmů	
595	dodatečné odvody daně z příjmů	

Komentář k nákladům: Náklady jsou odpovídající výnosům, doplňková činnost vykázala v roce 2021 zisk 194 512,10 Kč.

Mimorozpočtové zdroje:

Vyhodnocení dodržování majetkových práv a povinností

Organizace hospodaří s majetkem Libereckého kraje, který jí byl na základě zřizovací listiny svěřen do správy. **S tímto majetkem je nakládáno v souladu se zřizovací listinou, pravidly hospodaření s majetkem LK a vnitřními účetními směrnicemi organizace.**

Výsledky inventarizace a vypořádání případných inventarizačních rozdílů

K 31. 12. 2021 byla provedena fyzická i dokladová inventura veškerého majetku, závazků i pohledávek, nebyly zjištěny inventarizační rozdíly.

Přehled o stavech peněžních fondů organizace a finančních prostředků na běžných účtech

	Rozpočet 2021 v Kč	Skutečnost 2021 v Kč	Finanční krytí fondů v Kč
INVESTIČNÍ FOND - účet 416			
Stav investičního fondu k 1. 1. 2021	597 779,94	597 779,94	
Příděl z odpisů dlouhodobého majetku	676 241,92	685 785,88	
Investiční dotace MK ČR	153 000,00	153 000,00	
Investiční dotace z rozpočtu ÚSC, akvizice	355 000,00	355 000,00	
Investiční dotace z rozpočtu ÚSC, anténa EZS			
Investiční dotace z rozpočtu zřizovatele – spolufinancování projektu EU Restaurování	17 735,78	17 735,78	
ZDROJE FONDU CELKEM	1 201 977,70	1 211 521,66	
Pořízení dlouh. majetku, akvizice	509 000,00	496 790,00	
Pořízení dlouhodobého majetku	110 030,00	110 026,75	
Rekonstrukce a modernizace	182 907,56	182 907,56	
Počítač	75 000,00	58 297,52	
Pořízení automobilu			
Vratka části dotace, PD čp. 72			
Horolezecká stěna			
Opravy a údržba neinvestiční povahy	500 000,00		
Odvod do rozpočtu zřizovatele, odpisy	242 420,00	242 420,00	
POUŽITÍ FONDU CELKEM	1 619 357,56	1 090 441,83	
Zůstatek investičního fondu k 31. 12. 2021	180 400,08	718 859,77	718 859,77
REZERVNÍ FOND - účet 413 + 414			
Stav rezervního fondu k 1. 1. 2021	518 436,98	518 436,98	
Příděl z hospodářského výsledku	209 892,07	209 892,07	
ZDROJE FONDU CELKEM	209 892,07	209 892,07	
Ostatní čerpání	0,00	0,00	
POUŽITÍ FONDU CELKEM	0,00	0,00	
Zůstatek rezervního fondu k 31. 12. 2021	728 329,05	728 329,05	728 329,05

FOND ODMĚN - účet 411			
Stav fondu odměn k 1. 1. 2021	2 500,00	2 500,00	
Příděl z hospodářského výsledku	0,00	0,00	
ZDROJE FONDU CELKEM	2 500,00	2 500,00	
Použití fondu na mzdové náklady	0,00	0,00	
POUŽITÍ FONDU CELKEM	0,00	0,00	
Zůstatek fondu odměn k 31. 12. 2021	2 500,00	2 500,00	2 500,00
<i>CELKEM ÚČET 241</i>		3 082 526,95	
CELKEM ÚČET 261		160 249,42	
FOND KULTURNÍCH A SOCIÁLNÍCH POTŘEB - účet 412			
Stav FKSP k 1. 1. 2021	114 090,71	114 090,71	
Příděl do FKSP	196 000,00	201 399,74	
ZDROJE FONDU CELKEM	196 000,00	201 399,74	
POUŽITÍ FONDU CELKEM	200 000,00	211 544,19	
Zůstatek FKSP k 31. 12. 2021	110 090,71	103 946,26	103 946,26

Komentář k tabulce:

V investičním fondu jsou příjmy vyšší oproti schválenému rozpočtu o odpisy majetku pořízenému z dotací EU. Ostatní zdroje fondu jsou v souladu s rozpočtem. Čerpání probíhalo dle rozpočtu a žádná položka nebyla přečerpána. V roce 2021 nebyly prostředky fondu použity na opravy a údržbu neinvestiční povahy.

U ostatních fondů nebylo plánováno čerpání a žádné se neuskutečnilo.

Krytí zůstatku účtu 412 – FKSP:

Účet 412 – FKSP	103 946,26
Běžný účet FKSP	90 838,80
Pokladna FKSP	6 845,00
Nepřevedené prostředky z BÚ	16 312,46
Nepřevedené prostředky na BÚ	- 10 050,00

Stav pohledávek po lhůtě splatnosti: 96 710,82 Kč

Část pohledávek bude uhrazena v roce 2021. K pohledávkám, které jsou neuhrazeny déle než 90 dnů po lhůtě splatnosti, jsou vytvářeny opravné položky a odběratelům jsou rozesílány upomínky.

Stav závazků po lhůtě splatnosti: 614,49 Kč

Všechny závazky po lhůtě splatnosti byly uhrazeny na začátku roku 2021.

Výsledky vnitřní a vnější kontrolní činnosti s důrazem na finanční postihy organizace

Vnitřní kontrola je prováděna v souladu se Zákonem o finanční kontrole a s vnitřními účetními směrnicemi. Finanční postihy žádné nebyly uloženy.

Vypořádání hospodářského výsledku

Ukazatel	Stav k 1. 1. 2021	Stav k 31. 12. 2021	Příděl ze ZHV 2021	Stav po při- dělu (sl-2 + sl.3)
	1	2	3	4
Rezervní fond	518 436,98	728 329,05	114 253,17	842 582,22
Rezervní fond z ostatních titulů	0,00	0,00		0,00
Fond reprodukce majetku	597 779,94	718 859,77		718 859,77
Fond odměn	2 500,00	2 500,00		2 500,00
Fond kulturních a sociálních potřeb	114 090,71	103 946,26		103 946,26
Celkem	1 232 807,63	1 553 635,08	114 253,17	1 667 888,25

Všechny fondy byly k 31. 12. 2021 finančně kryty.

Vypořádání ztráty: Za rok 2021 nebyla výsledkem hospodaření ztráta

Mzdový vývoj a stav zaměstnanosti – hlavní činnost

Ukazatel	Skutečnost 2020	Plán 2021	Skutečnost 2021
Limit prostředků na platy (Kč)	9 582 170	9 460 000	9 266 707
Limit prostředků na OON (Kč)	525 830	680 000	653 877
Přepočtený počet zaměstnanců	26,784	25	25,709
Fyzický počet zaměstnanců	27,734	25	26,459
Průměrný plat (Kč)	30 356	30 000	30 258

Mzdový vývoj a stav zaměstnanosti – doplňková činnost

Ukazatel	Skutečnost 2020	Plán 2021	Skutečnost 2021
Limit prostředků na platy (Kč)	594 147	720 000	700 097
Limit prostředků na OON (Kč)	56 259	40 000	31 549
Přepočtený počet zaměstnanců	2	2	2
Fyzický počet zaměstnanců	2	2	2
Průměrný plat (Kč)	24 756	28 000	29 170

Komentář k tabulkám: V roce 2021 organizace zaměstnávala 25,709 pracovníků (přepočtených úvazků, fyzický počet zaměstnanců 26,459) na hlavní pracovní poměr zajišťující hlavní činnost organizace. V tom je 1,33 úvazku s dotací Úřadu práce na veřejně prospěšné práce a outplacement. Z celkového čerpání prostředků na platy ve výši 9 266 707 Kč bylo použito 361 870 Kč na úhradu platů zaměstnanců, kteří byli v průběhu roku zaměstnáni s dotací Úřadu práce na veřejně prospěšné práce a outplacement. Celková výše dotace ÚP byla 240 000 Kč. Dále byli zaměstnáni 2 pracovníci zajišťující provoz doplňkové činnosti muzea (prodejna suvenýrů, práce pro archeologii – mzdy těchto pracovníků ve výši 700 097 Kč jsou hrazeny z příjmů doplňkové činnosti).

Dále byli v organizaci zaměstnáváni pracovníci na dohodu o pracovní činnosti či dohodu o provedení práce v hlavní i doplňkové činnosti na zajištění sezónních prací a ke splnění úkolů k přiděleným účelovým dotacím. Náklady na tyto dohody byly celkem 685 426 Kč (z toho 653 877 Kč v hlavní činnosti a 31 549 Kč v doplňkové činnosti).

Odměňování pracovníků bylo prováděno v souladu s platnými mzdovými předpisy.

- **Plnění nápravných opatření:** V roce 2021 nebyla uložena nápravná opatření.

Ekonomické ukazatele zpracovala: Alena Zlevorová, vedoucí ekonomického oddělení MČR

E. ZÁVĚREČNÁ ČÁST

Rok 2021 byl rokem vsutku turbulentním. V lednu jsme vstoupili do lockdownu, který v zimních měsících ještě více přitvrdil a teprve v závěru dubna jsme se dočkali prvních rozvolnění. Až do čtvrtého května, kdy jsme mohli poprvé v roce 2021 přivítat v muzeu první návštěvníky, jsme se věnovali přípravám výstav, evidencí sbírek, opravám a také generálnímu úklidu ve všech prostorách turnovského muzea. V lednu a únoru proběhlo velké třídění a následné stěhování sbírkových i nesbírkových předmětů do nově pronajatých prostor v Krátké ulici čp. 1293. Vzhledem k tomu, že jsme získali dotaci na přípravu celosezónního výstavního cyklu „Na poslední cestě“, intenzívně jsme pracovali na jeho přípravě, svozu exponátů, tisku panelů a dokončení obsažného katalogu. Přes tvrdá opatření se nám podařilo v daném termínu tedy 18. března zrealizovat i vernisáž, která se pochopitelně uskutečnila distanční formou vzdáleným přístupem. Rok 2021 byl totiž rokem přelomovým, co se týče výstavního plánu. Zařadili jsme do něj totiž celosezónní šest měsíců trvající výstavy minimálně ve dvou, resp. třech výstavních prostorách – výstavním sále, Klenotnici a Kamenářském domě. Celý projekt provázely i cílené doprovodné programy – komentované prohlídky, animace respektující věkové kategorie návštěvníků a tvůrčí dílny různých obtížností. Velký důraz jsme v roce 2021 zaměřili na propagaci, kterou jsme napřeli zejména do on-line prostředí. Cílené kampaně na sociálních sítích nám přivedly návštěvníky, a velmi pravděpodobně jsme zacílili i na ten segment veřejnosti, pro kterou jsme mohli být dříve ne zcela atraktivním zařízením. Naše obavy ze zdánlivé ponurosti tématu a délky trvání výstavního projektu se naštěstí nepotvrdily. V naprosté většině převážily pozitivní ohlasy, pouze v jednotkách případů nechtěli návštěvníci s ohledem na téma si výstavy prohlédnout. Veřejnost však pozitivně kvitovala dobu trvání výstavy a zejména vydání obsažného katalogu. Proto chceme v těchto aktivitách pokračovat i v dalších letech. V roce 2022 do jisté míry monotematicky zaměříme výstavní plán na významné výročí města Turnova, ovšem s těžištěm v naší jedinečné specializaci – drahém

kameni a šperku. V následujícím roce pak se uskuteční celosezónní výstavní projekt s geologicko – mineralogickou tematikou a v roce 2024 připravujeme výstavu s atraktivním tématem – pivovary v Českém ráji a Pojizeří a významné výročí 140 let od svého založení bude slavit také turnovská Střední uměleckoprůmyslová škola šperkařská, se kterou chceme realizovat společný projekt.

Nelze se pochopitelně nezmínit o návštěvnosti turnovského muzea a Dlaskova statku v roce 2021. Přestože jsme byli do května zavření a nekonalý se žádné významné jarní projekty (Masopust a Velikonoce na Dlaskově statku, jubilejní 25. ročník Staročeských řemeslnických trhů), prošlo do konce prosince 2021 branami našich zařízení 35 680 návštěvníků. Velmi silná byla zejména letní sezóna: v červenci a srpnu přišlo do našeho muzea rekordních 18 966 návštěvníků. Jde o vůbec nejvyšší číslo v novodobé historii Muzea Českého ráje v Turnově! Na této rekordní návštěvnosti mají bezesporu lví podíl doprovodné programy a akce, které představují přidanou hodnotu k našim stálým expozicím a aktuálně probíhajícím výstavám. Zde je nutné zmínit již tradičně úspěšné Dny s mineralogem probíhající každé úterý. O prázdninách je navštívilo 1203 dětí a dospělých. Na Horolezecké čtvrtky, které přiblížily pohyb ve skalách, práci s lanem formou uzlování a další doplňkové pohybové aktivity, jako je např. slackline, zavítali 403 návštěvníci. Přestože nám červencové Řemeslné trhy propršely a ty srpnové trápilo úmorné horko, přišlo si je prohlédnout 3 500 lidí. Dlaskův statek měl vedle stálých expozic nabídku rozšířenou o každé prázdninové sobotě o řemeslné dílny zaměřené na téma „Jak se šilo na statku“. Pro děti každou neděli v červenci a srpnu tu hrály loutkářské soubory a přilákaly 809 malých i velkých návštěvníků, a v rámci Dnů lidové architektury navštívilo Dlaskův statek dalších 400 lidí.

Podzimní výstavy a akce přilákaly další návštěvníky: v září a říjnu byla ve výstavním sále instalována výstava výtvarníků Anny Polanské a Tomáše Plesla ANNATOMie krajiny, kterou vystřídala dětmi hojně navštívená a téměř o měsíc prodloužená výstava stavebnic Lega – SVĚT KOSTIČEK®. V prestižním prostředí Klenotnice byla vystavena jedinečná kolekce šperků v rámci 5. ročníku výstavního projektu ReGenerace. V Kamenářském domě byla nejprve k zhlédnutí Horolezecká fotografie Karla Vlčka, kterou pak do konce ledna roku 2022 vystřídala výstava podmaleb na skle ze sbírek Jany a Josefa Václava Scheybalových s názvem Ze svatého kouta.

V roce 2021 byly však vedle výstav a tvůrčích dílen realizovány i další prioritní úkoly. Patří k nim plnění Vládního nařízení Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu, zajištění vědeckovýzkumné činnosti muzea, práce spojené s realizací projektu „Restaurování historických artefaktů kulturního dědictví MČR Turnov a zefektivnění jejich ochrany“ (IROP), v nadmíru úspěšném naplňování grantových programů MK ČR a Města Turnova, ediční činnosti a zajištění adekvátní ochrany sbírkových fondů. Mezi priority patřila i příprava podkladů pro zpracování architektonické studie nových stálých expozic muzea ve 2. a 3 NP hlavní budovy muzea. Odborní pracovníci se podíleli i na dalším významném segmentu prezentace – odborné náplni projektu v on-line prostoru - „Exponát měsíce“.

Největším stavebním projektem roku 2021 byla další etapa rekonstrukce objektu čp. 72, která spočívala v statickém zajištění domu, bourání a podchytávek nosných konstrukcí a celkovou sanací.

Všichni odborní pracovníci řešili i své vlastní výzkumné projekty, a to včetně archeologického oddělení, které v regionu již po tři desítky let zajišťuje systematický výkon archeologické

památkové péče. Velký dík za úspěšnou realizaci všech úkolů roku 2021 však patří všem zaměstnancům Muzea Českého ráje v Turnově ze všech oddělení od návštěvního provozu, přes oddělení ekonomické, oddělení správy majetku a provozu po obě oddělení odborná.

V Turnově 22. 3. 2022

Zpracoval: PhDr. Jan Prostředník, Ph.D. ředitel

Přílohy:

1. Roční výkaz o muzeu pro MK
2. Tisková zpráva: EXPOZICE HOROLEZECTVÍ – Z ČESKÉHO RÁJE NA VRCHOLY SVĚTA ZÍSKALA CENU GLORIA MUSAEALIS 2019 ZA MUZEJNÍ POČIN ROKU
3. Tisková zpráva: SKLÁŘSKÁ FIRMA RAUTIS Z PONIKLÉ USPĚLA V ZÁPISU DO SEZNAMU UNESCO
4. Fotodokumentace

- **Příloha 1. Roční výkaz o muzeu pro MK**

Ministerstvo kultury, POB 119
120 21 PRAHA 2
Vyplněný výkaz doručte do 19. 3. 2021

Kult (MK) 14-01

Schváleno ČSÚ pro Ministerstvo kultury
ČV 91/20 ze dne 16. 10. 2019

Roční výkaz o muzeu a galerii (muzeu výtvarných umění) za rok 2020

Výkaz je součástí Programu statistických zjišťování na rok 2020. Ochrana důvěrnosti údajů je zaručena zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Údaje se zjišťují pro potřebu Ministerstva kultury, které odpovídá za jejich ochranu. Zpravodajská jednotka je povinna poskytnout všechny požadované údaje. Děkujeme za spolupráci.

Název zpravodajské jednotky (přesný název muzea, galerie)	Muzeum Českého ráje, Turnov
IČO	85804
Adresa	Skalova 71 Turnov 51101
Telefon	481322106
E-mail	mail@muzeum-turnov.cz
Kraj	Liberecký kraj
Vlastní www stránky	Ano
www stránky zpravodajské jednotky	www.muzeum-turnov.cz

Organizační složka státu dle zák. č. 219/2000 Sb. *	11
Organizační složka kraje dle zák. č. 129/2000 Sb. *	12
Organizační složka obce dle zák. č. 128/2000 Sb. *	13
Organizační složka hl. m. Prahy dle zák. č. 131/2000 Sb. *	14
Státní příspěvková organizace dle zák. č. 219/2000 Sb. *	21
Příspěvková organizace kraje dle zák. č. 129/2000 Sb. *	(22)
Příspěvková organizace obce dle zák. č. 128/2000 Sb. *	23
Příspěvková organizace hl. m. Prahy dle zák. č. 131/2000 Sb. *	24
Státní podnik dle zák. č. 77/1997 Sb. *	30
Vysoká škola dle zák. č. 111/1998 Sb. *	32
Vědecká výzkumná instituce dle zák. č. 341/2005 Sb. *	33
Spolek, ústav dle zák. č. 89/2012 Sb. *	40
Obecně prospěšná společnost dle zák. č. 248/1995 Sb. *	50
Nadace nebo nadační fond dle zák. č. 89/2012 Sb. *	60
Cirkevní právnická osoba dle zák. č. 3/2002 Sb. *	62
Školní právnická osoba dle zák. č. 561/2004 Sb. *	64
Obchodní společnost dle zák. č. 90/2012 Sb. (včetně obchod. spol. komanditní spol. společnost s r. o., akciová společnost) *	70
Družstvo dle zák. č. 90/2012 Sb. *	75
Fyzická osoba se živnostenským oprávněním dle zák. č. 455/1991 Sb. *	90
Jiná -	90

* ve znění pozdějších předpisů

A. KLASIFIKACE MUZEÍ, PAMÁTNÍKŮ A GALERIÍ podle převládajícího předmětu sbírek a výstav (vhodně zaškrtněte)

a	Kód
Výtvarné umění	01
Umělecké obory ostatní	02
Archeologie a historie	03
Historie přírody a přírodovědné obory	04
Věda a technika	05
Etnografie (etnologie) a antropologie	06
Všeobecné, kombinované (vlastivědné)	(07)
Skamzeny	08
Ostatní	09

B. SEZNAM A KLASIFIKACE POBOČEK MUZEÍ A GALERIÍ (podle převládajícího předmětu sbírek a výstav) V případě více poboček uveďte zbytek v příloze.

Název a místo pobočky ¹	Počet návštěvníků pobočky ²	Kód klasifikace ³
Bláskův statek Turnov - Dolánky	0	08

¹ Vyplní se i menovité všechny pobočky muzeí a galerií (počet poboček odpovídá ř. 0103). Pokud muzeum nemá žádnou pobočku, tabulka se nevyplňuje.

² Počet návštěvníků všech poboček se započítá do celkové návštěvnosti v ř. 0218.

³ Kód klasifikace pobočky se označí podle předcházející tabulky.

I. MUZEA / GALERIE / PAMÁTNÍKY A JEJICH EXPOZICE K 31. 12. SLEDOVANÉHO ROKU

a	Č. ř.	Celkem	z toho mimo provoz
1	2	3	4
Muzea, památníky	0101	1	
Galerie (muzea výtvarných umění)	0102		
Pobočky muzeí a galerií	0103	1	
Počet m ² celkové výstavní plochy	0104	2 103	
z toho	počet m ² pro stálé expozice	0105	1 743
	počet m ² pro bezbariérový přístup	0106	1 485

I. MUZEA / GALERIE / PAMÁTNÍKY A JEJICH EXPOZICE - DOKONČENÍ

a	Č. ř.	Celkem	z toho mimo provoz
1	2	3	4
Počet expozic muzeí a galerií	0107	9	x
v tom	výtvarné umění	0108	1 x
	umělecké obory ostatní	0109	1 x
	archeologie a historie	0110	3 x
	historie přírody a přírodovědné obory	0111	1 x
	věda a technika	0112	0 x
	etnografie (etnologie) a antropologie	0113	2 x
	všeobecné, kombinované (vlastivědné)	0114	0 x
	ostatní	0115	1 x
Kontrolní součet (ř. 0101 až 0115)	0159	5 351	

II. VÝKONY MUZEA, GALERIE

II. VÝKONT MUZEA, GALERIE		C. ř.	Celkem	
a		1	2	
Počet uspořádaných výstav celkem (součet ř. 0210 až 0217)		0201	29	
v ř. 0201 vlastních (základních)		0202	28	
z toho	putovních	0203	3	
	počet instalací putovních výstav	0204	3	
	počet zapůjčených výstav do zahraničí	0205	0	
v ř. 0201 převzatých (zapůjčených)		0206	1	
v čem	od jiných muzeí v ČR	0207	0	
	ze zahraničí	0208	0	
	jiných (ze soukromých sbírek, atd.)	0209	1	
v ř. 0201	výtvarné umění	0210	9	
	umělecké obory ostatní	0211	2	
	archeologie a historie	0212	5	
	historie přírody a přírodovědné obory	0213	3	
	věda a technika	0214	0	
	etnografie (etnologie) a antropologie	0215	4	
	všeobecné, kombinované	0216	5	
	ostatní	0217	1	
Počet návštěvníků expozic a výstav muzeí a galerií (včetně návštěvníků poboček) - (součet ř. 0219 až 0223)		0218	35 810	
z toho	za vstupné celé	0219	5 709	
	za vstupné snížené	0220	16 083	
	za vstupné zvýšené za speciální služby	0221	0	
	za rodinné vstupné	0222	4 315	
	neplatících	0223	9 703	
Počet cizinců z celkového počtu návštěvníků (z ř. 0218)		0224	206	
Počet speciálních doprovodných programů k výstavám a expozicím		0225	141	
z toho počet nabízených edukačních programů		0226	128	
Počet účastníků speciálních doprovodných programů k výstavám a expozicím (z ř. 0218)		0227	9 325	
z toho počet účastníků edukačních programů k výstavám a expozicím		0228	5 255	
Počet skupin (ekurzí) absolvujících tyto programy (z ř. 0227)		0229	39	
z toho	pro děti a mládež	0230	23	
	pro žáky a studenty (MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ)	0231	8	
	pro pedagogy	0232	8	
	pro etnické menšiny	0233	0	
	pro seniory	0234	0	
pro návštěvníky se zdravotním postižením		0235	0	
Počet kulturně výchovných akcí pro veřejnost, jejichž je muzeum (galerie) pořadatelem (bez výkladů ve výstavních prostorách)		0236	24	
Počet návštěvníků kulturně výchovných akcí (z ř. 0236)		0237	4 070	
Počet	kulturně výchovných akcí (v ř. 0236)	samosobitná scénická vystoupení	0238	0
		přednášky	0239	8
		ostatní	0240	16
	návštěvníků kulturně výchovných akcí (v ř. 0237)	samosobitných scénických vystoupení	0241	0
		přednášek	0242	148
		ostatních	0243	3 922
Počet počítačů ve výstavních prostorách muzea (galerie) připojených na internet k 31. 12. sledovaného roku		0244	0	
Počet sympozií, konferencí a seminářů (pořádaných muzeem, galerií)		0245	1	
Počet účastníků sympozií, konferencí a seminářů		0246	18	
Počet titulů vydaných neperiodických publikací dle zák. č. 37/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů		0247	3	
z ř. 0247 náklad (počet výtisků v ks)		0248	2 000	
Počet titulů vydaného periodického tisku dle zák. č. 46/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů		0249	4	
z ř. 0249 náklad (počet výtisků v ks)		0250	6 000	
Počet titulů vydaných audiovizuálních děl dle zák. č. 213/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů		0251	0	
z ř. 0251 náklad (počet v ks)		0252	0	
Počet titulů elektronických dokumentů na hmotných nosičích		0253	0	
z ř. 0253 náklad (počet v ks)		0254	0	
Počet titulů elektronických dokumentů na internetu		0255	0	
Počet titulů z ř. 0247, ř. 0249, ř. 0251, ř. 0253, ř. 0255, která jsou autorskými díly zaměstnanců muzea		0256	7	
Počet dnů, kdy bylo muzeum otevřeno pro veřejnost		0257	205	
Kontrolní součet (ř. 0201 až 0257)		0258	103 271	

III. ZAMĚŠTNANCI

a		Č. ř.	Celkem
1		2	
Celkový počet pracujících (fyzických) osob ⁴		0301	27
Počet zaměstnanců (přepočtený stav)		0302	26,0
z toho odborných pracovníků (přepočtený stav)		0303	12,0
Počet dobrovolných (fyzických) pracovníků z ř. 0301		0304	0
Počet hodin odpracovaných dobrovolníky ročně		0305	0
Kontrolní součet (ř. 0301 až 0305)		0359	65,0

IV. PŘÍJMY, RESP. VÝNOSY

a		Č. ř.	Celkem v tis. Kč
1		2	
Tržby za vlastní výkony (výrobky, služby) a za zboží		0401	1 811 959,0
z toho	výbrana vstupné	0402	984 823,0
	tržby z prodeje upomínkových předmětů, propagačních materiálů, programů apod.	0403	27 841,0
Příspěvky, dotace a granty na provoz ze státního rozpočtu		0404	837 185,0
Příspěvky, dotace a granty na provoz z rozpočtu kraje		0405	17 996 479,0
Příspěvky, dotace a granty na provoz z rozpočtu obce		0406	783 100,0
Příspěvky, dotace a granty na provoz od ostatních subjektů		0407	909 034,0
Příspěvky, dotace a granty na provoz ze zahraničí		0408	1 940 396,0
z toho z fondů EU		0409	1 940 396,0
Dary a sponzorské příspěvky		0410	0,0
Ostatní provozní výnosy výše neuvedené		0411	402 311,0
Příjmy (výnosy) celkem (součet ř. 0401 + ř. 0404 až 0408 + ř. 0410 + 0411)		0412	24 680 464,0
Dotace a granty na investice ze státního rozpočtu		0413	115 000,0
Dotace a granty na investice z rozpočtu kraje		0414	496 294,0
Dotace a granty na investice z rozpočtu obce		0415	0,0
Dotace a granty na investice od ostatních subjektů		0416	0,0
Dotace a granty na investice ze zahraničí		0417	0,0
z toho z fondů EU		0418	0,0
Dotace a granty na investice celkem (součet ř. 0413 až 0417)		0419	611 294,0
Vlastní výdaje ⁵		0420	0,0
Kontrolní součet (ř. 0401 až 0420)		0459	53 536 576,0

V. VÝDAJE, RESP. NÁKLADY

a		Č. ř.	Celkem v tis. Kč
1		2	
Spotřeba materiálu, energie, zboží a služeb		0501	7 395 184,0
z toho nájmy		0502	194 300,0
Osobní náklady (součet ř. 0504 až 0507)		0503	13 812 561,0
z toho	mzdy	0504	9 582 170,0
	ostatní osobní náklady	0505	525 830,0
	náklady na zdravotní a sociální pojištění	0506	3 251 279,0
	ostatní sociální náklady	0507	453 282,0
Náklady na restaurování, konzervování a propačování (dodavatelský)		0508	946 493,0
Daně a poplatky (bez daně z příjmů)		0509	4 500,0
Daň z příjmů (účet skupina 59)		0510	0,0
Odpisy dlouhodobého majetku		0511	1 616 218,0
Ostatní provozní náklady výše neuvedené		0512	943 821,0
Výdaje (náklady) celkem (součet ř. 0501 + ř. 0503 + ř. 0508 až 0512)		0513	24 718 777,0
Nezbytné základní provozní výdaje (z ř. 0513)		0514	24 718 777,0
Investiční výdaje (na hmotný a nehmotný majetek) celkem		0515	1 938 726,0
z toho	hmotný majetek ⁶	0516	1 938 726,0
	nehmotný majetek ⁷	0517	0,0
Kontrolní součet (ř. 0501 až 0517)		0559	92 040 644,0

⁴ Zahnuje podnikatele, rodinné příslušníky, zaměstnance, dobrovolníky apod.⁵ Vložené finanční prostředky z vlastních zdrojů (rezervy apod.).⁶ Vstupní cena vyšší než 40 000 Kč a provozně-technické funkce do též jeden rok (§ 26 ZDP)⁷ Vstupní cena vyšší než 60 000 Kč a doba použitelnosti delší než jeden rok (§ 32a ZDP)

VI. KNIHOVNY MUZEÍ A GALERIE

Evidenční číslo knihovny evidované dle knihovního zákona č. 257/2001 Sb.	SME801
--	--------

		C. ř.	Celkem
a		1	2
Počet knihoven		0601	1
z toho přístupných veřejnosti ⁹¹⁾		0602	1
Počet knihovních jednotek		0603	57 821
Roční přírůstek v knihovních jednotkách		0604	409
Počet registrovaných uživatelů		0605	0
v tom:	zaměstnanci muzea a galerie	0606	0
	ostatní veřejnost	0607	0
Počet výpůjček celkem		0608	130
z toho absenčních výpůjček		0609	0
Výdaje na knižní fond v tis. Kč		0610	19 000
Počet zaměstnanců knihovny (přepočtený stav)		0611	2,0
z toho odborných knihovníků		0612	0,0
Počet dobrovolných pracovníků		0613	0
Počet hodin zpracovaných dobrovolníky ročně		0614	0
Počet počítačů v muzejní studovně nebo knihovně připojených na internet k 31. 12. sledovaného roku		0615	1
Kontrolní součet (ř. 0601 až 0615)		0659	77 365,0

⁹¹ Pro poskytování knihovnických služeb.

IX. SBÍRKY, DOKUMENTACE, ODBORNÁ ČINNOST

VII. OBJEKTY PROHLÁŠENÉ ZA NEMOVITOU KULTURNÍ PAMÁTKU

a	Č. ř.	Celkem
1	2	
Počet objektů prohlášených za národní kulturní památku, s nimiž vykazující organizace hospodářsky k 31. 12. sledovaného roku	0701	0
Počet objektů prohlášených za národní kulturní památku, které vykazující organizace užívá na základě nájemní smlouvy k 31. 12. sledovaného roku	0702	1
Počet objektů prohlášených za nemovitou kulturní památku, s nimiž vykazující organizace hospodářsky k 31. 12. sledovaného roku	0703	1
Počet objektů prohlášených za nemovitou kulturní památku, které vykazující organizace užívá na základě nájemní smlouvy k 31. 12. sledovaného roku	0704	0
Počet m ² plochy přístupné veřejnosti	0705	450
z toho počet m ² výstavní plochy	0706	450
Kontrolní součet (ř. 0701 až 0706)	0759	902

VIII. ELEKTRONICKÉ SLUŽBY MUZEA (GALERIE)

		Č. ř.	Celkem	
a		1	2	
			Ano	Ne
Možnost elektronické rozvoje výstupů	prostřednictvím on-line formulářů	0801	Ano	
	prostřednictvím elektronické pošty	0802	Ne	
Počet návštěv webových stránek muzea za sledovaný rok		0803	90 582	
Materiály pro návštěvníky se zdravotním postižením	tištěné průvodce	0804	Ne	
	zvukové průvodce	0805	Ne	

Sbírka muzea (galerie) je zapsána v CES

Ano

a	Č. ř.	Celkem
1	2	
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů celkem k 31. 12. sledovaného roku	0901	238 889
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zpracovaných v systematické evidenci (katalogizovaných) v elektronické podobě celkem k 31. 12.	0902	238 889
z toho digitalizovaných v podobě obrazového záznamu	0903	39 974
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů prezentovaných formou on-line katalogu na internetové stránce muzea	0904	4 520
Počet evidenčních čísel předmětů zapsaných za sledovaný rok	0905	642
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vyřazených ze sbírky za sledovaný rok	0906	0
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zapůjčených jinému zařízení	0907	287
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vypůjčených od jiného zařízení	0908	732
Počet inventarizovaných (revidovaných) sbírkových předmětů za sledovaný rok	0909	17 313
Počet konzervovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok	0910	736
z toho vlastní kapacitou	0911	736
Počet zrestaurovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok	0912	0
z toho vlastní kapacitou	0913	0
Počet přepravených sbírkových předmětů za sledovaný rok	0914	0
z toho vlastní kapacitou	0915	0
Naklady na nákup sbírkových předmětů (v tis. Kč)	0916	398
Počet zpracovaných vědeckovýzkumných úkolů za sledovaný rok	0917	22
Počet výstupů plnění úkolů významu a vývoje	0918	23
Počet zaměstnanců muzea podílejících se na plnění vědeckovýzkumných úkolů (z ř. 0917) za sledovaný rok (přepočtený stav)	0919	11,0
Počet badatelských úkolů za sledovaný rok (návštěvy, dotazy, konzultace, žádosti o řešení apod.)	0920	36
Kontrolní součet (ř. 0901 až 0920)	0959	543 208,0

Odesláno dne:
31.03.2021 13:20:24

Razítko:

Jméno (tiskovým písmem) a podpis vedoucího
zprávodájské jednotky: Muzeum Českého ráje, Turnov

Výkaz vyplnil – Jméno (tiskovým písmem) a podpis:

Jiří Zouř Sajbt

Telefon: 481322105

e-mail: sajbt@muzeum-turnov.cz

Metodické vysvětlivky k výkazu

ODDÍL I.

Řádek 0101 a 0102: uvádějí se samostatná muzea, památníky, galerie, nikoliv detašovaná pracoviště.

Řádek 0103: za pobočku se považují ty detašované části muzea, galerie, které jsou mimo sídlo muzea, galerie a tvoří s vykazujícím muzeem, galerií organizační jednotku.

Řádek 0107: za expozici se pokládá dlouhodobá, tj. více než dvouletá instalace sbírkových předmětů muzea nebo galerie umístěná v jednom objektu, přístupná veřejnosti, nebo část takové instalace tematicky jednoznačně pro návštěvníky odlišená od jiných částí (např. názvem, samostatným katalogem, informací v průvodci apod.).

ODDÍL II.

Řádek 0201: zahrnují se všechny výstavy, které muzeum nebo galerie uspořádaly, tzn. základní, vlastní putovní a dále výstavy převzaté od jiných organizací, tj. výstavy jinou organizací instalované a ve vykazujícím muzeu nebo galerii přechodně vystavené. Podrobnější členění se uvede v ř. 0202 – 0217.

Řádek 0202: vlastní (základní) výstava – jedná se o výstavu autorsky připravenou vykazujícím muzeem a obsahující v převážné míře vlastní exponáty (alespoň 50%).

Řádek 0203: putovní výstavou se rozumí výstava pořádaná muzeem, památníkem nebo galerií mimo vlastní výstavní prostory (ve školách, obcích, kulturních klubových zařízeních apod.).

Řádek 0208: převzatá (zapůjčená) výstava – jedná se o výstavu, kterou si vykazující muzeum vypůjčilo jako celek od jiné instituce, případně si vypůjčilo podstatnou část takové výstavy, a vykazující muzeum není jejím hlavním tvůrcem.

Řádek 0218: vykazuje se počet návštěvníků expozic a výstav podle počtu prodaných vstupenek, případně podle záznamu v knize návštěv. Je-li vstup volný, je třeba zajistit evidenci jiným způsobem, eventuelně je možno použít spolehlivého odhadu. U putovních výstav uvádí návštěvníky to zařízení, které je právě vystavuje. Návštěvníci se vykazují ve fyzických osobách za sledované období, nikoliv teprve po skončení výstavy.

Řádek 0226: edukačním programem se rozumí program se vzdělávacím cílem, který je vedený edukátorem. Program může být jednorázový i opakovaný.

Řádek 0236: mezi kulturně výchovné akce lze zařadit také vernisáž výstavy (expozice), jestliže bylo její součástí kulturní vystoupení většího rozsahu. Počet návštěvníků vernisáže se vykazuje v ř. 0237, ale již se nezapočítává do návštěvníků expozic a výstav v ř. 0218.

Řádek 0239: uvedou se např. koncerty, literární dramatická vystoupení, folklorní apod.

Řádek 0240: v ostatních kulturně výchovných akcích se uvedou např. soutěže, přehlídky, poznávací výlety, Muzejní noc atd.

Řádek 0258: z celkového počtu vydaných titulů (ř. 0247, ř. 0249, ř. 0251, ř. 0253, ř. 0255) se uvede počet titulů, které jsou autorským dílem zaměstnanců muzea, nebo na jejichž obsahu se zaměstnanci muzea autorsky podíleli, případně počet titulů, které prezentují činnost muzea. Za takové tituly se (bez ohledu na autorský podíl zaměstnanců muzea) považují např. katalogy nebo průvodce expozic, výstav a sbírek muzea, sborníky z konferencí, jichž bylo muzeem pořadatelem apod.

Řádek 0257: uvede se počet dnů v roce, po které muzeum zpřístupnilo výstavní prostory veřejnosti. Pokud muzeum provozuje několik samostatných objektů, uvede se nejdelší časový interval, kdy bylo muzeum v těchto objektech otevřeno.

ODDÍL III.

Řádek 0302: uvede se průměrný evidenční počet zaměstnanců (přepočtený stav). Metodicky odpovídá ukazateli uvedenému na příslušném čtvrtletním výkazu o práci.

Řádek 0303: jako odborní pracovníci se vykazují vědeckí pracovníci, kurátoři sbírek, kvalifikovaní konzervátoři, restaurátoři, lektori a pracovníci manažmentu, přičemž jejich vzdělání není pro výkaz rozhodující.

Řádek 0304: dobrovolný pracovník je člověk, který bez nároku na finanční odměnu poskytuje svůj čas, svoji energii, vědomosti a dovednosti ve prospěch ostatních lidí či společnosti.

ODDÍL V.

Řádek 0514: do výpočtu nezbytných základních provozních výdajů se zahrnou: údaje z ř. 0502 + 0503 + 0509 + 0511 a dále eventuelní výdaje v tis. Kč na povinné revize a servis přístrojů a zařízení (např. EZS, EPS, RHP atd.), náklady na energie a komunální poplatky (tj. např. elektrická energie, plyn, dálkové vytápění, vodné a stočné, likvidace komunálního a nebezpečného odpadu), pojistné na majetek a osoby, bankovní služby, odvod do FKSP, případně povinné náklady na preventivní zdravotní péči nebo na povinné školení zaměstnanců, povinné náklady na vedení elektronické pošty a s tím spojenou správu softwaru.

ODDÍL VI.

Za knihovnu se pro účely tohoto statistického výkazu považuje ta součást muzea, jejímž hlavním cílem je udržování uspořádané sbírky knih, časopisů a jiných dokumentů, které jsou řádně evidovány na základě platných právních předpisů v přírůstkovém seznamu, spravovány pověřeným pracovníkem a umožňují prostřednictvím knihovnických služeb využívání této sbírky.

Řádek 0601: uvede se počet výše definovaných organizačních útvarů muzea k 31. 12. sledovaného roku.

Řádek 0602: uvedou se ty knihovny, které kromě pracovníků muzea slouží i dalším zájemcům ze strany veřejnosti.

Řádek 0603: uvede se celkový stav knihovních jednotek všech druhů dokumentů zapsaných k 31. 12. sledovaného roku v přírůstkových seznamech, zmenšený o počet knihovních jednotek zapsaných v seznamech úbytků. Za knihovní jednotku se považuje každý samostatný svazek knihy, vázaný nebo v deskách uložený komplet celého ročníku nebo alespoň několika čísel periodika, každý separát článku, ucelený soubor přímo čitelných kopií nebo mikrokopí ekvivalentní jednotce originálu listoviny, ucelený soubor fotokopí (obrazových informací) nebo jiných nelištěných dokumentů (ucelených souborů obrazových a zvukových informací na filmech, diapositivěch, videokazetách, gramofonových deskách, magnetofonových páscích či kazetách a discích). Za samostatnou knihovní jednotku se nepovažuje jednotlivé číslo časopisu nebo noviny.

Řádek 0604: uvede se počet všech knihovních jednotek, které byly během vykazovaného období evidovány v přírůstkovém seznamu.

Řádek 0605: uvede se počet uživatelů, kteří si ve vykazovaném roce na evidovanou výpůjčku vypůjčili alespoň jednu knihovní jednotku. Pokud knihovna není přístupná veřejnosti, uvede se počet zaměstnanců muzea. Za registrovaného uživatele se považuje každá fyzická nebo právnická osoba zaregistrovaná v knihovně, která je oprávněna půjčovat si dokumenty z jejích fondů a která během vykazovaného období byla nově zaregistrována nebo její registrace byla obnovena.

Řádek 0608: uvede se součet všech zaregistrovaných výpůjček knihovních jednotek fyzickým i právnickým osobám, prezenčně či absenčně, všech vyžádaných a zaregistrovaných prodloužení výpůjčky lhůty a všech kladně vyřízených požadavků na meziknihovní (i mezinárodní) výpůjční službu jiným knihovnám i od jiných knihoven.

Řádek 0609: absenční výpůjčka se rozumí výpůjčka mimo budovu knihovny.

Řádek 0610: uvede se úhm veškerých výdajů za všechny dokumenty zakoupené knihovnou během vykazovaného období pro její knihovní fond.

Řádek 0611: uvede se průměrný evidenční počet zaměstnanců knihovny přepočtený na plně zaměstnané za sledovaný rok s přesností na jedno desetinné místo, jedná se o počet zaměstnanců knihovny z celkového počtu zaměstnanců muzea (tj. z ř. 0301).

Řádek 0612: uvede se součet všech pracovních úvazků zaměstnanců knihovny s kvalifikací v knihovnictví nebo informačních vědách počínaje úrovní ukončeného středoškolského studia.

ODDÍL VII.

Řádek 0705: uvede se počet m² plochy přístupné veřejnosti včetně depozitářů sbírek, knihovny a archivu; tj. např. expoziční a výstavní sály, koncertní a přednáškové sály a salonky, badatelské a zmíněné depozitáře, knihovny a archivy muzeí a galerií.

ODDÍL IX.

Řádek 0901: vykazují se ty sbírkové předměty, které byly v předchozích letech evidovány v chronologické evidenci a předměty evidované v systematické evidenci, pokud nejsou zahrnuty v chronologické evidenci.

Řádek 0903: převedení dvojrozměrného nebo trojrozměrného sbírkového předmětu nebo dokumentu do digitální podoby skenováním nebo fotografováním aj. a připojení takto získaných dat k dokumentačnímu záznamu o předmětu a jejich archivace.

Řádek 0905: vykazuje se počet přírůstkových čísel získaných od 1. ledna do 31. prosince sledovaného roku.

Řádek 0906: vykazuje se počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vyřazených fyzicky od 1. ledna do 31. prosince sledovaného roku.

Řádek 0909: vykazuje se počet sbírkových předmětů, které byly od 1. ledna do 31. prosince sledovaného roku revidovány (porovnání evidence se skutečným stavem sbírek).

Řádek 0910: počet konzervovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok – uvede se počet evidenčních čísel.

Řádek 0912: počet zrestaurovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok – uvede se počet evidenčních čísel.

Řádek 0914: počet preparovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok – uvede se počet evidenčních čísel.

Řádek 0918: za výstupy plnění úkolů výzkumu a vývoje se považují monografie (jejich kapitoly) s přiděleným ISBN, články s poznámkovým aparátem ve sbornících a časopisech, ohlášené referáty na konferencích, učebnice (jejich kapitoly), katalogy sbírek, výstav nebo expozic, případně edice dokumentů, které mají knižní podobu, libreto nebo scénář autorské výstavy nebo expozice, rukopisy výzkumných a restaurátorských zpráv mající povahu autorského díla, přijaté projekty nebo návrhy na nové technologie.

- **Příloha 2. Tisková zpráva: Cena Jože Plečnika**

Ve středu 18. srpna byla emeritní ředitelce turnovského muzea PhDr. Vladimíře Jakoubčové na Pražském hradě předána prestižní Cena Jože Plečnika 2020 za celoživotní přínos v ochraně a rozvíjení kulturního dědictví a lidových tradic. Vedle Vladimíry Jakoubčové bylo oceněno dalších 15 osobností z celé České republiky. Na tuto cenu laureátku nominovali náměstkyně hejtmana Květa Vinklátová a hejtman Libereckého kraje Martin Půta.

Cena měla být předána již při slavnostním večeru v Jízdárně Pražského hradu 8. října loňského roku, ale pandemická situace to bohužel neumožnila.

- **Příloha 3. Fotodokumentace**

FOTOGRAFICKÁ PŘÍLOHA ZPRÁVY O ČINNOSTI ZA ROK 2021

ÚVODNÍ ČÁST

NEMOVITOSTI

Dům U Bažanta čp. 70 ve Skálově ulici, Turnov
Dům čp. 71 ve Skálově ulici, Turnov

Budova nové stálé expozice
Horolezectví – Z Českého ráje na vrcholy světa

Kamenářský dům, Skálava ulice, Turnov

Dlaskův statek, Turnov – Dolánky čp. 12
Národní kulturní památka České republiky

Dům čp. 72 ve Skálově ulici, Turnov

SPECIFICKÁ ODBORNÁ ČINNOST

STÁLÁ EXPOZICE – HOROLEZECTVÍ

STÁLÁ EXPOZICE – KLENOTNICE

STÁLÁ EXPOZICE – MINERALOGIE A GEOLOGIE

STÁLÁ EXPOZICE – DRAHÉ KAMENY A ŠPERK

STÁLÁ EXPOZICE – NÁRODOPIŠ STŘEDNÍHO POJIZEŘÍ

STÁLÁ EXPOZICE – HISTORIE REGIONU

STÁLÁ EXPOZICE – ARCHEOLOGIE STŘEDNÍHO POJIZEŘÍ

KOLOVRÁTEK, STAV I JEHLA – DLASKŮV STATEK V DOLÁNKÁCH

SPECIFICKÁ ODBORNÁ ČINNOST

VÝSTAVY – VÝSTAVNÍ SÁL

OBRAZEK Z POUTI – POUTĚ A POUTNÍ MÍSTA V POJIZEŘI

12. 11. 2020 – 7. 3. 2021

NA POSLEDNÍ CESTĚ..., SMRT A POHŘBY V POJIZEŘÍ NAPŘÍČ STALETÍMI 18. 3. – 5. 9. 2021

ANNATOMIE KRAJINY – ANNA POLANSKÁ A TOMÁŠ PLESL

9. 9. – 31. 10. 2021

SVĚT KOSTIČEK® – EXPONÁTY LEGO

4. 11. 2021 – 22. 1. 2022

VÝSTAVY – KLENOTNICE

LUXUSNÍ POHŘEBNÍ VÝBAVA PRŮŘEZEM STALETÍ

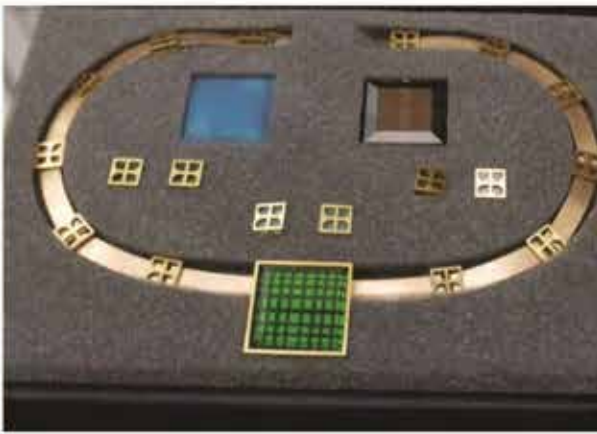
10. 6. – 11. 7. 2021

VÝSTAVY – KLENOTNICE

REGENERACE5

18. 11. 2021 – 9. 1. 2022

VÝSTAVY – KAMENÁŘSKÝ DŮM

„NA POSLEDNÍ CESTĚ...“, ZLOČIN, TREST A ZÁHROBÍ

18. 3. – 5. 9. 2021

HOROLEZECKÁ FOTOGRAFIE KARLA VLČKA

16. 9. – 7. 11. 2021

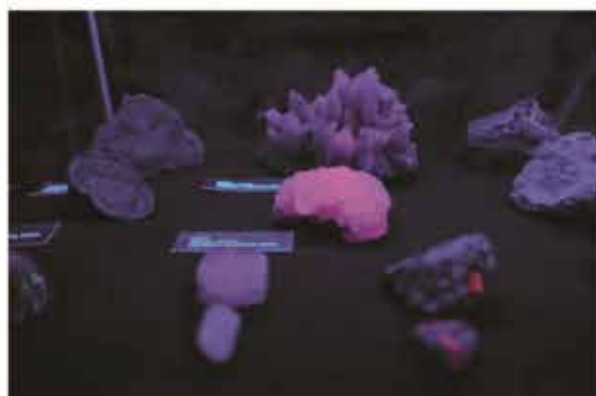
ZE SVATÉHO KOUTA – PODMALBY NA SKLE

11. 11. 2021 – 30. 1. 2022

LUMINISCENCE – CESTA SVĚTLA

2. 1. – 30. 12. 2021

SPECIFICKÁ ODBORNÁ ČINNOST

VÝSTAVY V JINÝCH ORGANIZACÍCH – VÝBĚR

KITTLŮV DŮM – OBRAZEK Z POUTI

KVĚTEN–PROSINEC 2021

SPECIFICKÁ ODBORNÁ ČINNOST

DEN S MINERALOGEM 2021

ČERVENEC – SRPEN 2021

LEZECKÉ ČTVRTKY

ČERVENEC – SRPEN 2021

ŘEMESLNÉ SOBOTY NADLASKOVĚ STATKU

ČERVENEC – SRPEN 2021

TURNOVSKÁ MUZEJNÍ NOC

18. 6. 2021

ŘEMESLNÝ JARMARK ŘEMESLO MÁ ZLATÉ DNO

17. 7. / 14. 8. 2021

SPECIFICKÁ ODBORNÁ ČINNOST

ANIMAČNÍ PROGRAMY A DÍLNY

ANIMAČNÍ PROGRAM „NA POSLEDNÍ CESTĚ...“

KVĚTEN–ZÁŘÍ 2021

ANIMAČNÍ PROGRAM „NA POSLEDNÍ CESTĚ...“

KVĚTEN – ZÁŘÍ 2021

DÍLNY PRO DĚTI A ŠKOLNÍ SKUPINY (VÝBĚR)

PROSINEC 2021

VÝTVARNÝ SALON – VOLNOČASOVÁ AKTIVITA PRO DOSPĚLÉ

JARO / PODZIM 2021

SPECIFICKÁ ODBORNÁ ČINNOST

KULTURNĚ VZDĚLÁVACÍ AKCE NA DLASKOVĚ STATKU

ŘEZBÁŘSKÉ SYMPOZIUM NA DLASKOVĚ STATKU

9. – 12. 6. 2021

SVATOVÁCLAVSKÉ POSVÍCENÍ

25. 9. 2021

SPECIFICKÁ ODBORNÁ ČINNOST

RESTAUROVÁNÍ RAKVE BISKUPA P. F. KŘEJČÍHO (SUPŠ TURNOV)

LEDEN–ČERVEN 2021

PIETNÍ AKT ULOŽENÍ OSTATKŮ BISKUPA P. F. KREJČÍHO
ANTROPOLOGICKÉ ODD. NÁRODNÍHO MUZEA (HORNÍ POČERNICE)

15. 9. 2021

UKLÁDÁNÍ OSTATKŮ BISKUPA P. F. KŘEJČÍHO (MARIÁNSKÝ HŘBITOV TURNOV)

21. 9. 2021

VĚDECKOVÝZKUMNÁ ČINNOST

VÝZKUMNÁ ČINNOST ARCHEOLOGICKÉHO ODDĚLENÍ – VÝBĚR

ZAV. TURNOV, SKÁLOVA UL. (PARC. Č. 541, 542/2) – BYTOVÝ DŮM*

DUBEN–ČERVEN 2021

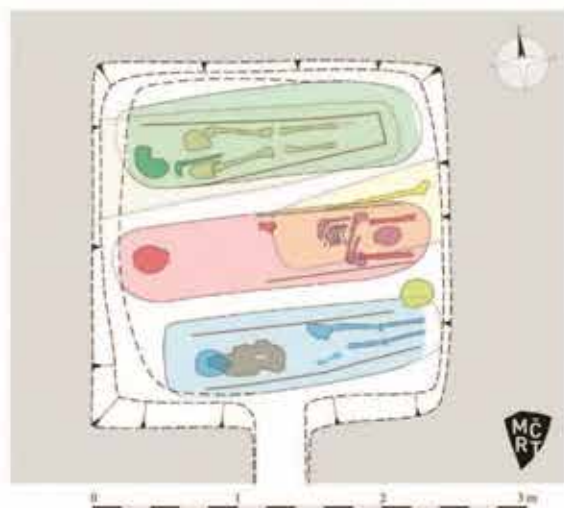

ZAV BZÍ U ŽELEZNÉHO BRODU

ČERVENEC–SRPEN 2021

Název	KE-001-2021	Adresa	Okresní úřad, 28. srpna 2021	Okresní úřad, 28. srpna 2021	Okresní úřad, 28. srpna 2021
Objekt	Objekt	Objekt	Objekt	Objekt	Objekt

LEGENDA			
0-1	0-2	0-3	0-4
0-5	0-6	0-7	0-8
0-9	0-10	0-11	0-12
0-13	0-14	0-15	0-16
0-17	0-18	0-19	0-20
0-21	0-22	0-23	0-24
0-25	0-26	0-27	0-28
0-29	0-30	0-31	0-32
0-33	0-34	0-35	0-36
0-37	0-38	0-39	0-40
0-41	0-42	0-43	0-44
0-45	0-46	0-47	0-48
0-49	0-50	0-51	0-52
0-53	0-54	0-55	0-56
0-57	0-58	0-59	0-60
0-61	0-62	0-63	0-64
0-65	0-66	0-67	0-68
0-69	0-70	0-71	0-72
0-73	0-74	0-75	0-76
0-77	0-78	0-79	0-80
0-81	0-82	0-83	0-84
0-85	0-86	0-87	0-88
0-89	0-90	0-91	0-92
0-93	0-94	0-95	0-96
0-97	0-98	0-99	0-100

Bzí u Železného Brodu (okr. Jablonec nad Nisou)
 parc. č.: 4; S-JTSK: 677763,49/987502,01
 ZAV „Bzí - odvlhčení kostela“
 vsakovací jímka; KE
 3. 8. 2021

Přirůstek 28/2021

CENTRUM PÉČE O LIDOVOU KULTURU

PŘEDÁVÁNÍ OCENĚNÍ OCENĚNÍ MISTR TRADIČNÍ RUKODĚLNÉ VÝROBY LK

17. 7. 2021

LADISLAV SLUKA – TRADIČNÍ TRUHLÁŘSTVÍ

KAREL SOBOTKA – VÝROBA SKLA

PŘEDÁVÁNÍ OCENĚNÍ OCENĚNÍ MISTR TRADIČNÍ RUKODĚLNÉ VÝROBY LK

17. 7. 2021

LADISLAV ŠLECHTA – DRÁTENICTVÍ

PAVEL ŠRYTR – LIDOVÁ VÝŠIVKA

EDIČNÍ A PUBLIKAČNÍ ČINNOST

MUZEJNÍ ČTVRTLETNÍK Č.1 – Č. 4 / 2021

Do mramorové sošky s netopýrem vedli stromy

Netopýr je symbolem života a smrti. V tomto čísle se dozvíte, jak se netopýři stali součástí uměleckého díla. V článku se dozvíte, jak se netopýři stali součástí uměleckého díla. V článku se dozvíte, jak se netopýři stali součástí uměleckého díla.

Vycházení pražského výstavního

Vycházení pražského výstavního je jedním z hlavních témat tohoto čísla. V článku se dozvíte, jak se pražský výstavní stává součástí uměleckého díla. V článku se dozvíte, jak se pražský výstavní stává součástí uměleckého díla.

Na prvním místě – umělecké umění

Na prvním místě – umělecké umění je jedním z hlavních témat tohoto čísla. V článku se dozvíte, jak se umělecké umění stává součástí uměleckého díla. V článku se dozvíte, jak se umělecké umění stává součástí uměleckého díla.

Valašsko – spáska jara, český mramor

Valašsko – spáska jara, český mramor je jedním z hlavních témat tohoto čísla. V článku se dozvíte, jak se valašsko stává součástí uměleckého díla. V článku se dozvíte, jak se valašsko stává součástí uměleckého díla.

Na prvním místě – umělecké umění

Na prvním místě – umělecké umění je jedním z hlavních témat tohoto čísla. V článku se dozvíte, jak se umělecké umění stává součástí uměleckého díla. V článku se dozvíte, jak se umělecké umění stává součástí uměleckého díla.

Valašsko – spáska jara, český mramor

Valašsko – spáska jara, český mramor je jedním z hlavních témat tohoto čísla. V článku se dozvíte, jak se valašsko stává součástí uměleckého díla. V článku se dozvíte, jak se valašsko stává součástí uměleckého díla.

Na prvním místě – umělecké umění

Na prvním místě – umělecké umění je jedním z hlavních témat tohoto čísla. V článku se dozvíte, jak se umělecké umění stává součástí uměleckého díla. V článku se dozvíte, jak se umělecké umění stává součástí uměleckého díla.

Výstavní programy a akce turistického muzea

Výstavní programy a akce turistického muzea je jedním z hlavních témat tohoto čísla. V článku se dozvíte, jak se výstavní programy a akce stávají součástí uměleckého díla. V článku se dozvíte, jak se výstavní programy a akce stávají součástí uměleckého díla.

Nová díla k umění v expozici muzeí

Nová díla k umění v expozici muzeí je jedním z hlavních témat tohoto čísla. V článku se dozvíte, jak se nová díla k umění stávají součástí uměleckého díla. V článku se dozvíte, jak se nová díla k umění stávají součástí uměleckého díla.

Výstavní programy a akce turistického muzea

Výstavní programy a akce turistického muzea je jedním z hlavních témat tohoto čísla. V článku se dozvíte, jak se výstavní programy a akce stávají součástí uměleckého díla. V článku se dozvíte, jak se výstavní programy a akce stávají součástí uměleckého díla.

Nová díla k umění v expozici muzeí

Nová díla k umění v expozici muzeí je jedním z hlavních témat tohoto čísla. V článku se dozvíte, jak se nová díla k umění stávají součástí uměleckého díla. V článku se dozvíte, jak se nová díla k umění stávají součástí uměleckého díla.

Valašsko – spáska jara, český mramor

Valašsko – spáska jara, český mramor je jedním z hlavních témat tohoto čísla. V článku se dozvíte, jak se valašsko stává součástí uměleckého díla. V článku se dozvíte, jak se valašsko stává součástí uměleckého díla.

Na prvním místě – umělecké umění

Na prvním místě – umělecké umění je jedním z hlavních témat tohoto čísla. V článku se dozvíte, jak se umělecké umění stává součástí uměleckého díla. V článku se dozvíte, jak se umělecké umění stává součástí uměleckého díla.

Výstavní programy a akce turistického muzea

Výstavní programy a akce turistického muzea je jedním z hlavních témat tohoto čísla. V článku se dozvíte, jak se výstavní programy a akce stávají součástí uměleckého díla. V článku se dozvíte, jak se výstavní programy a akce stávají součástí uměleckého díla.

Nová díla k umění v expozici muzeí

Nová díla k umění v expozici muzeí je jedním z hlavních témat tohoto čísla. V článku se dozvíte, jak se nová díla k umění stávají součástí uměleckého díla. V článku se dozvíte, jak se nová díla k umění stávají součástí uměleckého díla.

PUBLIKACE „Z JEDNOHO KMENE“

Z JEDNOHO KMENE

Tradiční zpracování dřeva v Pojizeří

Sklíně nebo-li almary bývaly buď čtyřhranné šádky, s jedním dřevěným křídlem, nebo široké s dvakřídlovými dveřmi, či trojhranné (koutní). K jejich výrobě patřila cimbůň, kružby nebo jiné feraný dekor. Nacházíme mezi nimi i skleně zdobení rytím a malbou. Postele bývaly proti dnešním vyšší a širší. Mimo běžné typy nacházíme v pramenech také lože pro hosty, vojenké a pro čeled. Nejuzšívanějším nábytkem byl nábytek sedací. Židličkáři, kteří se zabývali výrobou tohoto nábytku, se vždy do určité míry odlišovali od truhlářů, hutnických sklíněový nábytek. Společalo to ve specializaci výroby, v různé povaze řemeslných znalostí a dovedností. Židličkářství bylo obilným řemeslným oborem s rozsáhlou technologií. Výrobce musel osádat veškeré práce truhlářské i základní řezbářské. Zpracovával většinou tvrdá dřeva s náročnými požadavky na pevnost, houževnatost, s pěknou kresbou a vybarvením, např. ořech, třešň, jilm, dub, jasan, javor. Hromadná výroba sedáčního nábytku z obyčejného dřeva však již v druhé polovině 19. století vyřadila valnou část klasické židličkářské produkce. Tento vynález přinesl nové pojetí konstrukce i tvarů sedáčního nábytku a přiměl se také o to, že židle z obyčejného dřeva se na úkor židle klasické s truhlářskou konstrukcí během krátké doby rozšířila po celé zemi.

STOLÁŘI

Zvláštní kapitola tvoří tradiční dílo stolářů, kteří obstarávali vybavení interiéru venkovských usedlostí. V lidovém interiéru se nejdříve objevují pevné i přenosné stoly, trubky, ke kterým postupně přibývají almary, židle a opěradly a jednoduché police. Výsoký výtvarný úroveň dosáhlo lidové nábytkářství v malovaném nábytku, jehož rozkvět upadá do 18. století a první poloviny 19. století.

PUBLIKACE „UŽ MOU MILOU DO KOSTELA VEDOU“

UŽ MOU MILOU
DO KOSTELA VEDOU

TRADIČNÍ LIDOVÁ SVATBA

Nevěsta v lidovém kroji z Holostřeva,
kresba J. V. Schyrbala

Když byla nevěsta příprovcem, položil se na zemi ke stolu račůtek, nevěsta si na něj klekla a starostka její jménem děkovala rodičům za výchovu a všechny pěti a devěti nadávala, aby rodičům i do budoucna prokazovali povinnou úctu a odpráskala je za všechno, čeho se vůči nim vědomě či nevědomě dopustila. Stejným způsobem „odprokoval“ tcháně ženich. Potom se celá jeho svatební družina v čele s družbou a ženichem, s obiladním pečivem a dalšími dary, vydala k domu nevěsty. Starobylý zvyk zavírat při této příležitosti před ženichem a jeho přírodou vrata se považuje za zbytek dávné formy svatby, kdy se nevěsta před svatbou do domu stěhovala. Po příchodu do domu si ženichův družba v dlouhé obřadní řadě vyprahl pro svého chráněnce nevěstu od její starostky. Ta mu ji stejně obřadně předložila. Zabaleno žen, kterou potom přivodil, však odměnit, podobně jako jednu nebo dvě dalky, protože pod plachtou se obvykle skrývala přestrojená odměna ze starých let. Konečně byla a komory přivedena pravá nevěsta. Po té se po krátkém občerstvení se vydala svatební družina na cestu. V první části průvodu šel ženich s družbou a mužskými členy obou svatebních družin, v druhé části nevěsta s lidem družičkou, družičkami a ostatními ženami. Někde svatební průvod do kostela zahajovala lidba, za ní šla nevěsta s družbou nebo mládežencem, družička s ženichem na voze. Konec ve svatební výpravě narušili na hlavě koumek romanjany. Když svatební průvod přicházel venkem, lidští lidé mušle kladli - „mušlečky“. K ohlávě v kováčce přicházeli ženich s nevěstou nabídnouti erární rožňák, svěčky a ostatní svatební. Před ohlávem měli oba mladí stát těsně vedle sebe, aby se mezi ně nemohl nic zlobit dostat, ani třetí osoba, ani lidové řeči, ani čarý. Žena, která chtěla být v domácnosti rozhodující slovo, měla si před ohlávem pompslet „si svěčka, ty špalek“. S ohlávem na důležitost šatku pro další život hři byla svatba provázena mnoha pověrečnými úkony, jimiž mělo být zabezpečeno úspěšné hospodářství mladé rodiny, jejich vzájemné poslušnosti, shoda i početnost základní rodiny.

KATALOG K VÝSTAVĚ „NA POSLEDNÍ CESTĚ...”

NA POSLEDNÍ CESTĚ...

Smrt a pohřbívání v Pojizeří napříč staletími

Texty:

Muzeum Českého ráje v Turnově: Mgr. Michaela Havelková; Mgr. Kateřina Jakubíčková; PhDr. Jan Prostředník, Ph.D.; Mgr. Roman Sirovátka; PhDr. Jiří Zoul Sajbt

Národní muzeum – Přírodovědecké muzeum: RNDr. Jan Cvrček; RNDr. Vít Kuželka

Státní okresní archiv Semily: Mgr. Pavel Jakubec

Město Nová Paka a Městské muzeum Nová Paka: Mgr. Bohuslav Benč; Mgr. Ivo Chochoš

Fotografie a obrazová dokumentace: Miroslav Cogan, Jan Cvrček, Jiří Dvořák, Jaroslav Hajšler, Petr Hartman, Michaela Havelková, Pavel Charousek, Pavel Jakubec, Marek Jantač, Lukáš Gál, Vova Pomortzeff, Jan Prostředník, Petr Šída, Jiří Šolc, Přemysl Špráchal, Jakub Štěpán, Vít Vokolek, Jiří Zoul Sajbt

Archiv rodiny Bláhovy, Trávníček; Archiv rodiny Brožovy, Praha; Archiv rodiny Dědkovy, Sobákov; Archiv rodiny Engelovy, Praha; Archiv rodiny Jirovy, Kohoutovice; Archiv rodiny Ludvíkovy, Chvalčovice; Archiv rodiny Maruškovy, Chvalčovice; Archiv rodiny Flecháčovy, Český Dub; Archiv Zdenka Pýchy, Letačovice; Archiv Muzea města Mnichovo Hradiště

Fotoarchiv Muzea Českého ráje v Turnově; Fotoarchiv Podještědského muzea v Českém Dubu; Fotoarchiv archeologického oddělení Severočeského muzea v Liberci; Státní okresní archiv Semily

Grafická úprava a sazba: MgA. Michaela Bártová

Tiskárna: 2810 branding company

Vydalo Muzeum Českého ráje v Turnově,

Skálůva 71, 511 01 Turnov,

tel. +420 481 322 106; fax. +420 481 325 277,

mail@muzeum-turnov.cz

Náklad 500 ks

ISBN 978-80-87416-32-7

188

STAVEBNÍ PROJIKTY 2021

REKONSTRUKCE OBJEKTU ČP. 72

VÝVOJ STAVBY 2021 (VÝBĚR)

